

Věstník

Ročník **2018**

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

Částka **6**

Vydáno: 20. ČERVNA 2018

Cena: 308 Kč

OBSAH:

1. Seznam center vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče 2
2. Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu „Praktická sestra“ 4
3. Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu „Asistent behaviorálního analytika“ 28
4. Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu „Behaviorální analytik“ 57
5. Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu „Behaviorální technik“ 88
6. Oznámení Ministerstva zdravotnictví o prodloužení platnosti statutů center vysoce specializované péče podle § 112 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování 110
7. Změny ve vedení Národní referenční laboratoře 112

Seznam center vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče

Ministerstvo zdravotnictví zveřejňuje podle § 112 odst. 5 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), seznam poskytovatelů zdravotních služeb, jimž byl udělen statut centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče, podle § 112 odst. 1 tohoto zákona na základě výzvy ministerstva uveřejněné ve Věstníku MZ ČR částka 12/2017 podle § 112 odst. 2 zákona o zdravotních službách.

Část I.

1) Vymezení oboru zdravotní péče

Centrum vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče zajišťuje diagnostickou a chirurgickou léčebnou péči o pacienty:

- s nitrohručními zhoubnými nádory (zhoubnými nádory průdušnice, průdušky a plic, brzlíku, mezihrudí a pohrudnice), zhoubnými nádory jiných nepřesně určených lokalizací v nitrohručních orgánech,
- s nezhoobnými novotvory dýchací soustavy, jiných neurčených nitrohručních orgánů, mezoteliální tkáňě a novotvory nejistého nebo neznámého chování nitrohručních orgánů (průdušnice, průdušky a plic, brzlíku, mezihrudí a pohrudnice).

2) Seznam center vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče

Centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče	Statut udělen do:
Thomayerova nemocnice, Vídeňská 800, 140 59 Praha 4 - Krč IČO:00064190	31. 12. 2022
Fakultní nemocnice v Motole, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5 IČO: 00064203	31. 12. 2022
Fakultní nemocnice Olomouc, I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc IČO: 00098892	31. 12. 2022
Fakultní nemocnice Hradec Králové, Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové IČO: 00179906	31. 12. 2022
Fakultní nemocnice Brno, Jihlavská 340/20, 625 00 Brno IČO:65269705	31. 12. 2022
Fakultní nemocnice Plzeň, Edvarda Beneše 1128/13, 305 99 Plzeň IČO: 00669806	31. 12. 2022
Krajská zdravotní, a.s., Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí nad Labem IČO: 25488627	31. 12. 2022

3) Vymezení území pro poskytování vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče

V souladu s § 112 odst. 2 zákona o zdravotních službách je spádovou oblastí pro poskytování vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče Česká republika.

Část II.

Indikátory kvality poskytované zdravotní péče a výkonnosti center vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče

Poskytovatel zdravotních služeb, kterému byl udělen statut centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče, pravidelně sleduje ke dni 31. prosince daného roku stanovené indikátory kvality poskytované zdravotní péče a výkonnosti centra. Sledované indikátory na vyžádání předloží Ministerstvu zdravotnictví.

Seznam center vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče uvedený ve Věstníku MZ ČR částka 3/2018, bod 1. Seznam center vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče **se zrušuje.**

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Akreditovaný kvalifikační kurz

PRAKTICKÁ SESTRA

Akreditovaný kvalifikační kurz pořádá akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví České republiky k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu.¹

¹ § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Obsah

1	Profil absolventa	6
	1.1 Uplatnění absolventa	6
	1.2 Výsledky vzdělávání.....	6
2	Charakteristika vzdělávacího programu.....	8
	2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu	8
	2.2 Charakteristika vzdělávacího programu	8
	2.3 Organizace vzdělávání.....	9
	2.4 Podmínky kvalifikačního vzdělávání	9
3	Učební plán	11
4	Učební osnovy	13
5	Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu.....	24
6	Studijní literatura	25

1. Profil absolventa

Výstupní vědomosti a dovednosti praktické sestry, tj. profesní kompetence, jsou rozděleny na obecné a odborné, vycházející z platné legislativy ČR².

1.1 Uplatnění absolventa

Absolvent/ka kurzu může vykonávat své povolání v oblastech, které přímo souvisí s poskytováním zdravotní péče v souladu s právními předpisy, a to bez odborného dohledu při poskytování základní ošetrovatelské péče a při poskytování specializované a vysoce specializované ošetrovatelské péče pod odborným dohledem a přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče v rozsahu jeho odborné a specializované způsobilosti.

Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu se uplatní ve všech oblastech poskytující zdravotní služby,³ zejména v zařízeních poskytující zdravotní péči ambulantní a lůžkovou i zdravotní péči poskytovanou ve vlastním sociálním prostředí pacienta.

1.2 Výsledky vzdělávání

1.2.1 Obecné vědomosti, dovednosti a postoje

- Sleduje odborné informace v oblasti činnosti, kterou je způsobilý vykonávat a umí s nimi efektivně pracovat;
- poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy;
- dodržuje požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu při práci v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví;
- provádí záznamy do zdravotnické dokumentace a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů v rozsahu činností, ke kterým je způsobilý, dodržuje požadavky na ochranu informací včetně práce s informačním systémem zdravotních služeb;
- poskytuje pacientovi/klientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, umí vhodným způsobem komunikovat na požadované úrovni s pacienty/klienty s ohledem na jejich věk i stav, se spolupracovníky a jinými lidmi, zachovává obecně uznávaná pravidla slušného chování a dodržuje etická pravidla v rámci svého povolání;
- podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů;
- využívá získané vědomosti a dovednosti v pracovním a veřejném životě v rámci celoživotního vzdělávání;

²§ 21b zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 4a vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

³Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů.

- při výkonu svých činností dodržuje práva pacientů/klientů; jedná taktně, ohleduplně s empatií; u pacientů/klientů z odlišného sociokulturního prostředí respektuje jejich národnostní, náboženské, jazykové a jiné odlišnosti;
- pečuje o své zdraví na základě osvojených základních znalostí a dovedností potřebných k péči o zdraví své i zdraví občanů, motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu;
- pracuje svědomitě a dbá na kvalitu své práce, podílí se na zajištění zapracování nově nastupujících zdravotnických pracovníků, chová se hospodárně a ekologicky;
- provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace.

1.2.2 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje⁴

- Bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem poskytuje nebo zajišťuje základní ošetrovatelskou péči, přitom zejména:
 - sleduje fyziologické funkce za použití zdravotnických prostředků a získané informace zaznamenává do dokumentace;
 - pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav pacienta/klienta a schopnost příjmu potravy;
 - provádí komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a sleduje poruchy celistvosti kůže;
 - rozděluje stravu pacientům/klientům podle diet a dbá na jejich dodržování, dohlíží na dodržování pitného režimu, sleduje bilanci tekutin, pečuje o vyprazdňování;
 - aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé i studené procedury;
 - provádí sociální aktivizaci zejména v péči o seniory;
 - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
 - vykonává činnosti při zajišťování herních aktivit dětí;
 - ve spolupráci s jinými zdravotnickými pracovníky provádí rehabilitační ošetrovatelství, zejména polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta/klienta a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu poruch funkce, včetně prevence dalších poruch vyplývajících ze snížené mobility nebo imobility;
 - pečuje o močové katétry (provádí hygienu genitálu, desinfekci katétru a výměnu močového sáčku) u pacientů/klientů starších 3 let;
 - ošetřuje periferní žilní vstupy;
 - zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propouštěním pacientů/klientů;
 - poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťuje péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta/klienta;
 - vykonává v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, dále zdravotnických prostředků a prádla, jejich desinfekci, sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby;

⁴ Činnosti praktické sestry dle § 4a vyhlášky č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- vykonává činnosti při zajišťování stálé připravenosti pracoviště včetně věcného a technického vybavení včetně funkčnosti zdravotnických prostředků.
- Bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře může, při poskytování zdravotní péče, vykonávat jednoduché výkony, přitom zejména:
 - podává léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak a podání formou nitrožilní injekce, infuze, aplikace do epidurálního katétru a dále u dětí do 3 let formou intramuskulární injekce;
 - provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťuje jejich průchodnost;
 - zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii;
 - odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál a provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
 - provádí ošetření nekomplikovaných chronických ran a ošetřuje stomie;
 - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely.
- Pod odborným dohledem zubního lékaře:
 - zpracovává dentální materiály v ordinaci;
 - vykonává činnost zubní instrumentářky⁵.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program je koncipován tak, aby splňoval požadavky na odbornou teoretickou a praktickou přípravu praktických sester poskytujících ošetrovatelskou péči. Absolventi budou způsobilí poskytovat zdravotní péči bez odborného dohledu v rozsahu působnosti stanovené právními předpisy⁶. Vzdělávání se zaměřuje na osvojení znalostí (vědomostí a dovedností) potřebných pro poskytování zdravotní péče. Nezbytnou součástí přípravy je vytváření žádoucích profesních postojů, dovedností a návyků i rozvíjení a upevňování dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Cílem vzdělávacího programu je umožnit získání odborné způsobilosti k výkonu povolání praktické sestry.

2.2 Charakteristika obsahových složek

Vzdělávací program je rozpracován do jednotlivých předmětů vymezených učebním plánem. Všechny předměty jsou stanovené jako povinné. Specifickou funkci mají předměty tvořící základ potřebný pro poskytování všeobecné ošetrovatelské péče včetně sociálních a dalších souvisejících oborů. Tyto předměty rozvíjí komunikativní dovednosti, morální a volní vlastnosti, dovednost kultivovaného chování a vytvářejí dovednosti, na které se navazuje v odborných předmětech. Plní především funkci propedeutickou ve vztahu k odborným předmětům a k profilu absolventa. Odborné předměty se dělí na teoreticko-odborné a prakticko-odborné. Povinnou součástí výuky jsou praktická cvičení, ošetrovatelská a odborná praxe. Výuka je zajištěna a realizována na pracovištích akreditovaného zařízení.⁷

⁵ § 40 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Zákon č. 96/2004 Sb. a vyhláška č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁷ § 45 – § 50 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2.3 Organizace vzdělávání

Vzdělávání je organizováno jako denní nebo kombinovaná forma⁸ v celkovém rozsahu 1 300 hodin, z toho nejméně 600 hodin praktického vyučování, v průběhu nejméně 12 měsíců. Zahrnuje teoretickou výuku a praktickou přípravu, která zahrnuje praktická cvičení, ošetrovatelskou a odbornou praxi. Délka vyučovací hodiny je 45 minut a odborné praxe je 60 minut. K ověřování získaných znalostí v průběhu kurzu se užívají diagnostické metody, přičemž důraz je kladen na praktickou část výuky i samostatnou práci účastníka kurzu.

2.3.1 Metody výuky

Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých. Ve výuce jsou uplatňovány zejména aktivizující metody, které napomáhají vytvoření požadovaných odborných a dalších dovedností. Volba výukových metod (slovní, demonstrační, názorné, skupinové práce, dovednostní, exkurze, aj.) je v kompetenci vyučujících se zřetelem k charakteru předmětu, ke konkrétní situaci a možnostem akreditovaného zařízení.

2.4 Podmínky vzdělávání

2.4.1 Vstupní podmínky

- Ukončené střední vzdělání s maturitní zkouškou a získání odborné způsobilosti ošetrovatele⁹;
- zdravotní způsobilost.

2.4.2 Průběžné podmínky

- Absolvování teoretické výuky a praktického vyučování v rozsahu stanoveném akreditovaným vzdělávacím programem;
- absolvování odborné praxe včetně odborné praxe v akreditovaném zařízení.

Do hodin praktického a teoretického vyučování akreditované zařízení započte nejvýše patnáctiprocentní omluvenou absenci z celkového počtu hodin.

Akreditované zařízení do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení; o započtení vydá potvrzení.

V případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo.

⁸ § 25 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ § 21b odst. c) zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

2.4.3 Způsob ukončení kvalifikačního kurzu

Kvalifikační kurz je ukončen závěrečnou zkouškou, která se skládá z praktické a teoretické části¹⁰.

Na základě absolvování kurzu, vykonáním praktické a teoretické zkoušky před zkušební komisí obdrží absolvent osvědčení, kterým získal odbornou způsobilost k výkonu povolání praktické sestry.

¹⁰ § 52 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 13 vyhlášky č. 189/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3 Učební plán

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování ošetrovatelské péče		
Doporučený název předmětu	Počet hodin	
Odborná latinská terminologie	15	
Anatomie a fyziologie	30	
Základy patologie a patofyziologie	25	
Základy veřejného zdravotnictví a výchova ke zdraví	20	
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	20	
Biochemie, Hematologie a transfuzní lékařství	25	
Klinická propedeutika	22	
Farmakologie a zdravotnické prostředky	25	
Základy radiační ochrany	13	
Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním ošetrovatelské péče		
Doporučený název předmětu	Počet hodin	
Psychologie a komunikace	65	
Základy právní problematiky a etika ve zdravotnictví	25	
Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním ošetrovatelské péče		
Doporučený název předmětu	Počet hodin	
	teorie	cvičení
Teorie ošetrovatelství a potřeby člověka	35	-
První pomoc	15	15
Ošetrovatelské postupy	30	45
Rehabilitační ošetrovatelství	15	20
Ošetrovatelství v klinických oborech:		
Ošetrovatelství v interním lékařství	50	-
Ošetrovatelství v chirurgii	50	-
Ošetrovatelství v pediatrii	35	-
Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví	25	-
Ošetrovatelství v neurologii	25	-
Ošetrovatelství v psychiatrii	25	-
Ošetrovatelství v geriatrii	30	-
Paliativní péče	30	-
Komunitní péče a praktické lékařství	25	-
Ošetrovatelství ve stomatologii a vybraných oborech	25	-
Odborná ošetrovatelská praxe		
Odborná ošetrovatelská praxe	424	
Individuální odborná praxe	96	
Celkové počty hodin		

Teoretická výuka	700
Praktické vyučování včetně odborné praxe	600
Celkem	1 300

4 Učební osnovy

Název předmětu	ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE
Rozsah	15 hodin
Anotace	Předmět poskytuje účastníkovi kurzu základní znalosti v oblasti latinské a řecké terminologie a gramatiky. Klade důraz na získání jasného odborného zdravotnického projevu. Zvládnutí základní slovní zásoby je předpokladem pro ostatní preklinické a klinické obory, které vyžadují přesnost slovního vyjádření při popisu anatomické struktury a hodnocení patologického stavu.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu základní znalosti v oblasti latinské a řecké terminologie, přitom zejména: • získat gramatické a slovní znalosti latinského a řeckého jazyka, • orientovat se v odborném zdravotnickém projevu, • správně vyslovovat a přesně se vyjadřovat, • vytvořit si základní slovní zásobu a orientovat se v gramatice.
Obsahové zaměření	• Odborná terminologie • Adjektiva – deklinace • Číslovky • Řecká substantiva, slovtvorba
Název předmětu	ANATOMIE A FYZIOLOGIE
Rozsah	30 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu s terminologií anatomických struktur a orgánových systémů lidského těla, která navazuje na fyziologii jednotlivých orgánových systémů a organismu jako celku.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky o stavbě a funkci lidského těla, základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, přitom zejména: • zvládat základní anatomické terminologie • získat poznatky o stavbě a funkci zdravého lidského organismu, včetně jeho struktur, funkcí buňky, orgánů a orgánových systémů jako základ pro všechny lékařské obory.
Obsahové zaměření	Anatomie a fyziologie: • Buňka a tkáň • Pohybová soustava (kosti, svaly, kloubní spojení) • Kardiovaskulární soustava (srdce, krevní oběh, krev) • Dýchací soustava a fyziologie dýchání • Gastrointestinální soustava, trávení a vstřebávání, výživa • Žlázy s vnitřní a zevní sekrecí • Imunitní systém • Vylučovací soustava • Pohlavní soustava muže a ženy, fyziologie reprodukce • Nervová soustava (centrální a periferní nervový systém) • Smyslové orgány (zrak, sluch, čich, chuť, hmat)

	• Kůže a kožní žlázy, termoregulace • Základy acidobazické rovnováhy
Název předmětu	ZÁKLADY PATOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE
Rozsah	25 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu s jednotlivými chorobami z hlediska příčin, zániku organismu a regresivních změn. Dále poskytuje znalosti v problematice zánětů, nádorů a dalších patologických jevů v souvislosti s jednotlivými orgánovými systémy.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky o stavbě a funkci buněk, tkání a orgánů postižených chorobnými změnami, přitom zejména: • porozumět podstatě nemoci jako nezbytného předpokladu pro její léčbu.
Obsahové zaměření	• Nemoc a její příčiny, regresivní a progresivní změny • Poruchy oběhu krve a lymfy • Záněty, mikrobiální a parazitární příčiny nemoci • Poruchy výživy • Poruchy imunity • Patologie kardiovaskulárního systému • Patologie dýchacího systému • Patologie gastrointestinálního • Patologie vylučovacího ústrojí • Patologie nervového systému • Patologie pohybového systému • Patologie žláz s vnitřní a zevní sekrecí • Patologie kůže a smyslového ústrojí • Patologie pohlavního ústrojí muže a ženy, patologie mléčné žlázy • Patologie těhotenství • Základní poruchy acidobazické rovnováhy
Název předmětu	ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ A VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
Rozsah	20 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu s problematikou strategie a politiky péče o zdraví obyvatelstva. Dále umožňuje náhled na zdravotní stav obyvatelstva v souvislosti s vlivem způsobu života a současným stavem životního prostředí v ČR.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky, na základě kterých budou schopni pochopit problematiku týkající se strategie péče o zdraví, přitom zejména: • získat poznatky o posilování zdraví, upevňování a prevence vzniku a šíření onemocnění, • znát zdravý způsob života, • pochopit vztah mezi zdravím člověka a životním prostředím.
	• Zdraví a jeho determinanty

Obsahové zaměření	• Životní prostředí v ČR, životní podmínky a zdraví • Zdravý způsob života • Základní zdravotní péče a prevence • Bezpečnost a ochrana zdraví zdravotnických pracovníků
Název předmětu	MIKROBIOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA
Rozsah	20 hodin
Anotace	Předmět poskytuje účastníkovi kurzu informace o hygieně jako oboru a o rizicích, která mohou negativně působit na člověka.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu znalosti v oblasti morfologie mikroorganismů a jejich patogenních účinků, přitom zejména: • získat poznatky z epidemiologie infekčních onemocnění podle cesty přenosu a způsobu nákazy, • orientovat se v základní problematice imunologie, • seznámit se se systémy hygienické služby.
Obsahové zaměření	• Hygienická péče a hygienická služba • Hygiena ovzduší, půdy, vody, bydlení, výživy, osobní hygiena • Hygiena práce, hygiena dětí a dorostu • Hygiena zdravotnických zařízení • Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, manipulace s infekčním materiálem • Obecná epidemiologie • Infekce spojené s pobytem ve zdravotnickém zařízení
Název předmětu	KLINICKÁ PROPEDEUTIKA
Rozsah	22 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu s metodami fyzikálního vyšetření a umožňuje orientaci ve vybraných diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a diagnostických a vyšetřovacích metodách, přitom zejména: • definovat termíny spojené s posouzením zdravotního stavu, • identifikovat stav ohrožení vitálních funkcí, • změřit a zhodnotit stav fyziologických funkcí, • orientovat se ve vybraných diagnostických a vyšetřovacích metodách.
Obsahové zaměření	• Anamnéza a základní fyzikální vyšetření pacienta • Fyziologické funkce, jejich měření a posuzování • EKG • Sonografie, RTG, CT a další zobrazovací metody • Endoskopie • Punkce a biopsie
Název předmětu	BIOCHEMIE, HEMATOLOGIE A TRANSFUZNÍ LÉKAŘSTVÍ
Rozsah	25 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu se základními poznatky z oblasti

	biochemie, hematologie a transfúzního lékařství, kde se zaměřuje převážně na metody a techniky odběru biologického materiálu, jeho označování, uchovávání a na další manipulaci s ním. Dále poskytuje znalosti v oblasti výroby užití transfúzních přípravků.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu komplexní poznatky týkající se biologického materiálu a zásad manipulace s ním, přitom zejména: • orientovat se v základních metabolických pochodech probíhajících v organismu, • zvládat metody a techniky odběru biologického materiálu na biochemické, hematologické, bakteriologické a další vyšetření, • znát fyziologické hodnoty základních laboratorních výsledků, • porozumět principu výroby transfúzních přípravků, • znát indikace pro aplikaci jednotlivých transfúzních přípravků a rozpoznat posttransfúzní reakce, • vysvětlit problematiku dárčovství krve.
Obsahové zaměření	• Techniky odběru biologického materiálu • Označování, uchovávání a manipulace s biologickým materiálem • Základní biochemická vyšetření, fyziologické hodnoty • Základní hematologická vyšetření, fyziologické hodnoty • Základní bakteriologická, toxikologická a další vyšetření • Transfúzní přípravky a jejich indikace • Posttransfúzní reakce, jejich prevence a léčba • Dárčovství krve
Název předmětu	FARMAKOLOGIE A ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY
Rozsah	25 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu s jednotlivými skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání. Současně umožňuje získat základní orientaci ve vybraných zdravotnických prostředcích.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu poznatky, na základě kterých budou schopni se orientovat v jednotlivých skupinách léčivých přípravků a ve vybraných zdravotnických prostředcích, přitom zejména: • znát jednotlivé skupiny léčivých přípravků a jejich zástupce, • vysvětlit indikace, kontraindikace a nežádoucí účinky vybraných léčivých přípravků, • získat poznatky o jednotlivých formách léčivých přípravků a dodržování zásad jejich aplikace, • znát obvazové prostředky, • orientovat se ve vybraných chirurgických nástrojích a pomůckách, • rozpoznat vybrané ortopedické pomůcky.
Obsahové zaměření	• Základní pojmy ve farmakologii (distribuce, farmakokinetika, farmakodynamika, indikace, kontraindikace, nežádoucí účinky a další) • Základní lékové skupiny a jejich zástupci • Obvazový materiál (druhy, využití, zásady manipulace s obvazovým

	materiálem) • Základní chirurgické nástroje (zásady manipulace se sterilními a kontaminovanými nástroji, příprava nástrojů ke sterilizaci apod.) • Základní ortopedické pomůcky (zásady použití a péče o ně)
Název předmětu	ZÁKLADY RADIČNÍ OCHRANY
Rozsah	13 hodin
Anotace	Předmět umožňuje účastníkům kurzu orientaci v základech radiodiagnostiky, radiologie, radioterapie a nukleární medicíny.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu ucelené informace o zásadách radiační ochrany v jednotlivých oborech, přitom zejména: • vysvětlit biologické účinky ionizujícího záření, • vyjmenovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při používání radiologických diagnostických a léčebných metodách, • orientovat se v charakteristice vybraných zobrazovacích metod.
Obsahové zaměření	• Biologické účinky ionizujícího záření, první pomoc, možnosti a principy radiační ochrany • Zobrazovací metody (RTG, CT, počítačová tomografie, MR, radionuklidová diagnostika, osteodenzitometrie a další.)
Název předmětu	PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE
Rozsah	65 hodin
Anotace	Předmět poskytuje účastníkovi kurzu informace z oblasti obecné, vývojové a zdravotnické psychologie a dále se zaměřuje na zásady správné komunikace ve zdravotnictví.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu poznatky, na základě kterých budou schopni správně komunikovat s pacienty a jejich blízkými s ohledem na jejich vývojové stádium a zdravotní stav, přitom zejména: • orientovat se v základních teoriích osobnosti s její strukturou, vlastnostmi a temperamentem, • znát principy motivace, sebereflexe a autoregulace, • objasnit životní cyklus člověka, jeho fáze a změny v průběhu života, • vysvětlit faktory ovlivňující psychiku a jednání nemocného, • objasnit podstatu psychosomatických onemocnění, • zvládat zásady přístupu a komunikace s pacienty v jednotlivých vývojových obdobích a s ohledem na jejich kulturu.
Obsahové zaměření	• Osobnost (poznávání, vlastnosti, temperament, cit apod.) • Charakteristika vývoje člověka od početí po smrt • Zátěžové situace a jejich zvládání (syndrom vyhoření), duševní hygiena • Nemoc jako náročná životní situace (psychologická problematika nemoci a léčby, specifické problémy dlouhodobě těžce a nevyléčitelně nemocných) • Komunikace ve zdravotnictví (verbální a neverbální komunikace)
Název předmětu	ZÁKLADY PRÁVNÍ PROBLEMATIKY A ETIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ
Rozsah	25 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu s platnými právními předpisy,

	kteřé upravují systém poskytování zdravotní a sociální péče a principy etického přístupu.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu ucelené informace o právech a povinnostech zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy, přitom zejména: • vyjmenovat práva pacientů a aplikovat je v praxi, • orientovat se v základních právních normách v systému zdravotní a sociální péče, • znát práva a povinnosti zdravotnického pracovníka • orientovat se v základních právních předpisech upravujících výkon povolání praktické sestry a podmínky poskytování zdravotních služeb
Obsahové zaměření	• Obecná právní problematika - právní řád ČR • Základy práva občanského, rodinného, pracovního, trestního • Pracovněprávní, občanskoprávní, správní a trestní odpovědnost • Zdravotnické právo (základní právní předpisy ve zdravotnictví) • Etické kodexy ve zdravotnictví, práva pacientů a zdravotníků
Název předmětu	TEORIE OŠETŘOVATELSTVÍ A POTŘEBY ČLOVĚKA
Rozsah	35 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky kurzu s historickým vývojem ošetřovatelství v ČR, s vybranými teoretickými modely a ošetřovatelskou péčí v souvislosti s individuálními potřebami člověka, rodiny a komunity.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu poznatky, na základě kterých budou schopni uspokojovat potřeby člověka, přitom zejména: • vysvětlit funkci ošetřovatelství ve společnosti i současné trendy vývoje oboru, • charakterizovat principy ošetřovatelského managementu, včetně kvality ošetřovatelské péče, • definovat základní lidské potřeby, identifikovat neuspokojené potřeby a znát možnosti jejich uspokojování při změně zdravotního stavu.
Obsahové zaměření	• Charakteristika ošetřovatelství jako vědní disciplíny • Kvalita ošetřovatelské péče (faktory ovlivňující kvalitu, zvyšování kvality apod.) • Osobnost praktické sestry a její postavení v systému zdravotnictví • Vybrané ošetřovatelské modely • Potřeby nemocných a jejich uspokojování
Název předmětu	REHABILITAČNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ
Rozsah	35 hodin (teoretická výuka 15 hodin + cvičení 20 hodin)
Anotace	Předmět rozšiřuje účastníkům kurzu znalosti z oblasti fyzioterapie, která je nezbytnou součástí podpory zdraví a prevence vzniku komplikací.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu ucelené informace o prevenci vzniku imobilizačního syndromu, přitom zejména: • vysvětlit jednotlivé druhy rehabilitace, • objasnit zásady správného polohování pacienta,

	• charakterizovat aktivní a pasivní typ rehabilitace v souvislosti s prevencí imobilizačního syndromu.
Obsahové zaměření	• Rehabilitační ošetřovatelství (polohování, dechová rehabilitace, vertikalizace, nácvik sebeobsluhy, kondiční cvičení, využití kompenzačních pomůcek, relaxace) • Prevence imobilizačního syndromu • Bazální stimulace (principy, základní prvky, využití bazální stimulace dle aktuálního stavu pacienta, využití bazální stimulace s ohledem na vývojové stádium pacienta)
Název předmětu	OŠETŘOVATELSKÉ POSTUPY
Rozsah	75 hodin (teoretická výuka 30 hodin + cvičení 45 hodin)
Anotace	Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a umožňuje účastníkům kurzu získat znalosti v oblasti techniky výkonů a postupů ošetřovatelských intervencí, které jsou v souladu s kompetencemi praktické sestry.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu komplexní znalosti tak, aby byli schopni prakticky realizovat ošetřovatelské intervence v souladu se svými kompetencemi, přitom zejména: • měřit a sledovat fyziologické funkce, • pozorovat a zaznamenávat fyzický a psychický stav pacienta v různých vývojových obdobích a pečovat o něj, • provádět komplexní hygienickou péči se zaměřením na prevenci dekubitů, • sledovat příjem a výdej tekutin a pečovat o vyprazdňování, • podílet se na metodách rehabilitačního ošetřovatelství s využitím prvků bazální terapie, • aplikovat vybrané léčivé přípravky a podílet se na podávání dalších, • pečovat o dýchací cesty, zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, • ošetřovat invazivní vstupy (periferní žilní katétry, sondy, močové katétry a další) • odebírat biologický materiál, • podílet se na ošetření chronických ran a stomií, • podávat stravu, • zpracovávat dentální materiály a asistovat zubnímu lékaři a další.
Obsahové zaměření	• Nemocniční lůžko a jeho zařízení • Vyšetřovací a léčebné polohy • Dezinfekce a sterilizace • Komplexní hygienická péče (dítě, dospělý, geriatrický pacient) • Poruchy celistvosti kůže (dekubity, opruzeniny – prevence a péče) • Fyziologické a životní funkce • Výživa dětí, dospělých a geriatrických pacientů • Vyprazdňování moče a stolice • Integrace prvků bazální stimulace do ošetřovatelské péče • Perorální aplikace léků

	• Místní aplikace léků • Oxygenoterapie • Parenterální aplikace léků – příprava a asistence • Infuzní terapie - příprava a asistence • Odběr biologického materiálu • Péče o rány a vybrané stomie
Název předmětu	PRVNÍ POMOC
Rozsah	30 hodin (teoretická výuka 15 hodin + cvičení 15 hodin)
Anotace	Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a poskytuje znalosti pro poskytování předlékařské první pomoci.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu komplexní znalosti tak, aby byli schopni poskytnout první pomoc při různých zdravotních poškozujících stavech, přitom zejména: • zanalyzovat vzniklou situaci a posoudit aktuální stav postiženého a jeho závažnost, • zahájit neodkladnou resuscitaci, • zajistit postiženého v bezvědomí, • poskytnout první pomoc při poranění kostí, kloubů a měkkých částí těla, • poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem, • poskytnout první pomoc při termických poranění, • poskytnout první pomoc při intoxikaci, • poskytnout první pomoc při tonutí, dušení a další, • poskytnout první pomoc při akutních stavech různého klinického zaměření, • znát činnosti a význam integrovaného záchranného systému.
Obsahové zaměření	• Integrovaný záchranný systém • Obvazová technika • Polohování a transport postiženého • Poruchy vědomí, křeče • Šok • Tonutí, dušení • Intoxikace • Zajištění průchodnosti dýchacích cest (manévry pro vypuzení cizího tělesa z dýchacích cest) • Základní neodkladná resuscitace, použití AED • Krvácení (tepenné, žilní, masivní kapilární) • Poranění kostí, kloubů, hlavy a páteře • Rány – termická postižení, úraz elektrickým proudem • Poranění hrudníku, břicha a další • Akutní stavy ve vybraných klinických oborech
Název předmětu	OŠETŘOVATELSTVÍ V KLINICKÝCH OBORECH
Rozsah	320 hodin
Anotace	Předmět poskytuje účastníkovi kurzu informace z oblasti ošetřovatelské

	péče v jednotlivých klinických oborech.
Cíle	Cílem je poskytnout účastníkům kurzu komplexní znalosti v oblasti ošetrovatelské péče tak, aby je byli schopni prakticky aplikovat s ohledem na specifika jednotlivých klinických oborů, přitom zejména: • charakterizovat klinické stavy a onemocnění z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů,• znát jednotlivé klinické stavy, jejich etiologii a klinické příznaky,• orientovat se v diagnostice a léčbě související s jednotlivými klinickými stavy,• orientačně zhodnotit aktuální stav pacienta a podílet se na ošetrovatelské anamnéze,• znát individuální odlišnosti potřeb zdravého a nemocného dítěte a možnosti jejich uspokojování,• orientovat se v péči o zdraví ženy podle jejího věku,• orientovat se v péči o pacienty s psychickými poruchami,• charakterizovat principy onkologické a paliativní péče,• specifikovat zvláštnosti péče o geriatrické pacienty,• znát podstatu komunitní péče a fungování systému péče v praktickém lékařství a stomatologii.
Obsahové zaměření	• Interní lékařství• Chirurgie• Pediatrie• Gynekologie a porodnictví• Neurologie• Psychiatrie• Geriatrie• Paliativní péče• Komunitní péče a praktické lékařství• Stomatologie a vybrané obory

Název předmětu	ODBORNÁ OŠETŘOVATELSKÁ PRAXE	
Rozsah	424 hodin	
Anotace	Předmět je koncipován jako praktický pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče a umožňuje získat účastníkům kurzu dovednosti, které jsou v souladu s kompetencemi praktické sestry.	
Cíle	Cílem je, aby účastníci kurzu byli schopni poskytovat komplexní ošetrovatelskou péči v souladu se svými kompetencemi v rámci jednotlivých klinických pracovišť, přitom zejména: • spojit teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi a využít je při poskytování komplexní ošetrovatelské péče, • zaujmout správné postoje a ctít hodnoty v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby pacientů.	
Pracoviště odborné ošetrovatelské praxe	Typy pracoviště: ambulantní, jednodenní, lůžková, domácí zdravotní péče. Odborná ošetrovatelská praxe je organizována jako souvislý blok a probíhá na smluvních pracovištích akreditovaného zařízení pod dohledem a odborným vedením školitele. Školitel potvrdí absolvovanou praxi do Záznamu odborné praxe, který vyhotoví akreditované zařízení realizující vzdělávací program. Dokonalé zvládnutí praktických dovedností je rozhodujícím kritériem pro posuzování zdatnosti pro získání odborné způsobilosti k výkonu povolání praktické sestry ¹¹ .	
Obsahové zaměření	Realizace odborné ošetrovatelské praxe probíhá na níže uvedených pracovištích v doporučeném minimálním rozsahu. Při výběru pracovišť je nutné postupovat systematicky v souladu s realizovanými teoretickými moduly.	
	• Interní oddělení	80 hodin
	• Chirurgické oddělení včetně ortopedie	80 hodin
	• Gynekologicko-porodnické oddělení	24 hodin
	• Dětské oddělení	40 hodin
	• Zařízení následné a dlouhodobé péče (LDN, domovy pro seniory, hospic apod.)	80 hodin
	• Neurologické oddělení	16 hodin
	• Psychiatrické oddělení	16 hodin
	• Onkologické oddělení a paliativní péče	24 hodin
	• Rehabilitační oddělení	24 hodin
	• Pracoviště praktického lékaře a komunitní péče	16 hodin
• Pracoviště zubního lékaře	24 hodin	

¹¹ § 21 b odst. 1, písmeno c) zákona č. 96/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Název předmětu	INDIVIDUÁLNÍ PRAXE	
Rozsah	96 hodin	
Anotace	Předmět je koncipován jako praktický pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče a umožňuje získat účastníkům kurzu dovednosti, které jsou v souladu s kompetencemi praktické sestry.	
Cíle	Cílem je, aby účastníci kurzu byli schopni poskytovat komplexní ošetrovatelskou péči v souladu se svými kompetencemi v rámci jednotlivých klinických pracovišť, přitom zejména: • spojit teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi a využít je při poskytování komplexní ošetrovatelské péče, • zaujmout správné postoje a ctít hodnoty v konkrétních klinických situacích a reagovat na individuální potřeby pacientů.	
Pracoviště odborné ošetrovatelské praxe	Typy pracoviště: ambulantní, jednodenní, lůžková, domácí zdravotní péče. Pozn. Odborná ošetrovatelská praxe může být organizována při výkonu povolání ošetrovatele a pod odborným vedením školitele. Školitel potvrdí absolvovanou praxi do Záznamu odborné praxe, který vyhotoví akreditované zařízení realizující vzdělávací program.	
Obsahové zaměření	Realizace odborné ošetrovatelské praxe probíhá na níže uvedených pracovištích v doporučeném minimálním rozsahu.	
	• Interní oddělení	40 hodin
	• Chirurgické oddělení	40 hodin
	• Dle vlastního výběru	16 hodin

Délka jedné hodiny odborné ošetrovatelské praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 min.

5 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Personální požadavky	Vyučující teoretické výuky a učitel praktického vyučování může být zdravotnický pracovník nebo pracovník, jehož odbornost se vztahuje k příslušné problematice a vyučovanému předmětu (např. lékař, inženýr, právník, pedagog, apod.). Učitel praktického vyučování musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem.
Věcné a technické vybavení	Akreditované zařízení určené pro realizaci vzdělávacího programu musí být náležitě věcně a technicky vybaveno pro výuku praktické sestry. Jedná se zejména o prostorové vybavení, učebny pro teoretickou výuku s potřebnou multimediální výukovou technologií a cvičebny pro praktický nácvik dovedností. Učebna imitující ošetrovací jednotku vybavená modely a pomůckami pro výuku ošetrovatelských postupů a výkonů (např. resuscitační model – dospělý, dítě, lůžko, fantomy, apod.). Přístup k odborné literatuře, odborným časopisům včetně el. databází.
Bezpečnost a ochrana zdraví	Součástí teoretické výuky a praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany, včetně ochrany před ionizujícím zářením. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktického vyučování, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

6 Studijní materiály a zdroje

Povinná literatura

1. BUŽGOVÁ, R. *Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních: potřeby, hodnocení, kvalita života*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 168 s. ISBN 978-80-247-5402-4.
2. ČEPICOVÁ, K. *Nejčastější právní situace: rádce pro každý den*. 1. vyd. Brno: Edika, 2014. 192 s. ISBN 978-80-266-0406-8.
3. FRIEDLOVÁ, K. *Bazální stimulace v základní ošetrovatelské péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 168 s. ISBN 978-80-247-1314-4.
4. HAMPLOVÁ, D. a kol. *Rodina a zdraví - jejich vzájemné souvislosti*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. 147 s. ISBN 978-80-7419-169-5.
5. HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.
6. HEŘMANOVÁ, J. a kol. *Etika v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 200 s. ISBN 978-80-247-3469-9.
7. HŮSKOVÁ, J. a P. KAŠNÁ. *Ošetrovatelství – ošetrovatelské postupy pro zdravotnické asistenty: pracovní sešit II. 1 díl, Podávání léků, injekce, infuze, transfuze, spánek a odpočinek*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 96 s. ISBN 978-80-247-2853-7.
8. JELÍNKOVÁ, I. *Klinická propedeutika pro střední zdravotnické školy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 160 s. ISBN 978-80-247-5093-4.
9. JIRÁK, R. a kol. *Gerontopsychiatrie*. 1. vyd. Praha: Galén 2013. 348 s. ISBN 978-80-7262-873-5.
10. KÁBRT, J. a E. CHLUMSKÁ. *Úvod do lékařské terminologie*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0124-9.
11. KELNAROVÁ, J. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy – 1. ročník*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2015. 240 s. ISBN 978-80-247-5332-4.
12. KELNAROVÁ, J. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy – 2. ročník. 1. díl*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2016. 173 s. ISBN 978-80-247-5331-7.
13. KELNAROVÁ, J. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy – 2. ročník. 2. díl*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2016. 245 s. ISBN 978-80-247-5330-0.
14. KELNAROVÁ, J. a kol. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. 180 s. ISBN 978-80-247-4200-7.
15. KELNAROVÁ, J. a E. MATĚJKOVÁ. *Psychologie: pro studenty zdravotních oborů. 1. díl*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 162 s. ISBN 978-80-247-3270-1.
16. KELNAROVÁ, J. a E. MATĚJKOVÁ. *Psychologie: pro studenty zdravotnických oborů. 2. díl*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 120 s. ISBN 978-80-247-3600-6.
17. KELNAROVÁ, J. a E. MATĚJKOVÁ. *Psychologie a komunikace pro zdravotnické asistenty – 4. ročník*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 144 s. ISBN 978-80-247-5203-7.
18. KOPECKÝ, M. a kol. *Somatologie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2010. 313 s. ISBN 978-80-244-2271-8.
19. KRISTINÍKOVÁ, J. *Rehabilitace v ošetrovatelství*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2006. 59 s. ISBN 80-7368-224-9.

20. MAČÁK, J., J. MAČÁKOVÁ a J. DVOŘÁČKOVÁ. *Patologie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 347 s. ISBN 978-80-247-3530-6.
21. MALÁ, L. a D. PEŘAN. *První pomoc pro všechny situace: v souladu s evropskými doporučeními 2015*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 2016. 182 s. ISBN 978-80-7429-693-2.
22. MALINA, A. *Úvod do veřejného zdravotnictví pro nelékaře*. 1. vyd. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2013. 65 s. ISBN 978-80-87023-29-7.
23. MARKOVÁ, M. *Komunitní ošetřovatelství pro sestry: učební text pro sestry v komunitní péči*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009. 152 s. ISBN 978-80-7013-499-3.
24. MARKOVÁ, M. *Sestra a pacient v paliativní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 128 s. ISBN 978-80-247-3171-1.
25. MELICHERČIKOVÁ, V. *Sterilizace a desinfekce*. 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2015. 174 s. ISBN 978-80-7492-139-1.
26. NEKULA, J. a kol. *Radiologie*. 3. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 205 s. ISBN 80-244-1011-7.
27. PROŠKOVÁ, E. A KOL. *Podávání léčivých přípravků v lůžkové péči*. 1. vyd. Praha: Ústav teorie a praxe ošetřovatelství 1. LF UK v Praze, 2014. 183 s. ISBN 978-80-260-7414-4.
28. PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2. dopl. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.
29. RACEK, J. a kol. *Klinická biochemie*. 2. přeprac. vyd. Praha: Galén, 2006. 329 s. ISBN 80-7262-324-9.
30. SEIDL, Z. *Neurologie pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 168 s. ISBN 978-80-247-2733-2.
31. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy I. – Interna*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 211 s. ISBN 978-80-247-3601-3.
32. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy II. – Pediatrie, chirurgie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 249 s. ISBN 978-80-247-3602-0.
33. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy III. – Gynekologie a porodnictví, onkologie, psychiatrie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 230 s. ISBN 978-80-247-4341-7.
34. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy IV. – Dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 224 s. ISBN 978-80-247-4342-4.
35. ŠRÁMOVÁ, H. a kol. *Nozokomiální nákazy*. 3. vyd. Praha: Maxdorf, 2013. 400 s. ISBN 978-80-7345-286-5.
36. TRACHTOVÁ, E. A kol. *Potřeby nemocného v ošetřovatelském procesu*. 3. nezměn. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2013. ISBN 978-80-7013-553-2.
37. TUČEK, M. a kol. *Hygiena a epidemiologie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2012. 358 s. ISBN 978-80-246-2025-1.
38. UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 214 s. ISBN 978-80-7478-476-7.

39. VOKURKA, S. a kol. *Ošetřovatelské problémy a základy hemoterapie: učební texty a ošetřovatelské intervence nejen pro sestry z oboru hematologie a onkologie*. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 140 s. ISBN 80-7262-299-4.
40. VORLÍČEK, J. a kol. *Klinická onkologie pro sestry*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 448 s. ISBN 978-80-247-3742-3.
41. ZACHAROVÁ, E. *Komunikace v ošetřovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 121 s. ISBN 978-80-271-0156-6.
42. Doporučené postupy ERC 2015 online. Hradec Králové: Česká resuscitační rada – Czech Resuscitation Council, 2015 cit. 2018-03-01. Dostupné z: http://www.resuscitace.cz/?page_id=47
43. Zákony a vyhlášky v platném znění týkající se výkonu povolání praktické sestry a podmínek poskytování zdravotních služeb.

Doporučená literatura

1. DOLEŽAL, T. a A. DOLEŽAL. *Ochrana práv pacienta ve zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 138 s. ISBN 978-80-7201-684-6.
2. KASPER, H. *Výživa v medicíně a dietetika*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2015. 572 s. ISBN 978-80-247-4533-6.
3. MLÝNKOVÁ, J. *Péče o staré občany: učebnice pro obor sociální činnost*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 192 s. ISBN 978-80-247-3872-7.
4. ZLÁMAL, J. a kol. *Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 108 s. ISBN 978-80-7402-157-2.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Akreditovaný kvalifikační kurz

**Asistent behaviorálního
analytika**

Akreditovaný kvalifikační kurz pořádá akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví České republiky k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu.¹

¹ § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Obsah

1	Profil absolventa	30
1.1	Uplatnění absolventa	30
1.2	Výsledky vzdělávání	30
2	Charakteristika vzdělávacího programu	32
2.1	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	32
2.2	Charakteristika obsahových složek	32
2.3	Organizace vzdělávání	33
2.4	Podmínky vzdělávání	33
3	Učební plán	35
4	Učební osnovy	36
5	Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu	50
6	Studijní materiály a zdroje	51

1 Profil absolventa

Absolventi získají znalosti v oblasti aplikované behaviorální analýzy; základy měření funkčního hodnocení a funkční analýzy chování; plánování a provádění behaviorální prevence, poradenství a intervence; schopnosti aplikovat tyto znalosti v praxi. Absolventi současně získají znalosti týkající se organizace a poskytování zdravotní péče a další všeobecné i odborné vědomosti z oblasti zdravotnictví. Vědomosti a dovednosti v oblasti behaviorální diagnostiky, reedukace, rehabilitace a intervence navazují na lékařskou diagnostiku a terapii. Výstupní vědomosti a dovednosti asistenta behaviorálního analytika, tj. profesní kompetence, jsou rozděleny na obecné a odborné a vycházejí z platné legislativy ČR².

1.1 Uplatnění absolventa

Koncepce vzdělávacího programu vytváří u absolventů předpoklady pro široké uplatnění se v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb. Absolventi mohou pod odborným dohledem behaviorálního analytika pracovat v různých zdravotnických zařízeních ambulantního i lůžkového charakteru zaměřených na poskytování zdravotní, rehabilitační péče osobám s neurovývojovými poruchami, v zařízeních poskytujících sociální služby, např. organizacích poskytujících ranou péči, ve stacionářích, domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

1.2 Výsledky vzdělávání

1.2.1 Obecné vědomosti, dovednosti a postoje

- Sleduje odborné informace v oblasti činnosti, kterou je způsobilý vykonávat a umí s nimi efektivně pracovat, dále prohlubuje své vědomosti a dovednosti formou celoživotního vzdělávání,
- má základní znalosti klinických oborů, zejména pediatrie, geriatrické, neurologie a psychiatrie, se zaměřením na projevy neurovývojových poruch a duševních onemocnění,
- dodržuje požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví,
- vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů v rozsahu činností, ke kterým je způsobilý, dodržuje požadavky na ochranu informací včetně práce s informačním systémem,
- zná základy práva ve vztahu ke zdravotnické legislativě, základní principy organizace a řízení zdravotnictví, nové trendy v péči o zdraví obyvatelstva,
- umí vhodným způsobem komunikovat na požadované úrovni s pacienty/klienty s ohledem na jejich věk i stav, se spolupracovníky a jinými lidmi, zachovává obecně uznávaná pravidla slušného chování a dodržuje etická pravidla v rámci svého povolání,

² § 29 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 30 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

- při výkonu svých činností dodržuje práva pacientů/klientů; zachovává etické standardy své profese, jedná taktně, ohleduplně s empatií; u pacientů/klientů s neurovývojovým postižením respektuje jejich odlišnosti v oblasti komunikace, motivace, pozornosti, emočního prožívání a intelektových schopností,
- orientuje se v základech řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů,
- pečuje o své zdraví na základě osvojených základních znalostí a dovedností potřebných k péči o zdraví své i zdraví občanů.

1.2.2 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

- Má středně pokročilé znalosti v konceptech a principech behaviorální analýzy, historii a vývoji behaviorálních teorií, základech experimentální analýzy chování a aplikované behaviorální analýze;
- provádí základní behaviorálně analytické hodnocení chování;
- dokáže měřit chování a analyzovat data o chování se zaměřením na jeho topografii, frekvenci, trvání, latenci, intervaly výskytu, intenzitu a provádět základní depistáž a sledování problémového chování;
- na základě funkčního hodnocení nebo analýzy chování a současně po konzultaci s behaviorálním analytikem dokáže navrhnout plán behaviorální intervence a prostřednictvím metod aplikované behaviorální analýzy provádí pod odborným dohledem behaviorálního analytika terapii, rehabilitaci a reedukaci chování, přitom zejména:
 - sestavuje individuální plán behaviorální intervence
 - motivuje pacienta/klienta a jeho sociální okolí k aktivitě v rámci činnosti behaviorální terapie
 - doporučuje vhodnost použití příslušných terapeutických metod a technik s ohledem na aktuální zdravotní stav, úroveň dovedností a chování pacienta/klienta
 - připravuje a realizuje nácvik nových funkčních způsobů chování a odstraňování maladaptivního chování
 - doporučuje úpravy vlastního sociálního prostředí pacienta/klienta s cílem vyvolat pozitivní změny v chování
- ve spolupráci s behaviorálním analytikem dokáže připravit a realizovat program prevence, výchovy a poradenství s cílem dosažení maximálního rozvoje širokého spektra nových způsobů chování a rozvoje dovedností, zejména v oblastech učení, sebeobslužných dovedností, komunikace, sociální a emocionální adaptace, trávení volného času a podpory nezávislosti,
- poskytuje doporučení osobám blízkým a zdravotnickým pracovníkům v oblasti péče a realizace plánu behaviorální intervence,
- seznamuje pacienta/klienta a jím určené osoby s jednotnými postupy behaviorální intervence a provádí jejich nácvik v těchto postupech.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu Asistent behaviorálního analytika připraví absolventy na výkon povolání asistenta behaviorálního analytika, který bude schopen zajišťovat péči v oblasti aplikované behaviorální analýzy v rozsahu své odborné způsobilosti a podílet se pod odborným dohledem behaviorálního analytika na diagnostické, preventivní, rehabilitační a intervenční péči v oboru behaviorální analýzy u jedinců s neurovývojovými poruchami všech věkových kategorií. Absolvent kvalifikačního kurzu získá odbornou způsobilost k výkonu povolání asistenta behaviorálního analytika³. Cílem vzdělávacího programu je připravit kvalifikovaného odborníka se středně pokročilým souborem vědomostí a dovedností v oblasti aplikované behaviorální analýzy.

2.2 Charakteristika obsahových složek

Vzdělávací obsah vychází z minimálních požadavků na vzdělávání asistenta behaviorálního analytika stanoveného právními předpisy ČR⁴. Obsah vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu je rozdělen do teoretické výuky a praktického vyučování, které obsahují jednotlivé studijní předměty včetně odborné praxe.

Teoretická výuka v základech veřejného zdravotnictví zahrnuje vybrané disciplíny, které pomáhají vytvářet odborné kompetence absolventů v oblasti zdravotnictví. Jsou to základy veřejného zdravotnictví jako multidisciplinárního medicínského oboru, který využívá a integruje poznatky různých vědních disciplín. Jeho základ tvoří řada medicínských a společenskovedních oborů (např. organizace a řízení zdravotnictví, první pomoc, základy medicínského práva, základy podpory a ochrany zdraví, apod.).

V základech klinických oborů jsou integrovány základy předmětů, které jsou významné pro porozumění zdravotnické problematice neurovývojových poruch (např. neurologie, psychiatrie, pediatrie, geriatric apod.).

Odborná behaviorálně analytická část zahrnuje teoretickou výuku a praktická vyučování formou cvičení poskytující znalosti v oblastech, které tvoří základ potřebný pro poskytování behaviorálně analytické péče, jako např. základní znalosti teoretických a epistemologických východisek, konceptů a principů aplikované behaviorální analýzy jako vědního oboru; různé způsoby měření projevů chování a základy experimentálního designu užívaného v aplikovaném výzkumu; etických a profesních standardů behaviorální analýzy; základů hodnocení chování; aplikaci metod behaviorální změny; behaviorálně analytické intervenci; a dalších. Výuka tak zahrnuje středně pokročilé poznatky z aplikované behaviorální analýzy, a to zejména metody a techniky behaviorálně analytické diagnostiky pomocí funkčního hodnocení chování, měření chování se zaměřením na jeho topografii, frekvenci, trvání, latenci, intervaly výskytu a intenzitu, následnou analýzu získaných dat o chování, depistáž a sledování problémového chování, implementaci programů behaviorální změny včetně vytváření individuálních plánů učení a podmiňování, aplikaci různých plánů posilování vhodného chování, behaviorální intervence u deficitů a excesů v chování. Výuka vychází z experimentální analýzy chování a dalších behaviorálních věd a využívány jsou pouze poznatky založené na vědeckých důkazech.

³ § 29 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁴ § 28 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů

Cílem praktického vyučování je osvojení dovedností a návyků umožňujících poskytování péče v oblasti behaviorální analýzy pod odborným dohledem behaviorálního analytika v rozsahu odborné způsobilosti absolventa. Obsahuje zejména provádění základního behaviorálně analytického hodnocení, přípravu a implementaci základního hodnocení behaviorálních programů zaměřených na učení nových dovedností. Zahrnuje redukci problémového chování, provádění behaviorálně analytické terapie, rehabilitace a reedukace chování v souladu s etickými a profesními standardy v behaviorální analýze. Součástí je i vedení organizované reflexe a zdravotnické dokumentace, spolupráce v multidisciplinárním týmu i s osobami blízkými a osobami určenými pacientem, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu.

Praktické vyučování probíhá formou odborné praxe zejména u poskytovatele zdravotních služeb, v zařízeních sociálních služeb, ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta a v akreditovaném zařízení pod přímým vedením kvalifikovaných behaviorálních analytiků nebo v odůvodněných případech jiných zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

2.3 Organizace vzdělávání

Vzdělávací program kvalifikačního kurzu je organizován kombinovanou formou vzdělávání⁵, využívá multimediální podpory a e-learningu. Vzdělávání zahrnuje teoretickou výuku a praktické vyučování včetně odborné praxe, obsahuje vyučování dle rozpisu učiva v učebním plánu, samostudium a odbornou praxi v celkovém rozsahu 300 hodin teoretické výuky a 1 000 hodin odborné praxe, 120 hodin praktických cvičení a 80 hodin praxe v akreditovaném zařízení.

Odborná praxe je organizovaná denní formou vzdělávání a probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb, v zařízeních sociálních služeb a ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta.

Odborné předměty jsou v učebním plánu i v osnovách koncipovány tak, aby na sebe navazovaly, vzájemně se doplňovaly a umožnily po jejich absolvování vykonávat adekvátní činnosti při poskytování zdravotní péče v oblastech, kde bude asistent behaviorálního analytika vykonávat své povolání. Odborná praxe navazuje na teoretickou výuku základů v klinických oborech. Délka vyučovací hodiny je 45 minut a odborné praxe je 60 minut.

2.3.1 Metody výuky

Ve studiu jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých. Ve výuce jsou uplatňovány zejména aktivizující metody, které napomáhají vytvoření požadovaných odborných a dalších dovedností. Volba výukových metod (slovní, demonstrační, názorné, skupinové práce, dovednostní, exkurze, aj.) je v kompetenci vyučujících se zřetelem k charakteru předmětu, ke konkrétní situaci a možnostem akreditovaného zařízení.

2.4 Podmínky vzdělávání

2.4.1 Vstupní podmínky

- Absolvování bakalářského studijního programu v oblasti vzdělávání psychologie nebo neučitelská pedagogika⁶,

⁵ § 44 zákon č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách

⁶ § 29 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

- zdravotní způsobilost.

2.4.2 Průběžné podmínky

- Absolvování teoretické výuky a praktického vyučování v rozsahu stanoveném akreditovaným vzdělávacím programem;
- absolvování odborné praxe včetně odborné praxe v akreditovaném zařízení;
- absolvování mezinárodní zkoušky pro asistenty behaviorálních analytiků (Board Certified Assistant Behavior Analyst) u Výboru pro certifikaci behaviorálních analytiků (Behavior Analyst Certification Board).

Do hodin praktického a teoretického vyučování akreditované zařízení započte nejvýše patnáctiprocentní omluvenou absencí z celkového počtu hodin.

Akreditované zařízení do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení; o započtení vydá potvrzení. V případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo.

2.4.3 Způsob ukončení kvalifikačního kurzu

Kvalifikační kurz je ukončen závěrečnou zkouškou⁷, která se skládá z praktické a teoretické části, koná se zpravidla v jednom dni. Praktická část závěrečné zkoušky předchází části teoretické.

O úspěšně vykonané závěrečné zkoušce akreditované zařízení vydá osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

⁷ § 13 – § 16 vyhlášky č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka

3 Učební plán

Teoretická výuka	Počet hodin	
Základy veřejného zdravotnictví	32	
Organizace a řízení poskytování zdravotních služeb	8	
Právní souvislosti s poskytováním zdravotních služeb	8	
První pomoc	6	
Vybraná témata ochrany a podpory veřejného zdraví	6	
Zdravotnická dokumentace a informační technologie ve zdravotnictví	4	
Základy v klinických oborech	78	
Základy psychiatrie	26	
Základy neurologie	18	
Základy pediatrie	18	
Základy geriatry	16	
Odborná behaviorálně analytická část	Počet hodin	
	teorie 190	cvičení 120
Koncepty a principy behaviorální analýzy	45	-
Měření chování a experimentálního design	15	20
Etika a profesní chování	15	-
Aplikace metod behaviorální změny	45	30
Identifikace, diagnostika a hodnocení chování	45	40
Intervence a implementace programů aplikované behaviorální analýzy	15	30
Aplikovaná behaviorální analýza v mezinárodních souvislostech	10	-
Praktické vyučování	1 200	
Odborná praxe	1 000	
Odborná praxe v akreditovaném zařízení	80	
Praktická cvičení	120	
Celkem	1 500	

4 Učební osnovy

ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ	
Název předmětu	ORGANIZACE A ŘÍZENÍ POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
Rozsah	8 hodin
Anotace	Teoretický úvod do systému poskytování zdravotních služeb v ČR, základy financování zdravotnických služeb, systém managementu a vedení administrativy. Zabezpečení a rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví i sociální sféře. Cílem předmětu je poskytnout základní informace o systému zdravotní péče a provozu zdravotnických zařízení.
Obsahové zaměření	▪ struktura zdravotnictví v ČR ▪ druhy a formy poskytování zdravotních služeb v ČR ▪ právní rámec pro poskytování zdravotních služeb v ČR ▪ financování zdravotnictví ▪ ekonomika zdravotnictví a zdravotnického zařízení ▪ řízení kvality a bezpečí péče ve zdravotnických zařízeních.
Název předmětu	PRÁVNÍ SOUVISLOSTI S POSKYTOVÁNÍM ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
Rozsah	8 hodin
Anotace	Právní vědomí je nezbytnou vybaveností každého občana, což v praxi znamená, že občan zná nejen své povinnosti, ale také svá oprávnění. Cílem předmětu je získání základních informací o právním systému v ČR, základních právních pojmech, právních předpisech zahrnující současně právní odpovědnost při výkonu zdravotnického povolání. Důraz je kladen na orientaci v právním prostředí zejména s ohledem na základní prameny medicínského práva a jejich souvislosti s poskytováním zdravotní péče, nikoliv podrobnou znalost obsahu.
Obsahové zaměření	▪ principy a pojmy teorie práva ▪ právní systém a právní odvětví v ČR ▪ prameny práva ▪ právní normy a právní vztahy ▪ základní právní předpisy upravující právní vztahy související s právem na zdravotní péči, jejím výkonem a odpovědnosti za její poskytování (obecně závazné předpisy ve zdravotnictví, zákony o zdravotnických službách a prováděcí právní předpisy, právní odpovědnost zdravotnických pracovníků, vedení zdravotnické dokumentace, bezpečnost a ochrana zdraví při práci).

Název předmětu	PRVNÍ POMOC
Rozsah	6 hodin
Anotace	První pomoc představuje soubor opatření, která slouží k bezprostřední pomoci při náhlém ohrožení života nebo zdraví. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s jednotlivými stavy ohrožujícími zdraví a život pacientů/klientů a se zásadami poskytování neodkladné první pomoci.
Obsahové zaměření	▪ zásady poskytování první pomoci ▪ stavy ohrožující zdraví postiženého ▪ zhodnocení situace a stavu postiženého ▪ první pomoc u neodkladných stavů ▪ stavy ohrožující život postiženého ▪ poruchy základních životních funkcí a indikace k provádění neodkladné resuscitace (KPR) u dospělých a u dětí ▪ praktický nácvik na modelech.
Název předmětu	VYBRANÁ TÉMATA OCHRANY A PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
Rozsah	6 hodin
Anotace	Ve zdravotnických, sociálních zařízeních i v přirozeném prostředí pacienta se asistent behaviorálního analytika při výkonu svého povolání setkává s pacienty/klienty s rozmanitými typy postižení a s různým rizikem vzniku dalších onemocnění, včetně onemocnění infekčních. Nezbytným předpokladem prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění je znalost základních principů a požadavků na provoz zdravotnických zařízení. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy ochrany veřejného zdraví z hlediska hygienických a epidemiologických faktorů při předcházení vzniku a šíření infekčních chorob včetně zásad bezpečnosti práce ve zdravotnickém zařízení.
Obsahové zaměření	▪ determinanty zdraví ▪ definice zdravotních rizik životního a pracovního prostředí a možnosti ochrany před negativními účinky ▪ prevence vzniku specifických a nespecifických infekcí ▪ infekce, epidemie, jejich formy ▪ hygiena a bezpečnost práce při riziku vzniku infekce ▪ základní právní předpisy upravující požadavky na provoz zdravotnických zařízení.
Název předmětu	ZDRAVOTNICKÁ DOKUMENTACE A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE VE ZDRAVOTNICTVÍ
Rozsah	4 hodiny
Anotace	Zdravotnický pracovník při výkonu svého povolání používá výpočetní techniku a využívá databáze v medicínských informačních systémech. Současně musí zpracovávat dokumentaci o pacientovi/klientovi a využívat elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy výpočetní techniky

	včetně technických aspektů zdravotnické informatiky, využití informačních a komunikačních technologií v medicíně a poskytnout informace o zdravotnické dokumentaci a systému jejího vedení.
Obsahové zaměření	▪ výpočetní technika, vybavení počítačů ▪ technické aspekty zdravotnické informatiky ▪ zdravotnické informační systémy ▪ využití výpočetní techniky v diagnostice, terapii apod. ▪ platné právní předpisy vztahující se k vedení, archivaci a skartaci zdravotnické dokumentace ▪ ochrana osobních dat pacientů ▪ obsah a způsob vedení zdravotnické dokumentace a právo nahlížet do ní ▪ úplnost zdravotnické dokumentace ▪ zápisy a způsob vedení zdravotnické dokumentace (věcný obsah) ▪ elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace.

ZÁKLADY V KLINICKÝCH OBORECH	
Název předmětu	ZÁKLADY PSYCHIATRIE
Rozsah	26 hodin
Anotace	Předmět seznamuje se základními pojmy z medicínského oboru psychiatrie a s jeho zaměřením. V jednotlivých hodinách jsou představeny základy obecné i speciální psychiatrie s ohledem na studijní obor aplikovaná behaviorální analýza. Pozornost je věnována zejména tématům duševní zdraví a psychická porucha, příznaky a příčiny psychických poruch, klasifikace psychických poruch, psychózy dětského věku, psychogenní poruchy a neurózy, depresivní stavy u dětí, psychosomatické poruchy, poruchy chování, lehká mozková dysfunkce a hyperaktivní syndrom, poruchy učení, poruchy mentální úrovně, poruchy vývoje osobnosti a psychopatie. Samostatně jsou pojímána témata neurovývojových poruch a jejich psychiatrické diagnostiky a léčby.
Obsahové zaměření	▪ obecná psychiatrie: úvod do psychiatrie, základní pojmy, historie ▪ psychopatologie, etiologie a patogeneze duševních poruch ▪ speciální psychiatrie: organicky a symptomaticky podmíněné duševní poruchy ▪ náplň a historie oboru psychiatrie, stručný přehled jeho vývoje ▪ obecné zásady psychiatrického vyšetření ▪ význam osobní a rodinné anamnézy ▪ objektivní vyšetření a stanovení diagnózy ▪ biochemie a likvorologie v psychiatrii ▪ neurobiologie a neurochemie v psychiatrii ▪ duševní poruchy a poruchy chování ▪ neurovývojové poruchy (ADHD, poruchy autistického spektra) ▪ specifika psychiatrické diagnostiky poruch autistického

	▪ spektra a dalších neurovývojových poruch ▪ organicky podmíněné duševní choroby ▪ afektivní poruchy ▪ poruchy vyvolané stresem, somatoformní poruchy ▪ specifické poruchy osobnosti - mentální postižení ▪ prevence a léčba v psychiatrii.
Název předmětu	ZÁKLADY NEUROLOGIE
Rozsah	18 hodin
Anotace	Cílem předmětu je získání základních vědomostí z neurologie pro potřeby asistentů behaviorálních analytiků. Předmět seznamuje s tématy obecné neurologie, např. anatomie nervového systému, neuron a reflexní činnost, motorický a senzitivní systém a jeho poruchy, periferní nervový a vegetativní autonomní systém, mozkové (hlavové) nervy, retikulární formace mozkového kmene, mozková kůra, funkční asymetrie mozkových hemisfér, symbolická funkce, fatické funkce, vědomí a spánek. V rámci speciální neurologie se věnuje lehké mozkové dysfunkci, neurovývojovým poruchám, epileptickým syndromům, dětským neurózám a úrazům CNS.
Obsahové zaměření	▪ obecná neurologie ▪ anatomie nervového systému ▪ neuron a reflexní činnost ▪ motorický a senzitivní systém a jeho poruchy, periferní nervový a vegetativní autonomní systém, mozkové (hlavové) nervy ▪ retikulární formace mozkového kmene ▪ mozková kůra ▪ funkční asymetrie mozkových hemisfér ▪ symbolická funkce, fatické funkce ▪ vědomí a spánek ▪ speciální neurologie. ▪ lehké mozkové dysfunkce ▪ neurovývojové poruchy ▪ epileptické syndromy ▪ dětské neurózy ▪ úrazy CNS.
Název předmětu	ZÁKLADY PEDIATRIE
Rozsah	18 hodin
Anotace	Cílem předmětu je seznámení účastníků s riziky a chorobami dětského věku, vč. období prenatálního a perinatálního, s možnostmi včasné prevence, diagnostiky a léčby. Důraz je kladen na brzké odhalení zdravotních problémů a týmovou spolupráci různých odborností. Jednotlivé patologické situace jsou probírány z hlediska rizikových faktorů, etiologie, symptomů, vývoje, klinického obrazu, komplikací, důsledků a prognózy s informacemi o možných způsobech prevence a léčby.

Obsahové zaměření	▪ růst a vývoj dítěte, jeho ovlivnění vč. prenatální a perinatální péče ▪ období dětského věku (novorozenecké, kojenecké, batolecí, předškolní, školní, dorostové), jejich charakteristika, význačná zdravotní asociální rizika, možnosti ochrany ▪ rizikový novorozenec-definice, význam, příčiny, prevence, léčba ▪ zevní (biologické, chemické, fyzikální, sociální) a vnitřní (genetika, dispozice, stárnutí, imunita) faktory negativně ovlivňující zdraví ▪ role dětského lékaře a oboru pediatrie při depistáži a diagnostice neurovývojových poruch u dětí.
Název předmětu	ZÁKLADY GERIATRIE
Rozsah	16 hodin
Anotace	Cílem je seznámit účastníky kurzu s involučními změnami, zdravotním stavem a onemocněními ve vyšším věku z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním.
Obsahové zaměření	▪ demografické a epidemiologické minimum ▪ zdravotní stav a funkční schopnosti v seniorském věku ▪ racionální farmakoterapie ve stáří ▪ geriatrická syndromologie ▪ malnutrice, inkontinence moči a stolice ▪ závrať, nestabilita, pády a poruchy chůze ▪ bolest ▪ zdravotnické a sociální služby pro seniory ▪ specifika zdravotní péče u seniorů (důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování, včetně odlišnosti multidisciplinární péče o seniory v oblasti ambulantních a lůžkových zdravotních služeb).

ODBORNÁ BEHAVIORÁLNĚ ANALYTICKÁ ČÁST	
Název předmětu	KONCEPTY A PRINCIPY BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZY
Rozsah	45 hodin
Anotace	Předmět představuje historii a vývoj behaviorálních teorií a rozvíjí teoretické a konceptuální porozumění vědního oboru aplikovaná behaviorální analýza. Zabývá se historií respondentního a operantního podmiňování, vzájemnou podmíněností jednotlivých projevů chování a jejich posloupností. Představuje principy analýzy úkolů a analýzy vzájemných vztahů mezi antecedenty, projevy chování a jejich následky (tzv. A-B-C analýza). Dále předmět seznamuje s principy tvarování a řetězení chování, základními přístupy ke zvyšování nebo snižování výskytu projevů určitého chování a základy rozvoje verbálního chování.
Obsahové zaměření	▪ historie a vývoj behaviorálních teorií ▪ respondentní a operantní podmiňování ▪ chování, třídy odpovědí ▪ stimul, kontrola stimulem, ekvivalence stimulu ▪ mentalismus ▪ pozitivní a negativní posilování, vyhasínání a trest ▪ diskriminace stimulu a jejich generalizace ▪ tvarování a řetězení chování ▪ analýza úkolu, a-b-c posloupnost ▪ motivující operace ▪ základy verbálního chování ▪ chování tvarované prostřednictvím souvislostí a řízené pravidly ▪ vzájemná podmíněnost chování a posloupnost chování ▪ behaviorální kontrast.
Název předmětu	MĚŘENÍ CHOVÁNÍ A EXPERIMENTÁLNÍ DESIGN
Rozsah	15 hodin
Anotace	Předmět představuje a usazuje do kontextu behaviorální analýzy široké spektrum přístupů k měření chování a jejich aplikaci jak v klinické praxi, tak ve výzkumu. Předmět seznamuje také s úvodními kapitolami experimentálního měření chování u jedinců prostřednictvím vnitrosubjektových experimentálních plánů. Věnuje se též výběru a definici cílového chování a základním atributům kvality měření chování, jako jsou validita, reliabilita, přesnost měření projevů chování a shodě mezi pozorovateli.

Obsahové zaměření	▪ základy experimentální analýzy chování ▪ výběr a definování cílového chování ▪ měřitelné dimenze chování (frekvence, doba trvání, latence, intenzita, topografie, atd.) ▪ přímé a nepřímé pozorování: metody přímého a nepřímého měření chování, výhody a nevýhody ▪ kontinuální a diskontinuální měření chování ▪ zajištění kvality měření: shoda mezi pozorovateli, validita, reliabilita a přesnost ▪ experimentální design ▪ vnitrosubjektové a mezisubjektové experimentální plány - výhody a nevýhody, základní typy ▪ závislé, nezávislé a intervenující proměnné.
Název předmětu	ETIKA A PROFESNÍ CHOVÁNÍ
Rozsah	15 hodin
Anotace	Předmět se zaměřuje jak na témata etického chování při jednání s lidmi v souvislosti s poskytováním zdravotní péče obecně tak na specifika etického chování při využívání programů behaviorální intervence a zodpovědnosti vůči pacientům/klientům společně se zodpovědností vůči dalším zainteresovaným osobám (osobám blízkým, zákonným zástupcům, apod.). Cílem předmětu je seznámit účastníky s etickými a profesionálními standardy, které vycházejí z mezinárodních pravidel pro zodpovědné chování asistentů behaviorálních analytiků, které jsou definovány v Etickém kodexu behaviorálních analytiků (Professional and Ethical Compliance Code for Behavior Analysts). V rámci výuky budou také prezentovány a rozebírány každodenní etické výzvy v praxi asistenta behaviorálního analytika a jejich správné řešení.
Obsahové zaměření	▪ úvod do etických a profesionálních standardů, právo na efektivní intervenci, právo na efektivní vzdělávání, všeobecný úvod do etiky ▪ etické aspekty výkonu nelékařského povolání ▪ základní etické principy, nejčastější etické problémy každodenní etické výzvy ▪ práva pacientů, práva a povinnosti zdravotnického personálu ▪ konvence o lidských právech a biomedicíně ▪ profesionální disciplinární a etické standardy mezinárodního výboru pro certifikaci behaviorálních analytiků (BACB) ▪ zodpovědné chování asistenta behaviorálního analytika.
Název předmětu	APLIKACE METOD BEHAVIORÁLNÍ ZMĚNY
Rozsah	45 hodin
Anotace	Předmět představuje zákonitosti a pravidla pro aplikaci postupů směřujících ke změně chování jedince. V rámci studia budou vysvětleny principy a postupy funkčního hodnocení chování pomocí přímých i nepřímých

	behaviorálních diagnostických metod a technik. Předmět se zaměří zejména na postupy funkční analýzy chování, včetně jejich variací (např. zkrácená funkční analýza chování, analýza chování s využitím latence nebo prekursorů problémového chování). Dále budou podrobně probrány zákonitosti ovlivňující chování jedince a vzájemné vztahy mezi antecedenty, chováním a následky chování (např. pozitivní a negativní posílení, vyhasínání, vytváření nových posílení, atd.). V neposlední řadě se předmět zaměří na postupy pro modifikaci chování a učení nových dovedností v konkrétních situacích.
Obsahové zaměření	▪ funkční hodnocení a funkční analýza chování ▪ rozvrhy posilování, diferencované posilování ▪ využití promptů a jejich postupné odstraňování ▪ intenzivní učení (discrete trial training) ▪ postupy bezchybného učení ▪ využití metod rozvoje verbálního chování ▪ použití posílení, trestu a vyhasínání ▪ učení diskriminačních (rozlišovacích) schopností ▪ Premackův princip ▪ praktické postupy párování stimulů.
Název předmětu	IDENTIFIKACE, DIAGNOSTIKA A HODNOCENÍ CHOVÁNÍ
Rozsah	45 hodin
Anotace	Předmět se zaměřuje na způsoby identifikace projevu chování vhodného pro behaviorální intervenci, provádění diagnostiky chování jedince a správného vyhodnocení jeho funkcí. Obsahem bude též nácvik způsobů, jak pracovat s informacemi a daty o jedinci a jeho sociálním okolí, které má asistent behaviorálního analytika z různých zdrojů k dispozici, včetně informací o biologických proměnných klienta/pacienta, které mohou ovlivňovat jeho chování. Dále budou představeny způsoby, jakými je možné provést předběžné hodnocení problémového chování a jak v rámci diagnostiky spolupracovat s dalšími profesionály, např. lékaři, sociálními pracovníky, psychology, atp. V neposlední řadě se předmět zaměří na identifikaci limitů behaviorální intervence a individuálních znalostí a zkušeností asistenta behaviorálního analytika s cílem identifikovat situace a stavy pacienta/klienta, kdy je nutné jej směřovat do péče jiných zdravotnických profesí.
Obsahové zaměření	▪ vyhodnocení anamnestických údajů a dostupných informací o pacientovi/klientovi ▪ použití posuzovacích škál, záznamových archů a behaviorálního interview při diagnostice ▪ posouzení biologických proměnných, které mohou ovlivňovat chování pacienta/klienta ▪ ekologické hodnocení chování a změny v prostředí ▪ sociální validita a volba priorit při výběru cílového chování ▪ provedení předběžného hodnocení chování za účelem identifikace problémových oblastí ▪ hodnocení preferencí a spolupráce s pacientem/klientem

	▪ vysvětlení behaviorálních postupů pacientovi/klientovi prostřednictvím běžného (neodborného) jazyka ▪ konzultace a spolupráce mezi behaviorálním analytikem a asistentem behaviorálního analytika, supervize a odborný dohled ▪ provádění behaviorální intervence ve spolupráci s profesionály z jiných profesí (lékaři, psychology, atp.) ▪ specifika behaviorální diagnostiky a hodnocení chování u osob s poruchami autistického spektra ▪ behaviorální diagnostika a hodnocení chování u osob s mentálním postižením a jinými neurovývojovými poruchami.
Název předmětu	INTERVENCE A IMPLEMENTACE PROGRAMŮ APLIKOVANÉ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZY
Rozsah	15 hodin
Anotace	Předmět se zaměřuje na praktické dovednosti při sestavování a implementaci programů behaviorální intervence u pacientů/klientů. Důraz je kladen na jednotlivé kroky, které asistent behaviorálního analytika provádí s cílem rozvinout u pacienta/klienta nové funkční projevy chování, které mu napomohou zvýšit kvalitu jeho života. Předmět tak rozvíjí praktické dovednosti pro tvorbu individuálních plánů behaviorální intervence a jejich využití v přirozeném prostředí pacienta/klienta. Důraz je kladen na zvládnutí základních technik při intenzivním učení a učení v přirozeném prostředí, včetně technik promptování, tvarování, diferencovaného posilování, implementaci různých rozvrhů posilování a specializovaných technik aplikované behaviorální analýzy, které se zaměřují na rozvoj verbálních operantů. Cílem je také představit způsoby výběru intervencí, které jsou založeny na vědeckých důkazech, způsobu monitoringu a supervize individuálních programů.
Obsahové zaměření	▪ vymezení potencionálních intervencí a volba vhodné intervence ▪ procedurální integrita, tvorba a řízení programu behaviorální intervence ▪ odborný dohled a supervize behaviorálního programu ▪ základní postupy při učení dovedností a nabývání nových repertoárů chování ▪ učení v přirozeném prostředí pacienta/klienta ▪ základní postupy při intenzivním učení ▪ techniky diskriminačního tréninku a transferu kontroly stimulů ▪ techniky promptování (dopomoci s provedením úkolu) ▪ techniky tvarování a řetězení chování ▪ způsoby antecedentní intervence ▪ způsoby diferencovaného posilování a vyhasínání ▪ základní postupy při redukci problémového chování.

Název předmětu	APLIKOVANÁ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZA V MEZINÁRODNÍCH SOUVISLOSTECH
Rozsah	10 hodin
Anotace	Předmět seznamuje s mezinárodními organizacemi, standardy, postupy a výzkumem v oblasti aplikované behaviorální analýzy. Účastníci kurzu se seznámí s posláním, cíli, aktivitami a právy a povinnostmi, které vyplývají z členství v mezinárodních odborných společnostech jako je např. Evropská asociace aplikované behaviorální analýzy (European Association of Applied Behavior Analysis), Mezinárodní společnost pro aplikovanou behaviorální analýzu (Applied Behavior Analysis International), Výbor pro certifikaci behaviorálních analytiků (Behavior Analyst Certification Board), atd.
Obsahové zaměření	▪ aplikovaná behaviorální analýza v mezinárodních souvislostech▪ tradice behaviorální analýzy v různých zemích▪ významné národní a mezinárodní organizace a instituce pro aplikovanou behaviorální analýzu▪ mezinárodní standardy a certifikace v behaviorální analýze▪ významné mezinárodní konference, semináře a odborné časopisy.

PRAKTICKÉ VYUČOVÁNÍ	Σ 1 200 hodin
Odborná praxe na vlastním/doporučeném pracovišti	1 000 hodin
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Měření frekvence výskytu chování	1
Měření výskytu chování za určenou jednotku času	1
Měření délky trvání chování	1
Měření latence	1
Měření mezireakčního času (IRT)	1
Měření procenta výskytu chování	1
Měření chování na základě kritéria	1
Posouzení a interpretace shody mezi pozorovateli	1
Vyhodnocení přesnosti a spolehlivosti postupů měření	1
Navrhování, zaznamenání a interpretace dat pomocí grafů	1
Návrhování, zaznamenání a interpretace dat pomocí kumulativních záznamů pro zobrazení dat	1
Navrhování a postupy kontinuálního měření chování (např. záznam událostí)	1
Navrhování a postupy diskontinuálního měření, např. záznam částečného nebo celého intervalu, momentální vzorkování času	1
Návrhování a volba behaviorálního opatření na základě změřeného chování	1
Posouzení možností behaviorální intervence pro určitý druh chování	3
Posouzení možných nežádoucích účinků posilování a provedení opatření k jejich eliminaci	3
Posouzení možných nežádoucích účinků behaviorálního trestu a provedení opatření k jejich eliminaci	3
Posouzení možných nežádoucích účinků vyhasínání a provedení opatření k jejich eliminaci	3
Použití pozitivního a negativního posilování	3
Použití vhodného rozvrhu posilování	3
Použití prompty a postupného odstraňování promptů	3

Použití modelování a učení pomocí imitace	3
Použití techniky tvarování chování	3
Použití techniky řetězení chování	3
Provedení analýzy vybrané dovednosti pacienta (včetně rozdělení dovednosti na dílčí kroky pro její nácvik)	3
Použití techniky intenzivního učení a učení v přirozeném prostředí	3
Provedení hodnocení verbálních operantů	2
Použití techniky učení echoických reakcí	3
Použití techniky učení mandů	3
Použití techniky učení taktů	3
Použití techniky učení intraverbálů	3
Použití techniky učení reakcí posluchače	3
Identifikace možnosti použití behaviorálního trestu	1
Použití pozitivní a negativní trest	1
Použití vhodné rozvrhy při použití behaviorálního trestu	1
Použití techniky vyhasínání	1
Použití různé techniky diferencovaného posilování	1
Použití intervence založené na učení diskriminace stimulů	1
Použití intervence založené na přímých pokynech a pravidlech	1
Použití behaviorální smlouvy (tj. smlouvu o chování)	1
Použití techniky založené na vztazích kontingence	1
Použití procedury ekvivalence stimulů	1
Použití techniky zaměřené na kontrast v chování	1
Uspořádání sekvence požadavků s vysokou pravděpodobností výskytu	1
Použití procedury párování k vytvoření nových podmíněných posílení	3
Použití procedury bezchybného učení	3
Použití procedury učení přiřazování podle stanoveného kritéria	2
Použití strategie podporující sebeřízení u pacienta/klienta	2
Použití strategie tokenového systému při posilování chování	1

Použití strategie přímých instrukcí	2
Použití strategie přesného učení	3
Použití strategie individualizovaného systému učení	3
Použití strategie náhodného učení	3
Použití strategie funkčního komunikačního učení	3
Použití strategie augmentativní komunikace	3
Identifikace chování, které je vhodné pro behaviorální intervenci na základě dostupných informací a diagnostiky	3
Interpretace dat, která byla získána měřením chování	5
Navrhování a realizace hodnocení preferencí a potřeb pacienta/klienta	3
Stanovení intervenčního cíle v pozorovatelných a měřitelných termínech	3
Určení možné behaviorální intervence na základě výsledků hodnocení a vědeckých důkazů o účinnosti intervence	3
Určení intervenční strategie založené na analýze úkolů	3
Určení intervenční strategie založené na preferencích klienta	3
Výběr intervenční strategie založené na aktuálním repertoáru chování pacienta/klienta	3
Výběr intervenční strategie založené na možnostech prostředí, ve kterém pacient/klient žije	1
Výběr přijatelného alternativního chování, které bude jeho alternativou při využití technik snižování výskytu určitého chování,	1
Sestavení a realizace programu pro generalizaci (zobecnění) stimulů a behaviorálních odpovědí	1
Sestavení a realizace programu pro udržení již naučeného chování	1
Sestavení a vedení průběžné dokumentace o intervenčním programu a změnách v chování pacienta/klienta	2
Identifikace okolností, které mohou být pro pacienta/klienta rizikové a mohou narušit program intervence	1

Odborná praxe v akreditovaném zařízení	80 hodin
Seznam výkonů	Počet výkonů
Použití intervence založené na manipulaci s antecedenty, jako jsou motivující operace a diskriminační stimuly	5
Provedení školení v behaviorální intervenci pro zainteresované osoby	3
Navrhování a provedení změny v programu a v postupech změny chování	3
Navrhování a použití efektivního systému monitorování programu a výkonu pacienta/klienta	3
Navrhování a použití efektivního systému monitorování integrity program behaviorální intervence	3
Vyhodnocení účinnosti behaviorálního programu	3
Provedení komplexního návrhu měření chování, způsobu jeho záznamu a vysvětlení výstupů měření pacientovi/klientovi	3
Sestavení a vedení průběžné dokumentace o intervenčním programu a změnách v chování pacienta/klienta	5

4.1.1 Odborná praxe

Praxe bude směřována na pracoviště a do prostředí, kde se nacházejí pacienti/klienti s neurovývojovými poruchami v dětském, dospělém i seniorském věku.

Praxe bude probíhat na pracovištích, kde jsou poskytovány zdravotnické nebo sociální služby, v jiných zařízeních a ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta (např. v domácím prostředí nebo v prostředí, kde pacient/klient tráví volný čas, atp.) včetně akreditovaného zařízení. Praxe bude probíhat tak, aby měl účastník kurzu možnost sledovat a prakticky si vyzkoušet všechny výkony uvedené v seznamu praktických výkonů výše. Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení Logbooku/záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe na vlastním (zvoleném nebo určeném) pracovišti a v akreditovaném zařízení pro praktickou část vzdělávacího programu.

5 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Personální požadavky	Vyučující teoretické výuky a učitel praktického vyučování může být zdravotnický pracovník nebo pracovník, jehož odbornost se vztahuje k příslušné problematice a vyučovanému předmětu (např. lékař, inženýr, právník, pedagog, speciální pedagog, apod.). Vyučujícím odborně behaviorálně analytické části programu může být pouze odborník, který je navíc držitelem mezinárodní certifikace v aplikované behaviorální analýze (Board Certified Behavior Analyst). Učitel praktického vyučování musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem.
Věcné a technické vybavení	Zařízení určené pro realizaci vzdělávacího programu musí být náležitě věcně a technicky vybaveno pro práci asistenta behaviorálního analytika. Jedná se zejména o prostorové vybavení, učebny pro teoretickou výuku s potřebnou multimediální výukovou technologií a cvičebny pro praktický nácvik dovedností. Učebny pro nácvik praktických dovedností musí být vybaveny pomůckami pro nácvik technik behaviorální intervence. Jedná se zejména o pomůcky k zaznamenávání a měření projevů chování (pomůcky k měření frekvence, latence, doby trvání chování), pomůcky k zaznamenávání projevů chování (informační komunikační technologie s dostatečným zabezpečením pro zachování důvěrnosti zaznamenaných dat). Materiály pro diagnostiku chování, zejména behaviorální diagnostické nástroje (např. diagnostické nástroje a manuály VB - MAPP) a software pro vytváření individuálních behaviorálních programů pacientů/klientů. Materiály pro záznam dat a informací (např. behaviorální formuláře, záznamové archy a formuláře s možností grafického záznamu dat o chování). Pro nácvik technik behaviorální intervence musí být učebny pro praktické vyučování vybaveny dostatečným množstvím herních prvků pro nácvik práce s pacienty/klienty v dětském věku a dostatečným množstvím specializovaných pomůcek pro motivaci osob s neurovývojovým postižením. Dále pak pomůckami k provádění hodnocení preferencí a rozvoji verbálních operantů (např. specializované karty pro nácvik mandů, taktů, echoických reakcí a intraverbálního chování). Pro pozorování přímé práce účastníka kurzu s klientem je vhodné, aby pracoviště disponovalo místností vybavenou jednosměrným zrcadlem, které umožní sledování práce účastníka kurzu bez nutnosti vstupu do prostředí, kde probíhá intervence. Dále musí být pracoviště vybaveno dostatečným množstvím současně odborné literatury z oblasti aplikované behaviorální analýzy a přístupu k mezinárodním odborným časopisům z oblasti aplikované behaviorální analýzy. V neposlední řadě je nutné, aby pracoviště disponovalo dostatečným množstvím odborné literatury z oblasti experimentálního výzkumného designu.
Bezpečnost a ochrana zdraví	Součástí teoretické výuky i praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktického vyučování, včetně informací

	vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

6 Studijní materiály a zdroje

ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

Povinná literatura

1. JOHNSON, J. a C. H. STOSKOPF. *Comparative health systems: global perspectives*. 1st ed. London: Jones and Bartlett Publisher, LLC, 2010. 451 s. ISBN 978-0-7637-5379-5.
2. KELNAROVÁ, J. a kol. *První pomoc I: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 100 s. ISBN 978-80-247-4199-4.
3. KELNAROVÁ, J. a kol. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. 180 s. ISBN 978-80-247-4200-7.
4. MALINA, A. *Úvod do veřejného zdravotnictví pro nelékaře*. 1. vyd. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2013. 65 s. ISBN 978-80-87023-29-7.
5. PETRŽELA, M. *První pomoc pro každého*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2016. 102 s. ISBN 978-80-247-5556-4.
6. POLICAR, R. *Zdravotnická dokumentace v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 223 s. ISBN 978-80-247-2358-7.
7. PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2. dopl. a uprav. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.
8. SAIBERTOVÁ, Simona. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 85 s. ISBN 978-80-210-7020-2.
9. ŠUSTEK, P. a kol. *Zdravotnické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 850 s. ISBN 978-80-7552-321-1.
10. TĚŠINOVÁ, J., R. ŽDÁREK a R. POLICAR. *Medicínské právo*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 414 s. ISBN 978-80-7400-050-8.
11. TOMANOVÁ, J. a M. KOPECKÝ. *Úrazy a první pomoc u dětí*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 74 s. ISBN 978-80-244-3506-0.
12. UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků: komplexní rozbor aktuální právní úpravy: výjimky a právní odpovědnost: řešení sporných či komplikovaných případů z praxe: praktickou součástí jsou zpracované vzory formulářů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 182 s. ISBN 978-80-247-2658-8.
13. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky a Státní zdravotní ústav, 2014. 36 [75] s. ISBN 978-80-85047-47-9.
14. ZLÁMAL, Jaroslav. *Základy managementu: pro posluchače zdravotnických oborů*. Olomouc: Computer media, 2014. ISBN 978-80-7402-157-2.

Doporučená literatura

1. KOMÁREK, L., PROVAZNÍK, K. *Ochrana a podpora zdraví*. Praha: 3.LF UK + CINDI, 2011, 99s., ISBN 978-80-260-1159-0
2. MACH, J. *Medicína a právo*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 257 s. ISBN 80-7179-810-X.
3. TĚŠINOVÁ, J. *Zdravotnická dokumentace v praxi*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-2358-7.

4. ZUCHOVÁ, B. A kol. *První pomoc*. Elportál, Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISSN 1802-128X

ZÁKLADY V KLINICKÝCH OBORECH

1. ČELEDOVÁ, L., Z. KALVACH a R. ČEVELA. *Úvod do gerontologie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2016. 152 s. ISBN 978-80-246-3404-3.
2. ČEVELA, R. a L. ČELEDOVÁ. *Sociální gerontologie: východiska ke zdravotní politice a podpoře zdraví ve stáří*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 238 s. ISBN 978-80-247-4544-2.
3. HLADÍK, M. a kol. *Kapitoly z pediatrické propedeutiky*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2014. 185 s. ISBN 978-80-7464-566-2.
4. HOSÁK, L. a kol. *Psychiatry and pedopsychiatry*. 1st english ed. Prague: Karolinum, 2016. 514 s. ISBN 978-80-246-3378-7.
5. HOSÁK, L. a kol. *Psychiatrie a pedopsychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2015. 647 s. ISBN 978-80-246-2998-8.
6. HRDLIČKA, M. a V. KOMÁREK. *Dětský autismus*. 2. dopl. vyd. Praha: Portál, 2014. 212 s. ISBN 978-80-262-0686-6.
7. KLÍMA, J. a kol. *Pediatric pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 327 s. ISBN 978-80-247-5014-9.
8. LUDÍKOVÁ, B. *Základy pediatrie pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 153 s. ISBN 978-80-244-3727-9.
9. MENKES, J. H., H. B. SARNAT a B. L. MARIA. *Dětská neurologie*. 7. vyd. Praha: Triton, 2011. 2 sv. (1069 s., s. 1073-1965). ISBN 978-80-7387-341-7.
10. OŠLEJŠKOVÁ, H. a kol. *Dětská neurologie*. Olomouc: Solen, Medical education, 2015. 240 s. ISBN 978-80-7471-124-4.
11. RABOCH, J., P. PAVLOVSKÝ a kol. *Psychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2012. 466 s. ISBN 978-80-246-1985-9.
12. RABOCH, J., P. PAVLOVSKÝ a D. JANOTOVÁ. *Psychiatrie – minimum pro praxi*. 5. vyd. Praha: Triton, 2012. 239 s. ISBN 978-80-7387-582-4.
13. TYRLÍKOVÁ, I. a kol. *Neurologie pro nelékařské obory*. 2. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. 305 s. ISBN 978-80-7013-540-2.

Doporučená literatura

1. MATĚJOVSKÁ KUBEŠOVÁ, H., WEBER, P. Geriatrie. In *Vnitřní lékařství*. Praha: Grada, 2011. 30 s. *Vnitřní lékařství 1*. ISBN 978-80-247-2110-1.
2. MRZENA, B. *Pediatric: vybrané kapitoly pro studující speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze*. 1. vydání. Brno: Paido, 2009. 109 s. ISBN 9788073151829.

ODBORNÁ BEHAVIORÁLNĚ ANALYTICKÁ ČÁST

Povinná literatura

1. ADAMUS, P. *Strategie uplatňované v edukaci žáků s poruchami autistického spektra*. Ostrava: Montanex, 2016. 75 s. ISBN 978-80-7225-436-1.
2. BAILEY, J. S., a M. R. BURCH. *Ethics for behavior analysts*. 3rd ed. New York:

- Routledge 2016. 381 s. ISBN 978-1-138-94920-1.
3. BAKER, J. E. *Social skills training for children and adolescents with asperger syndrome and social-communication problems*. 2st ed. Shawnee: Autism Asperger Publishing Company, 2003. 231 s. ISBN 978-1-931282-20-8.
 4. BAREKET, R. *Playing it right!*, Shawnee: Autism Asperger Publishing Company, 2006. 100 s. ISBN 978-1-931282-81-9.
 5. BAUM, W. M. *Understanding behaviorism: behavior, culture and evolution*. 3rd ed. Hoboken: Wiley Blackwell, 2017. 301 s. ISBN 978-1-119-14364-2.
 6. BAZALOVÁ, B. *Poruchy autistického spektra v kontextu české psychopedie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 278 s. ISBN 978-80-210-5930-6.
 7. COOPER, J. O., T. E. HERON a W. L. HEWARD. *Applied behavior analysis*. 2nd ed. Harlow: Pearson, 2014. 751 s. ISBN 978-1-29202-321-2.
 8. GRAY, C. *The new social story book: over 180 social stories™ that teach everyday social skills to children and young adults with autism or Asperger's syndrome, and their peers*. Revised and expanded 15th anniversary ed. Arlington: Future Horizons, 2015. 335 s. ISBN 978-1-941765-16-6.
 9. GULICK, R. F. a T. P. KITCHEN. *Effective instruction for children with autism*. Erie: Dr. Gertrude A. Barber National Institute, 2007. 330 s. ISBN 978-1-890032-10-4.
 10. HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.
 11. JIRKŮ, L. *Obsedantně kompulzivní porucha u dětí a dospívajících: příručka pro terapeuty, psychology i rodiče: pohledem kognitivně behaviorální terapie*. Praha: Pasparta, 2018. ISBN 978-80-88163-89-3.
 12. KEENAN, M. et al. *Applied behavior analysis and autism: building a future together*. London: Jessica Kingsley Publisher, 2006. 304 s. ISBN 978-1-843103-10-3.
 13. KENNEDY, C. H. *Single-case designs for educational research*. Boston: Pearson/Allyn and Bacon, 2005. 252 s. ISBN 978-0205340231.
 14. KUKLOVÁ, M. *Kognitivně-behaviorální terapie v léčbě závislostí*. 1. vyd. Praha: Portál, 2016. 150 s. ISBN 978-80-262-1101-3.
 15. LYNCH BARBERA, M. *The Verbal Behavior Approach*. London: Jessica Kingsley Publishing, 2007. 200 s. ISBN 0-205-34023-7.
 16. MARTIN, G. a J. PEAR. *Behavior modification: : what it is and how to do it*. 10th ed. Abingdon: Routledge, 2016. 365 s. ISBN 978-1-138-09097-2.
 17. MAYER, G. R., B. SULZER-AZARHOFF a M. WALLACE. *Behavior analysis for lasting change*. 3rd ed. New York: Sloan Publishing, 2014. 818 s. ISBN 978-1-59738-050-8.
 18. MILLER, L. K. *Principles of everyday behavior analysis*. 4th ed. Wadsworth: Cengage Learning, 2006. 668 s. ISBN 978-0-534-59994-2.
 19. MILTENBERGER, R. G. *Behavior modification: principles and procedures*. 5th ed. Wadsworth: Cengage Learning, 2012. 554 s. ISBN 978-1-111-30612-0.
 20. SCHRAMM, R. *Educate toward recovery: turning the tables on autism: a teaching manual for the verbal behavior approach to ABA*. [Německo?]: Pro-ABA, 2006. 299 s. ISBN 978-1-84799-146-1.
 21. SKINNER, B. F. *Verbal behavior*. Mansfield Center: Martino Publishing, 2015. 478 s. ISBN 978-1-61427-865-8.
 22. ŠLEPECKÝ, M. a kol. *Třetí vlna v kognitivně-behaviorální terapii: nové směry*. 1. vyd. Praha: Portál, 2018. 231 s. ISBN 978-80-262-1340-6.

Doporučená literatura

1. MAŠTENOVÁ, Z. Využitie aplikovanej behaviorálnej analýzy vo vzdelávaní detí s poruchami autistického spektra a inými vývinovými poruchami. *Špeciálny pedagóg: časopis pre špeciálnopedagogickú teóriu a prax*. 2016, roč. 5. č. 1, s. 71-77. ISSN 1338-6670.
2. WEISS, P. a kol. *Etické otázky v psychologii*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. 349 s. ISBN 978-80-7367-845-6.

Související právní předpisy

1. ČESKO. Zákon č. 48 ze dne 7. března 1997 o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 16, s. 1185-1263. ISSN 1211-1244.
2. ČESKO. Zákon č. 101 ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 32, s. 1521-1532. ISSN 1211-1244.
3. ČESKO. Zákon č. 258 ze dne 14. července 2000 o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 74, s. 3622-3662. ISSN 1211-1244.
4. ČESKO. Zákon č. 96 ze dne 4. února 2004 o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 30, s. 1452-1479. ISSN 1211-1244.
5. ČESKO. Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190, s. 10262-10324. ISSN 1211-1244.
6. ČESKO. Zákon č. 372 ze dne 6. listopadu 2011 o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 131, s. 4730-4801. ISSN 1211-1244.
7. ČESKO. Vyhláška č. 189 ze dne 10. června 2009 o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka (vyhláška o zkouškách podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2009 částka 56, s. 2735-2743. ISSN 1211-1244.
8. ČESKO. Vyhláška č. 98 ze dne 22. března 2012 o zdravotnické dokumentaci [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*, 2012, částka 39, s. 1666-1685. ISSN 1211-1244.
9. ČESKO. Vyhláška č. 470 ze dne 21. prosince 2017, kterou se mění vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání

odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 169, s. 5652-5662. ISSN 1211-1244.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Akreditovaný kvalifikační kurz

Behaviorální analytik

Akreditovaný kvalifikační kurz pořádá akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví České republiky k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu.¹

¹ § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Obsah

1 Profil absolventa	59
1.1 Uplatnění absolventa	59
1.2 Výsledky vzdělávání	59
2 Charakteristika vzdělávacího programu	61
2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu	61
2.2 Charakteristika obsahových složek.....	61
2.3 Organizace vzdělávání	62
2.4 Podmínky kvalifikačního vzdělávání	62
3 Učební plán.....	64
4 Učební osnovy.....	65
5 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu	82
6 Studijní materiály a zdroje	83

1 Profil absolventa

Absolventi získají ucelené znalosti v oblasti aplikované behaviorální analýzy; měření, funkčního hodnocení a funkční analýzy chování; plánování a provádění behaviorální prevence, poradenství a intervence; dovednosti aplikovat tyto znalosti v praxi. Absolventi současně získají znalosti týkající se organizace a poskytování zdravotní péče a další všeobecné i odborné vědomosti z oblasti zdravotnictví. Vědomosti a dovednosti v oblasti preventivní péče v oboru aplikované behaviorální analýzy, behaviorální diagnostiky, rehabilitace, reedukace a intervence navazují na lékařskou diagnostiku a terapii. Výstupní vědomosti a dovednosti behaviorálního analytika, tj. profesní kompetence, jsou rozděleny na obecné a odborné a vycházejí z platné legislativy ČR².

1.1 Uplatnění absolventa

Koncepce vzdělávacího programu vytváří u absolventů předpoklady pro široké uplatnění se v oblasti zdravotnictví, sociálních služeb. Absolventi mohou pracovat v různých zdravotnických zařízeních ambulantního i lůžkového charakteru zaměřených na poskytování zdravotní a rehabilitační péče osobám s neurovývojovými poruchami, v zařízeních poskytujících sociální služby, např. organizacích poskytujících ranou péči, ve stacionářích, domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

1.2 Výsledky vzdělávání

1.2.1 Obecné vědomosti, dovednosti a postoje

- Sleduje odborné informace v oblasti činnosti, kterou je způsobilý vykonávat a umí s nimi efektivně pracovat, dále prohlubuje své vědomosti a dovednosti formou celoživotního vzdělávání;
- má základní znalosti klinických oborů, zejména neurologie a psychiatrie, se zaměřením na projevy neurovývojových poruch a duševních onemocnění;
- dodržuje požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví;
- vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající z jiných právních předpisů v rozsahu činností, ke kterým je způsobilý, dodržuje požadavky na ochranu informací včetně práce s informačním systémem;
- zná základy práva ve vztahu ke zdravotnické legislativě, základní principy organizace a řízení zdravotnictví, nové trendy v péči o zdraví obyvatelstva;
- umí vhodným způsobem komunikovat na požadované úrovni s pacienty/klienty s ohledem na jejich věk i stav, se spolupracovníky a jinými lidmi, zachovává obecně uznávaná pravidla slušného chování a dodržuje etická pravidla v rámci svého povolání;
- podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech uskutečňovaných vysokými školami k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů;

² § 21c zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 22a vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

- při výkonu svých činností dodržuje práva pacientů/klientů; zachovává etické standardy své profese, jedná taktně, ohleduplně s empatií; u pacientů/klientů s neurovývojovým postižením respektuje jejich odlišnosti v oblasti komunikace, motivace, pozornosti, emočního prožívání a intelektových schopností;
- orientuje se v základech řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů;
- pečuje o své zdraví na základě osvojených základních znalostí a dovedností potřebných k péči o zdraví (své i zdraví občanů).

1.2.2 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

- Má velmi pokročilé znalosti v konceptech a principech behaviorální analýzy, historii a vývoji behaviorálních teorií, základech experimentální analýzy chování a aplikované behaviorální analýze;
- provádí behaviorálně analytické hodnocení, diagnostiku a diferenciální diagnostiku chování;
- dokáže využívat pokročilých způsobů měření chování a analýzy dat o chování se zaměřením na jeho topografii, frekvenci, trvání, latenci, intervaly výskytu, intenzitu a provádí depistáž a sledování problémového chování;
- na základě funkčního hodnocení nebo analýzy chování dokáže navrhnout plán behaviorální intervence a prostřednictvím metod aplikované behaviorální analýzy provádí terapii, rehabilitaci a reedukaci chování, přitom zejména
 - sestavuje individuální plán behaviorální intervence
 - motivuje pacienta/klienta a jeho sociální okolí k aktivitě v rámci činnosti behaviorální terapie
 - doporučuje vhodnost použití příslušných terapeutických metod a technik s ohledem na aktuální zdravotní stav, úroveň dovedností a chování pacienta/klienta
 - připravuje a realizuje nácvik nových funkčních způsobů chování a odstraňování maladaptivního chování
 - doporučuje úpravy vlastního sociálního prostředí pacienta/klienta s cílem vyvolat pozitivní změny v chování
- dokáže samostatně připravit a realizovat program prevence, výchovy a poradenství s cílem dosažení maximálního rozvoje širokého spektra nových způsobů chování a rozvoje dovedností, zejména v oblastech učení, sebeobslužných dovedností, komunikace, sociální a emocionální adaptace, trávení volného času a podpory nezávislosti;
- poskytuje doporučení osobám blízkým, osobám určeným pacientem/klientem, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu a zdravotnickým pracovníkům v oblasti péče a realizace plánu behaviorální intervence;
- seznamuje pacienta/klienta a jím určené osoby s jednotnými postupy behaviorální intervence a provádí jejich zaškolení v těchto postupech.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu Behaviorální analytik připraví absolventy na výkon povolání behaviorálního analytika, který bude schopen zajišťovat péči v oblasti aplikované behaviorální analýzy v rozsahu své odborné způsobilosti a podílet se na diagnostické, preventivní, rehabilitační a intervenční péči v oboru behaviorální analýzy u jedinců s neurovývojovými poruchami všech věkových kategorií. Absolvent kvalifikačního kurzu získá odbornou způsobilost k výkonu povolání behaviorálního analytika³. Cílem vzdělávacího programu je připravit kvalifikovaného odborníka s hlubokým a uceleným souborem vědomostí a dovedností v oblasti aplikované behaviorální analýzy.

2.2 Charakteristika obsahových složek

Vzdělávací obsah vychází z minimálních požadavků na vzdělávání behaviorálního analytika stanoveného právními předpisy ČR⁴. Obsah vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu je rozdělen do teoretické výuky a praktického vyučování, které obsahují jednotlivé studijní předměty včetně odborné praxe.

Teoretická výuka v základech veřejného zdravotnictví zahrnuje vybrané disciplíny, které pomáhají vytvářet odborné kompetence absolventů v oblasti zdravotnictví. Jsou to základy veřejného zdravotnictví jako multidisciplinárního medicínského oboru, který využívá a integruje poznatky různých vědních disciplín. Jeho základ tvoří řada medicínských a společenskovedních oborů (např. organizace a řízení zdravotnictví, první pomoc, základy medicínského práva, základy podpory a ochrany zdraví, apod.).

V základech klinických oborů jsou integrovány předměty, které jsou významné pro hlubší porozumění zdravotnické problematiky v oblasti neurovývojových poruch (např. neurologie, psychiatrie, pediatrie, geriatry apod.).

Odborná behaviorálně analytická část zahrnuje teoretickou výuku a praktická vyučování formou cvičení poskytující znalosti v oblastech, které tvoří základ potřebný pro poskytování behaviorálně analytické péče, jako např. pokročilé znalosti teoretických a epistemologických východisek, konceptů a principů aplikované behaviorální analýzy jako vědního oboru; široké škály způsobů měření projevů chování a experimentálního designu užívaného v aplikovaném výzkumu; etických a profesních standardů behaviorální analýzy; diagnostiky a hodnocení chování; aplikaci metod behaviorální změny; behaviorálně analytické intervence; a dalších. Výuka tak zahrnuje komplexní poznatky z aplikované behaviorální analýzy, a to zejména metody a techniky behaviorálně analytické diagnostiky pomocí funkčního hodnocení a funkční analýzy chování, měření chování se zaměřením na jeho topografii, frekvenci, trvání, latenci, intervaly výskytu a intenzitu, následnou analýzu získaných dat o chování, depistáži a sledování problémového chování, implementaci programů behaviorální změny včetně vytváření individuálních plánů učení a podmiňování, aplikaci různých plánů posilování vhodného chování, behaviorální intervence u deficitů a excesů v chování. Výuka vychází z experimentální analýzy chování a dalších behaviorálních věd a využívány jsou pouze poznatky založené na vědeckých důkazech.

Cílem praktického vyučování je osvojení dovedností a návyků umožňujících poskytování

³ § 21c zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁴ § 20b vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů

péče v oblasti behaviorální analýzy v rozsahu odborné způsobilosti absolventa. Obsahuje zejména provádění behaviorálně analytického hodnocení, diagnostiku a diferenciální diagnostiku chování, přípravu, implementaci a systematické hodnocení behaviorálních programů zaměřených na učení nových dovedností. Zahrnuje redukci problémového chování, provádění behaviorálně analytické terapie, rehabilitace a reedukace chování v souladu s etickými a profesními standardy v behaviorální analýze. Součástí je i vedení organizované reflexe a zdravotnické dokumentace, spolupráce v multidisciplinárním týmu i s osobami blízkými a osobami určenými pacientem/klientem, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu.

Praktické vyučování probíhá formou odborné praxe zejména u poskytovatele zdravotních služeb, v zařízeních sociálních služeb, ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta a v akreditovaném zařízení pod přímým vedením kvalifikovaných behaviorálních analytiků nebo v odůvodněných případech jiných zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

2.3 Organizace vzdělávání

Vzdělávací program kvalifikačního kurzu je organizován kombinovanou formou vzdělávání⁵, využívá multimediální podpory a e-learningu. Vzdělávání zahrnuje teoretickou výuku a praktické vyučování včetně odborné praxe, které obsahuje vyučování dle rozpisu učiva v učebním plánu, samostudium a odbornou praxi v celkovém rozsahu 420 hodin teoretické výuky a 1 500 hodin odborné praxe, 200 hodin praktických cvičení a 100 hodin praxe v akreditovaném zařízení. Odborná praxe je organizovaná denní formou vzdělávání a probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb, v zařízeních sociálních služeb a ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta.

Odborné předměty jsou v učebním plánu i v osnovách koncipovány tak, aby na sebe navazovaly, vzájemně se doplňovaly a umožnily po jejich absolvování vykonávat adekvátní činnosti při poskytování zdravotní péče v oblastech, kde bude behaviorální analytik vykonávat své povolání. Odborná praxe navazuje na teoretickou výuku základů klinických oborů. Délka vyučovací hodiny je 45 minut a odborné praxe je 60 minut.

2.3.1 Metody výuky

V rámci studia jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých. Ve výuce jsou uplatňovány zejména aktivizující metody, které napomáhají k vytvoření požadovaných odborných a dalších dovedností. Volba výukových metod (slovní, demonstrační, názorné, skupinové práce, dovednostní, exkurze, aj.) je v kompetenci vyučujících se zřetelem k charakteru předmětu, ke konkrétní situaci a možnostem akreditovaného zařízení.

2.4 Podmínky kvalifikačního vzdělávání

2.4.1 Vstupní podmínky

- Absolvování akreditovaného magisterského studijního programu psychologie nebo neučitelská pedagogika⁵,
- zdravotní způsobilost.

⁵ § 44 zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

2.4.2 Průběžné podmínky

- Absolvování teoretické výuky a praktického vyučování v rozsahu stanoveném akreditovaným vzdělávacím programem;
- absolvování odborné praxe včetně odborné praxe v akreditovaném zařízení;
- absolvování mezinárodní zkoušky pro behaviorální analytiku (Board Certified Behavior Analyst) u Výboru pro certifikaci behaviorálních analytiků (Behavior Analyst Certification Board).

Do hodin praktického a teoretického vyučování akreditované zařízení započte nejvýše patnáctiprocentní omluvenou absencí z celkového počtu hodin.

Akreditované zařízení do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení; o započtení vydá potvrzení. V případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo.

2.4.3 Způsob ukončení kvalifikačního kurzu

Kvalifikační kurz je ukončen závěrečnou zkouškou⁶, která se skládá z praktické a teoretické části, koná se zpravidla v jednom dni. Praktická část závěrečné zkoušky předchází části teoretické.

O úspěšně vykonané závěrečné zkoušce akreditované zařízení vydá osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

⁶ § 13 – § 16 vyhlášky č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka

3 Učební plán

Teoretická výuka	Počet hodin	
Základy veřejného zdravotnictví	32	
Organizace a řízení poskytování zdravotních služeb	8	
Právní souvislosti s poskytováním zdravotních služeb	8	
První pomoc	6	
Vybraná témata ochrany a podpory veřejného zdraví	6	
Zdravotnická dokumentace a informační technologie ve zdravotnictví	4	
Základy v klinických oborech	108	
Základy psychiatrie	40	
Základy neurologie	24	
Základy pediatrie	24	
Základy geriatric	20	
Odborná behaviorálně analytická část	Počet hodin	
	teorie 280	cvičení 200
Koncepty a principy behaviorální analýzy	45	
Úvod do měření chování a experimentálního designu	15	20
Úvod do etického a profesního chování v behaviorální analýze	15	
Aplikace metod behaviorální změny	45	30
Identifikace, diagnostika a hodnocení chování	45	40
Úvod do intervence a implementace programů aplikované behaviorální analýzy	15	30
Pokročilé postupy měření chování a experimentálního designu	30	40
Etické a profesní chování v behaviorální analýze	30	
Pokročilé postupy intervence a implementace programů aplikované behaviorální analýzy	30	40
Mezinárodní standardy v aplikované behaviorální analýze	10	
Praktické vyučování	1 800	
Odborná praxe	1 500	
Odborná praxe v akreditovaném zařízení	100	
Praktická cvičení	200	
Celkem	2 220	

4 Učební osnovy

ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ	
Název předmětu	ORGANIZACE A ŘÍZENÍ POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
Rozsah	8 hodin
Anotace	Teoretický úvod do systému poskytování zdravotních služeb v ČR, základy financování zdravotnických služeb, systém managementu a vedení administrativy. Zabezpečení a rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví i v sociální sféře. Cílem předmětu je poskytnout základní informace o systému zdravotní péče a provozu zdravotnických zařízení.
Obsahové zaměření	▪ struktura zdravotnictví v ČR ▪ systém péče o zdraví a zdravotnictví v ČR ▪ právní rámec pro poskytování zdravotní péče v ČR ▪ financování zdravotnictví ▪ ekonomika zdravotnictví a zdravotnického zařízení ▪ řízení kvality a bezpečí péče ve zdravotnických zařízeních.
Název předmětu	PRÁVNÍ SOUVISLOSTI S POSKYTOVÁNÍM ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
Rozsah	8 hodin
Anotace	Právní povědomí je nezbytnou vybaveností každého občana, což v praxi znamená, že občan zná nejen své povinnosti, ale také svá práva. Cílem předmětu je získání základních informací o právním systému v ČR, základních právních pojmech, právních předpisech zahrnující současně právní odpovědnost při výkonu zdravotnického povolání. Důraz je kladen na orientaci v právním prostředí zejména s ohledem na základní prameny medicínského práva a jejich souvislosti s poskytováním zdravotní péče, nikoliv podrobnou znalost obsahu.
Obsahové zaměření	▪ principy a pojmy teorie práva ▪ právní systém a právní odvětví v ČR ▪ prameny práva ▪ právní normy a právní vztahy ▪ základní právní předpisy upravující právní vztahy související s právem na zdravotní péči, jejím výkonem a odpovědnosti za její poskytování (obecně závazné předpisy ve zdravotnictví, zákony o zdravotnických službách a prováděcí vyhlášky, právní odpovědnost zdravotnických pracovníků, vedení zdravotnické dokumentace, bezpečnost a ochrana zdraví při práci).

Název předmětu	PRVNÍ POMOC
Rozsah	6 hodin
Anotace	První pomoc představuje soubor opatření, která slouží k bezprostřední pomoci při náhlém ohrožení zdraví. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s jednotlivými stavy ohrožujícími zdraví a život pacientů/klientů a se zásadami poskytování neodkladné první pomoci.
Obsahové zaměření	▪ zásady poskytování první pomoci ▪ stavy ohrožující zdraví postiženého ▪ zhodnocení situace a stavu postiženého ▪ první pomoc u neodkladných stavů úrazového a neúrazového charakteru ▪ stavy ohrožující život postiženého ▪ poruchy základních životních funkcí a indikace k provádění neodkladné resuscitace (KPR) u dospělých a u dětí ▪ praktický nácvik na modelech.
Název předmětu	VYBRANÁ TÉMATA OCHRANY A PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
Rozsah	6 hodin
Anotace	Ve zdravotnických, sociálních zařízeních i v přirozeném prostředí pacienta se behaviorální analytik při výkonu svého povolání setkává s pacienty/klienty s rozmanitými typy postižení a s různým rizikem vzniku dalších onemocnění, včetně onemocnění infekčních. Nezbytným předpokladem prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění je znalost základních principů a požadavků na provoz zdravotnických zařízení. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy ochrany veřejného zdraví z hlediska hygienických a epidemiologických faktorů při předcházení vzniku a šíření infekčních chorob včetně zásad bezpečnosti práce ve zdravotnickém zařízení.
Obsahové zaměření	▪ determinanty zdraví ▪ definice zdravotních rizik životního a pracovního prostředí a možnosti ochrany před negativními účinky ▪ prevence vzniku specifických a nespecifických infekcí ▪ infekce, epidemie, jejich formy ▪ hygiena a bezpečnost práce při riziku vzniku infekce ▪ základní právní předpisy upravující požadavky na provoz zdravotnických zařízení.

Název předmětu	ZDRAVOTNICKÁ DOKUMENTACE A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE VE ZDRAVOTNICTVÍ
Rozsah	4 hodiny
Anotace	Zdravotnický pracovník při výkonu svého povolání používá výpočetní techniku a využívá databáze v medicínských informačních systémech. Současně musí zpracovávat dokumentaci o pacientovi/klientovi a využívat elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy výpočetní techniky včetně technických aspektů zdravotnické informatiky, využití informačních a komunikačních technologií v medicíně a poskytnout informace o zdravotnické dokumentaci a systému jejího vedení.
Obsahové zaměření	▪ výpočetní technika, vybavení počítačů ▪ technické aspekty zdravotnické informatiky ▪ zdravotnické informační systémy ▪ využití výpočetní techniky v diagnostice, terapii apod. ▪ platné právní předpisy vztahující se k vedení, archivaci a skartaci zdravotnické dokumentace ▪ ochrana osobních dat pacientů ▪ obsah a způsob vedení zdravotnické dokumentace a právo nahlížet do ní ▪ úplnost zdravotnické dokumentace ▪ zápisy a způsob vedení zdravotnické dokumentace (věcný obsah) ▪ elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace.

ZÁKLADY V KLINICKÝCH OBORECH	
Název předmětu	ZÁKLADY PSYCHIATRIE
Rozsah	40 hodin
Anotace	Předmět seznamuje se základními pojmy z medicínského oboru psychiatrie a s jeho zaměřením. V jednotlivých hodinách jsou představeny základy obecné i speciální psychiatrie s ohledem na studijní obor aplikovaná behaviorální analýza. Pozornost je věnována zejména tématům duševní zdraví a psychická porucha, příznaky a příčiny psychických poruch, klasifikace psychických poruch, psychózy dětského věku, psychogenní poruchy a neurózy, depresivní stavy u dětí, psychosomatické poruchy, poruchy chování, lehká mozková dysfunkce a hyperaktivní syndrom, poruchy učení, poruchy mentální úrovně, poruchy vývoje osobnosti a psychopatie. Samostatně jsou pojímána témata neurovývojových poruch a jejich psychiatrické diagnostiky

	a léčby.
Obsahové zaměření	▪ obecná psychiatrie: úvod do psychiatrie, základní pojmy, historie ▪ psychopatologie, etiologie a patogeneze duševních poruch ▪ speciální psychiatrie: organicky a symptomaticky podmíněné duševní poruchy ▪ náplň a historie oboru psychiatrie, stručný přehled jeho vývoje ▪ obecné zásady psychiatrického vyšetření ▪ význam osobní a rodinné anamnézy ▪ objektivní vyšetření a stanovení diagnózy ▪ biochemie a likvorologie v psychiatrii ▪ neurobiologie a neurochemie v psychiatrii ▪ duševní poruchy a poruchy chování ▪ neurovývojové poruchy (ADHD, poruchy autistického spektra) ▪ specifika psychiatrické diagnostiky poruch autistického spektra a dalších neurovývojových poruch ▪ organicky podmíněné duševní choroby ▪ afektivní poruchy ▪ poruchy vyvolané stresem, somatoformní poruchy ▪ specifické poruchy osobnosti - mentální postižení ▪ prevence a léčba v psychiatrii.
Název předmětu	ZÁKLADY NEUROLOGIE
Rozsah	24 hodin
Anotace	Cílem předmětu je získání základních vědomostí z neurologie pro potřeby behaviorálních analytiků. Předmět seznamuje s tématy obecné neurologie, např. anatomie nervového systému, neuron a reflexní činnost, motorický a senzitivní systém a jeho poruchy, periferní nervový a vegetativní autonomní systém, mozkové (hlavové) nervy, retikulární formace mozkového kmene, mozková kůra, funkční asymetrie mozkových hemisfér, symbolická funkce, fatické funkce, vědomí a spánek. V rámci speciální neurologie se věnuje lehké mozkové dysfunkci, neurovývojovým poruchám, epileptickým syndromům, dětským neurózám a úrazům CNS.
Obsahové zaměření	▪ obecná neurologie ▪ anatomie nervového systému ▪ neuron a reflexní činnost ▪ motorický a senzitivní systém a jeho poruchy, periferní nervový a vegetativní autonomní systém, mozkové (hlavové) nervy ▪ retikulární formace mozkového kmene

	▪ mozková kůra ▪ funkční asymetrie mozkových hemisfér ▪ symbolická funkce, fatické funkce ▪ vědomí a spánek ▪ speciální neurologie ▪ lehké mozkové dysfunkce ▪ neurovývojové poruchy ▪ epileptické syndromy ▪ dětské neurózy ▪ úrazy CNS.
Název předmětu	ZÁKLADY PEDIATRIE
Rozsah	24 hodin
Anotace	Cílem předmětu je seznámení účastníků s riziky a chorobami dětského věku, vč. období prenatálního a perinatálního vývoje, s možnostmi včasné prevence, diagnostiky a léčby. Důraz je kladen na brzké odhalení zdravotních problémů a týmovou spolupráci různých odborností. Jednotlivé patologické situace jsou probírány z hlediska rizikových faktorů, etiologie, symptomů, vývoje, klinického obrazu, komplikací, důsledků a prognózy s informacemi o možných způsobech prevence a léčby.
Obsahové zaměření	▪ růst a vývoj dítěte, jeho ovlivnění vč. prenatální a perinatální péče ▪ období dětského věku (novorozenecké, kojenecké, batolecí, předškolní, školní, dorostové), jejich charakteristika, význačná zdravotní a sociální rizika, možnosti ochrany ▪ rizikový novorozenec - definice, význam, příčiny, prevence, léčba ▪ zevní (biologické, chemické, fyzikální, sociální) a vnitřní (genetika, dispozice, stárnutí, imunita) faktory negativně ovlivňující zdraví ▪ role dětského lékaře a oboru pediatrie při depistáži a diagnostice neurovývojových poruch u dětí.
Název předmětu	ZÁKLADY GERIATRIE
Rozsah	20 hodin
Anotace	Cílem je seznámit účastníky s involučními změnami, zdravotním stavem a onemocněními ve vyšším věku z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním.
Obsahové zaměření	▪ demografické a epidemiologické minimum ▪ zdravotní stav a funkční schopnosti v seniorském věku ▪ racionální farmakoterapie ve stáří ▪ geriatrická syndromologie

	▪ malnutrice, inkontinence moči a stolice ▪ závrať, nestabilita, pády a poruchy chůze ▪ bolest ▪ zdravotnické a sociální služby pro seniory ▪ specifika zdravotní péče u seniorů (důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování, včetně odlišnosti multidisciplinární péče o seniory v oblasti ambulantních a lůžkových zdravotních služeb).

ODBORNÁ BEHAVIORÁLNĚ ANALYTICKÁ ČÁST

Název předmětu	KONCEPTY A PRINCIPY BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZY
Rozsah	45 hodin
Anotace	Předmět představuje historii a vývoj behaviorálních teorií a rozvíjí teoretické a konceptuální porozumění vědního oboru aplikovaná behaviorální analýza. Zabývá se historií respondentního a operantního podmiňování, vzájemnou podmíněností jednotlivých projevů chování a jejich posloupností. Představuje principy analýzy úkolů a analýzy vzájemných vztahů mezi antecedenty, projevy chování a jejich následky (tzv. A-B-C analýza). Dále předmět seznamuje s principy tvarování a řetězení chování, základními přístupy ke zvyšování nebo snižování výskytu projevů určitého chování a základy rozvoje verbálního chování.
Obsahové zaměření	▪ historie a vývoj behaviorálních teorií ▪ respondentní a operantní podmiňování ▪ chování, třídy odpovědí ▪ stimul, kontrola stimulem, ekvivalence stimulů ▪ mentalismus ▪ pozitivní a negativní posilování, vyhasínání a trest ▪ diskriminace stimulů a jejich generalizace ▪ tvarování a řetězení chování ▪ analýza úkolu, A-B-C posloupnost ▪ motivující operace ▪ základy verbálního chování ▪ chování tvarované prostřednictvím souvislostí a řízené pravidly ▪ vzájemná podmíněnost chování a posloupnost chování ▪ behaviorální kontrast.

Název předmětu	ÚVOD DO MĚŘENÍ CHOVÁNÍ A EXPERIMENTÁLNÍHO DESIGNU
Rozsah	15 hodin
Anotace	Předmět představuje a usazuje do kontextu behaviorální analýzy široké spektrum přístupů k měření chování a jejich aplikaci jak v klinické praxi, tak ve výzkumu. Předmět seznamuje také s úvodními kapitolami experimentálního měření chování u jedinců prostřednictvím vnitrosubjektových experimentálních plánů. Věnuje se též výběru a definici cílového chování a základním atributům kvality měření chování, jako jsou validita, reliabilita, přesnost měření projevů chování a shodě mezi pozorovateli.
Obsahové zaměření	▪ základy experimentální analýzy ▪ výběr a definování cílového chování ▪ měřitelné dimenze chování (frekvence, doba trvání, latence, intenzita, topografie, atd.) ▪ přímé a nepřímé pozorování: metody přímého a nepřímého měření chování, výhody a nevýhody ▪ kontinuální a diskontinuální měření chování ▪ zajištění kvality měření: shoda mezi pozorovateli, validita, reliabilita a přesnost ▪ experimentální design, výhody a nevýhody vnitrosubjektových a mezisubjektových experimentálních plánů ▪ závislé, nezávislé a intervenující proměnné.
Název předmětu	ÚVOD DO ETICKÉHO A PROFESNÍHO CHOVÁNÍ V BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZE
Rozsah	15 hodin
Anotace	Předmět se zaměřuje jak na úvodní témata etického chování při jednání s lidmi v souvislosti s poskytováním zdravotní péče obecně tak na specifika etického chování při využívání programů behaviorální intervence a zodpovědnosti vůči pacientům/klientům společně se zodpovědností vůči osobám blízkým a osobám určenými pacientem/klientem, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu. Cílem předmětu je seznámit účastníky s etickými a profesionálními standardy, které vycházejí z mezinárodních pravidel pro zodpovědné chování behaviorálních analytiků, které jsou definovány v Etickém kodexu behaviorálních analytiků (Professional and Ethical Compliance Code for Behavior Analysts). V rámci výuky budou také prezentovány a rozebírány každodenní etické výzvy v praxi behaviorálního analytika a jejich správné řešení.
Obsahové zaměření	▪ úvod do etických a profesionálních standardů, právo na efektivní intervenci, právo na efektivní vzdělávání, všeobecný úvod do etiky ▪ etické aspekty výkonu nelékařského povolání ▪ základní etické principy, nejčastější etické problémy každodenní etické výzvy

	▪ práva pacientů, práva a povinnosti zdravotnického personálu ▪ konvence o lidských právech a biomedicině ▪ BACB profesionální disciplinární a etické standardy ▪ zodpovědné chování behaviorálního analytika (pravidlo 1.0 a 6.0).
Název předmětu	APLIKACE METOD BEHAVIORÁLNÍ ZMĚNY
Rozsah	45 hodin
Anotace	Předmět představuje zákonitosti a pravidla pro aplikaci postupů směřujících ke změně chování jedince. V rámci studia budou vysvětleny principy a postupy funkčního hodnocení chování pomocí přímých i nepřímých behaviorálních diagnostických metod a technik. Předmět se zaměří zejména na postupy funkční analýzy chování, včetně jejich variací (např. zkrácená funkční analýza chování, analýza chování s využitím latence nebo prekursorů problémového chování). Dále budou podrobně probrány zákonitosti ovlivňující chování jedince a vzájemné vztahy mezi antecedenty, chováním a následky chování (např. pozitivní a negativní posílení, vyhasínání, vytváření nových posílení, atd.). V neposlední řadě se předmět zaměří na postupy pro modifikaci chování a učení nových dovedností v konkrétních situacích.
Obsahové zaměření	▪ funkční hodnocení a funkční analýza chování ▪ rozvrhy posilování, diferencované posilování ▪ využití promptů a jejich postupné odstraňování ▪ intenzivní učení (discrete trial training) ▪ postupy bezchybného učení ▪ využití metod rozvoje verbálního chování ▪ použití posílení, trestu a vyhasínání ▪ učení diskriminačních (rozlišovacích) schopností ▪ Premackův princip ▪ praktické postupy párování stimulů.
Název předmětu	IDENTIFIKACE, DIAGNOSTIKA A HODNOCENÍ CHOVÁNÍ
Rozsah	45 hodin
Anotace	Předmět se zaměřuje na způsoby identifikace projevů chování vhodného pro behaviorální intervenci, provádění diagnostiky chování jedince a správného vyhodnocení jeho funkcí. Obsahem bude též nácvik způsobů, jak pracovat s informacemi a daty o jedinci a jeho sociálním okolím, které má behaviorální analytik z různých zdrojů k dispozici, včetně informací o biologických proměnných klienta/pacienta, které mohou ovlivňovat jeho chování. Dále budou představeny způsoby, jakými je možné provést předběžné hodnocení problémového chování a jak v rámci diagnostiky spolupracovat s dalšími profesionály, např. lékaři, sociálními pracovníky, psychology, atp. V neposlední řadě se předmět zaměří na identifikaci limitů behaviorální intervence

	a individuálních znalostí a zkušeností behaviorálního analytika s cílem identifikovat situace a stavy pacienta/klienta, kdy je nutné jej směřovat do péče jiných zdravotnických profesí.
Obsahové zaměření	▪ vyhodnocení anamnestických údajů a dostupných informací o pacientovi/klientovi ▪ použití posuzovacích škál, záznamových archů a behaviorálního interview při diagnostice ▪ posouzení biologických proměnných, které mohou ovlivňovat chování pacienta/klienta ▪ ekologické hodnocení chování a změny v prostředí ▪ sociální validita a volba priorit při výběru cílového chování ▪ provedení předběžného hodnocení chování za účelem identifikace problémových oblastí ▪ hodnocení preferencí a spolupráce s pacientem/klientem ▪ vysvětlení behaviorálních postupů pacientovi/klientovi prostřednictvím běžného (neodborného) jazyka ▪ konzultace, supervize a spolupráce mezi behaviorálními analytiky ▪ provádění behaviorální intervence ve spolupráci s profesionály z jiných profesí (lékaři, psychology, atp.) ▪ specifika behaviorální diagnostiky a hodnocení chování u osob s poruchami autistického spektra ▪ behaviorální diagnostika a hodnocení chování u osob s mentálním postižením a jinými neurovývojovými poruchami.
Název předmětu	ÚVOD DO INTERVENCE A IMPLEMENTACE PROGRAMŮ APLIKOVANÉ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZY
Rozsah	15 hodin
Anotace	Předmět se zaměřuje na základní praktické dovednosti při sestavování a implementaci programů behaviorální intervence u pacientů/klientů. Důraz je kladen na jednotlivé kroky, které behaviorální analytik provádí s cílem rozvinout u pacienta/klienta nové funkční projevy chování, které mu napomohou zvýšit kvalitu jeho života. Předmět tak rozvíjí praktické dovednosti účastníků kurzu pro tvorbu individuálních plánů behaviorální intervence a jejich využití v přirozeném prostředí pacienta/klienta. Důraz je kladen na zvládnutí základních technik při intenzivním učení a učení v přirozeném prostředí, včetně technik promptování, tvarování, diferencovaného posilování, implementaci různých rozvrhů posilování a specializovaných technik aplikované behaviorální analýzy, které se zaměřují na rozvoj verbálních operantů. Cílem je také představit uchazečům způsoby výběru intervencí, které jsou založeny na vědeckých důkazech, způsobu monitoringu a supervize individuálních programů.
Obsahové zaměření	▪ vymezení potencionálních intervencí a volba vhodné

	intervence ▪ procedurální integrita, tvorba a řízení programu behaviorální intervence ▪ odborný dohled a supervize behaviorálního programu ▪ základní postupy při učení dovedností a nabývání nových repertoárů chování ▪ učení v přirozeném prostředí pacienta/klienta ▪ základní postupy při intenzivním učení ▪ techniky diskriminačního tréninku a transferu kontroly stimulů ▪ techniky promptování (dopomoci s provedením úkolu) ▪ techniky tvarování a řetězení chování ▪ způsoby antecedentní intervence ▪ způsoby diferencovaného posilování a vyhasínání ▪ základní postupy při redukci problémového chování.
Název předmětu	POKROČILÉ POSTUPY MĚŘENÍ CHOVÁNÍ A EXPERIMENTÁLNÍHO DESIGNU
Rozsah	30 hodin
Anotace	Předmět navazuje na předmět Úvod do měření chování a experimentálního designu. Představuje pokročilé vnitrosubjektové výzkumné postupy a designy vhodné pro měření chování a způsoby grafické prezentace, interpretace a analýzy behaviorálních dat jak v klinické praxi, tak behaviorálním výzkumu. Cílem předmětu je seznámit účastníky s nejčastěji používanými formáty experimentálního designu s důrazem na vytvoření dovedností pro využití těchto znalostí v praxi behaviorálního analytika.
Obsahové zaměření	▪ výběr vhodného způsobu měření chování ▪ grafická prezentace behaviorálních dat ▪ posuzování úrovně, trendů a variability v chování ▪ sledování základní úrovně chování před intervencí ▪ výběr vhodného formátu experimentálního designu ▪ vliv pořadí prezentovaných podnětů, transferu a učení při využití vnitrosubjektového experimentálního designu ▪ reverzní formát experimentálního designu (Reversal design) a jeho variace ▪ formát měnících se intervencí (Alternating treatments design) ▪ formát měnícího se kritéria (Changing criterion design) ▪ formát několikeré základny (Multiple-baseline design) ▪ organizace, analýza a interpretace behaviorálních dat.

Název předmětu	ETICKÉ A PROFESNÍ CHOVÁNÍ V BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZE
Rozsah	30 hodin
Anotace	Předmět navazuje a prohlubuje obsah předmětu Úvod do etického a profesního chování v behaviorální analýze a je zaměřen na detailní rozbor pravidel etického a zodpovědného chování behaviorálních analytiků, jenž jsou definované v tzv. Etickém kodexu pro behaviorální analytiky (Professional and Ethical Compliance Code for Behavior Analysts). Uchazeči se podrobně seznámí se způsoby rozhodování, které chování pacienta/klienta může podléhat behaviorální intervenci, a které naopak intervenci podléhat nesmí. Předmět se zaměří také na zodpovědné chování behaviorálního analytika vůči pacientům/klientům, zákonným zástupcům, rodině, ostatním profesionálům a společnosti jako celku.
Obsahové zaměření	▪ zodpovědnost behaviorálního analytika vůči klientům a pacientům ▪ etické aspekty hodnocení chování a výběru chování pro intervenci ▪ behaviorální analytik a individuální program změny chování ▪ behaviorální analytik jako vzdělavatel, klinik a supervizor ▪ zodpovědnost behaviorálního analytika vůči pracovišti ▪ etická zodpovědnost behaviorálního analytika v rámci vědy a využívání intervencí založených na vědeckých důkazech ▪ zodpovědnost behaviorálního analytika vůči kolegům ▪ etická zodpovědnost behaviorálního analytika vůči společnosti ▪ behaviorální analytik jako výzkumník – etické aspekty ▪ provedení analýzy rizik a benefitů před započítím behaviorální intervence.
Název předmětu	POKROČILÉ POSTUPY INTERVENCE A IMPLEMENTACE PROGRAMŮ APLIKOVANÉ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZY
Rozsah	30 hodin
Anotace	Předmět navazuje a prohlubuje obsah předmětu Úvod do intervence a implementace programů aplikované behaviorální analýzy. Předmět se zaměřuje na rozvoj pokročilých dovedností při sestavování a vedení a supervizi programů behaviorální intervence u pacientů/klientů. Důraz je kladen na jednotlivé kroky, které behaviorální analytik provádí s cílem rozvinout u pacienta/klienta nové funkční projevy chování, které mu napomohou zvýšit kvalitu jeho života a rovněž na techniky, které vedou k redukci nefunkčního chování, jenž pacientovi/klientovi brání v uspokojování životních potřeb. Předmět rozvíjí pokročilé dovednosti uchazečů pro tvorbu individuálních plánů behaviorální intervence a jejich využití v přirozeném prostředí pacienta/klienta. Důraz je kladen na zvládnutí pokročilých technik při intenzivním učení a učení v přirozeném prostředí, včetně technik promptování, tvarování,

	diferencovaného posilování, implementaci různých rozvrhů posilování a specializovaných technik aplikované behaviorální analýzy, které se zaměřují na rozvoj verbálních operantů. Cílem je také připravit účastníky na roli profesionála, který vede profesně mladší a méně zkušené kolegy, hodnotí a monitoruje úspěšnost behaviorální intervence a kontinuálně adaptuje její průběh na základě dosažených výsledků a změn v chování pacienta/klienta.
Obsahové zaměření	▪ vymezení potencionálních intervencí a volba vhodné intervence ▪ odborný dohled nad procedurální integritou, hodnocení a supervize programu behaviorální intervence ▪ pokročilá pravidla odborného dohledu a supervize behaviorálního programu ▪ pokročilé postupy při učení dovedností a nabývání nových repertoárů chování ▪ pokročilé postupy při učení v přirozeném prostředí pacienta/klienta ▪ pokročilé postupy při intenzivním učení ▪ další techniky diskriminačního tréninku a transferu kontroly stimulů ▪ další techniky promptování (dopomoci s provedením úkolu) ▪ další techniky tvarování a řetězení chování ▪ pokročilé způsoby antecedentní intervence ▪ pokročilé způsoby diferencovaného posilování a vyhasínání ▪ pokročilé postupy při redukci problémového chování.
Název předmětu	MEZINÁRODNÍCH STANDARDY V APLIKOVANÉ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZE
Rozsah	10 hodin
Anotace	Předmět seznamuje s mezinárodními organizacemi, standardy, postupy a výzkumem v oblasti aplikované behaviorální analýzy. Účastníci se seznámí s posláním, cíli, aktivitami a právy a povinnostmi, které vyplývají z členství v mezinárodních odborných společnostech jako je např. Evropská asociace aplikované behaviorální analýzy (European Association of Applied Behavior Analysis), Mezinárodní společnost pro aplikovanou behaviorální analýzu (Applied Behavior Analysis International), Výbor pro certifikaci behaviorálních analytiků (Behavior Analyst Certification Board), atd.
Obsahové zaměření	▪ aplikovaná behaviorální analýza v mezinárodních souvislostech ▪ tradice behaviorální analýzy v různých zemích ▪ významné národní a mezinárodní organizace a instituce pro aplikovanou behaviorální analýzu ▪ mezinárodní standardy a certifikace v behaviorální analýze

	▪ významné mezinárodní konference, semináře a odborné časopisy.

PRAKTICKÉ VYUČOVÁNÍ	Σ 1 800 hodin
Odborná praxe na vlastním/doporučeném pracovišti	1 500 hodin
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Měření frekvence výskytu chování	1
Měření výskytu chování za určenou jednotku času	1
Měření délky trvání chování	1
Měření latence	1
Měření mezireakčního času (IRT)	1
Měření procenta výskytu chování	1
Měření chování na základě kritéria	1
Posouzení a interpretace shody mezi pozorovateli	3
Vyhodnocení přesnosti a spolehlivosti postupů měření	3
Návrhování, zaznamenávání a interpretování dat pomocí grafů	3
Návrhování, zaznamenávání a interpretování dat pomocí kumulativních záznamů pro zobrazení dat	3
Návrhování a postupy kontinuálního měření chování (např. záznam událostí)	3
Návrhování a postupy diskontinuálního měření, např. záznam částečného nebo celého intervalu, momentální vzorkování času	3
Návrhování a volba behaviorálního opatření na základě změřeného chování	3
Návrhování experimentálního výzkumného designu v praxi	3
Posouzení možnosti behaviorální intervence pro určitý druh chování	5
Posouzení možné nežádoucí účinky posilování a provede opatření k jejich eliminaci	5
Posouzení možné nežádoucí účinky behaviorálního trestu a provede opatření k jejich eliminaci	5
Posouzení možné nežádoucí účinky vyhasínání a provedení opatření k jejich eliminaci	5
Použití pozitivního a negativního posilování	5
Použití vhodného rozvrhu posilování	5
Použití prompty a postupné odstraňování promptů	5

Použití modelování a učení pomocí imitace	5
Použití techniky tvarování chování	5
Použití techniky řetězení chování	5
Provedení analýzu vybrané dovednosti pacienta (včetně rozdělení dovednosti na dílčí kroky pro její nácvik)	5
Použití techniky intenzivního učení a učení v přirozeném prostředí	5
Provedení hodnocení verbálních operantů	3
Použití techniky učení echoických reakcí	5
Použití techniky učení mandů	5
Použití techniky učení taktů	5
Použití techniky učení intraverbálů	5
Použití techniky učení reakcí posluchače	5
Identifikace možnosti použití behaviorálního trestu	3
Použití pozitivního a negativního trestu	3
Použití vhodného rozvrhu při použití behaviorálního trestu	3
Použití techniky vyhasínání	3
Použití různých technik diferencovaného posilování	3
Použití intervence založené na učení diskriminace stimulů	3
Použití intervence založené na přímých pokynech a pravidlech	3
Použití behaviorální smlouvy (tj. smlouvy o chování)	1
Použití techniky založené na vztazích kontingence	1
Použití procedury ekvivalence stimulů	1
Použití techniky zaměřené na kontrast v chování	1
Uspořádání sekvence požadavků s vysokou pravděpodobností výskytu	1
Použití techniky založené na Premackově principu	1
Použití procedury párování k vytvoření nových podmíněných posílení	3
Použití procedury bezchybného učení	5
Použití procedury učení přiřazování podle stanoveného kritéria	3
Použití strategie podporující sebeřízení u pacienta/klienta	3

Použití strategie tokenového systému při posilování chování	2
Použití strategie přímých instrukcí	2
Použití strategie přesného učení	3
Použití strategie individualizovaného systému učení	3
Použití strategie náhodného učení	3
Použití strategie funkčního komunikačního učení	3
Použití strategie augmentativní komunikace	3
Identifikování chování, které je vhodné pro behaviorální intervenci na základě dostupných informací a diagnostiky	5
Aplikace teoretické koncepty behaviorální analýzy v praxi	5
Interpretování dat, která byla získána měřením chování	5
Navrhování a realizace hodnocení preferencí a potřeb pacienta/klienta	5
Stanovení intervenčního cíle v pozorovatelných a měřitelných termínech	5
Určení možné behaviorální intervence na základě výsledků hodnocení a vědeckých důkazů o účinnosti intervence	5
Určení intervenční strategie založené na analýze úkolů	5
Určení intervenční strategie založené na preferencích klienta	5
Výběr intervenční strategie založené na aktuálním repertoáru chování pacienta/klienta	5
Výběr intervenční strategie založené na možnostech prostředí, ve kterém pacient/klient žije	5
Výběr přijatelného alternativního chování, které bude jeho alternativou při využití technik snižování výskytu určitého chování	3
Sestavení a realizace program pro generalizaci (zobecnění) stimulů a behaviorálních odpovědí	3
Sestavení a realizace programu pro udržení již naučeného chování	5
Sestavení a vedení průběžné dokumentace o intervenčním programu a změnách v chování pacienta/klienta	5
Identifikace okolností, které mohou být pro pacienta/klienta rizikové a mohou narušit program intervence	5

Odborná praxe v akreditovaném zařízení	100 hodin
Seznam výkonů	Počet výkonů
Použití intervencí založenou na manipulaci s antecedenty, jako jsou motivující operace a diskriminační stimuly	5
Provedení školení v behaviorální intervenci pro zainteresované osoby	3
Navrhování a provedení změny v programu a v postupech změny chování	3
Navrhování a použití efektivního systému monitorování programu a výkonu pacienta/klienta	3
Navrhování a použití efektivní systému monitorování integrity programu behaviorální intervence	3
Vyhodnocení účinnosti behaviorálního programu	3
Provedení komplexního návrhu měření chování, způsobu jeho záznamu a vysvětlení výstupů měření pacientovi/klientovi	3
Sestavení a vedení průběžné dokumentace o intervenčním programu a změnách v chování pacienta/klienta	5

4.1.1 Odborná praxe

Praxe bude směřována na pracoviště a do prostředí, kde se nacházejí pacienti/klienti s neurovývojovými poruchami v dětském, dospělém i seniorském věku.

Praxe bude probíhat na pracovištích, kde jsou poskytovány zdravotnické nebo sociální služby, v jiných zařízeních a ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta (např. v domácím prostředí nebo v prostředí, kde pacient/klient tráví volný čas, atp.) včetně akreditovaného zařízení. Praxe bude probíhat tak, aby měl účastník možnost sledovat a prakticky si vyzkoušet všechny výkony uvedené v seznamu praktických výkonů výše. Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení Logbooku/záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe na vlastním (zvoleném nebo určeném) pracovišti a akreditovaném zařízení pro praktickou část vzdělávacího programu.

5 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Personální požadavky	Vyučující teoretické výuky a učitel praktického vyučování může být zdravotnický pracovník nebo pracovník, jehož odbornost se vztahuje k příslušné problematice a vyučovanému předmětu (např. lékař, inženýr, právník, pedagog, speciální pedagog, apod.). Vyučujícím odborné behaviorálně analytické části programu může být pouze odborník, který je navíc držitelem mezinárodní certifikace v aplikované behaviorální analýze (Board Certified Behavior Analyst). Učitel praktického vyučování musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem.
Věcné a technické vybavení	Zařízení určené pro realizaci vzdělávacího programu musí být náležitě materiálně a technicky vybaveno pro práci behaviorálního analytika. Jedná se zejména o prostorové vybavení, učebny pro teoretickou výuku s potřebnou multimediální výukovou technologií a učebny pro praktický nácvik dovedností. Učebny pro nácvik praktických dovedností musí být vybaveny pomůckami pro nácvik technik behaviorální intervence. Jedná se zejména o pomůcky k zaznamenávání a měření projevů chování (pomůcky k měření frekvence, latence, doby trvání chování), pomůcky k zaznamenávání projevů chování (informační a komunikační technologie s dostatečným zabezpečením pro zachování důvěrnosti zaznamenaných dat). Materiály pro diagnostiku chování, zejména behaviorální diagnostické nástroje (např. diagnostické nástroje a manuály VB-MAPP) a software pro vytváření individuálních behaviorálních programů pacientů/klientů. Materiály pro záznam dat a informací (např. behaviorální formuláře, záznamové archy a formuláře s možností grafického záznamu dat o chování). Pro nácvik technik behaviorální intervence musí být učebny pro praktickou výuku vybaveny dostatečným množstvím herních prvků pro nácvik práce s pacienty/klienty v dětském věku a dostatečným množstvím specializovaných pomůcek pro motivaci osob s neurovývojovým postižením. Dále pak pomůckami k provádění hodnocení preferencí a rozvoji verbálních operantů (např. specializované karty pro nácvik mandů, taktů, echoických reakcí a intraverbálního chování). Pro pozorování přímé práce uchazeče s klientem je vhodné, aby pracoviště disponovalo místností vybavenou jednosměrným zrcadlem, které umožní sledování práce uchazeče bez nutnosti vstupu do prostředí, kde probíhá intervence. Dále musí být pracoviště vybaveno dostatečným množstvím současné odborné literatury z oblasti aplikované behaviorální analýzy a přístupu k mezinárodním odborným časopisům z oblasti aplikované behaviorální analýzy. V neposlední řadě je nutné, aby pracoviště disponovalo dostatečným množstvím odborné literatury z oblasti experimentálního výzkumného designu.
Bezpečnost a ochrana zdraví	Součástí teoretické výuky i praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

6 Studijní materiály a zdroje

ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

Povinná literatura

1. JOHNSON, J. a C. H. STOSKOPF. *Comparative health systems: global perspectives*. 1st ed. London: Jones and Bartlett Publisher, LLC, 2010. 451 s. ISBN 978-0-7637-5379-5.
2. KELNAROVÁ, J. a kol. *První pomoc I: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 100 s. ISBN 978-80-247-4199-4.
3. KELNAROVÁ, J. a kol. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. 180 s. ISBN 978-80-247-4200-7.
4. MALINA, A. *Úvod do veřejného zdravotnictví pro nelékaře*. 1. vyd. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2013. 65 s. ISBN 978-80-87023-29-7.
5. PETRŽELA, M. *První pomoc pro každého*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2016. 102 s. ISBN 978-80-247-5556-4.
6. POLICAR, R. *Zdravotnická dokumentace v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 223 s. ISBN 978-80-247-2358-7.
7. PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2. dopl. a uprav. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.
8. SAIBERTOVÁ, S. *První pomoc*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 85 s. ISBN 978-80-210-7020-2.
9. ŠUSTEK, P. a kol. *Zdravotnické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 850 s. ISBN 978-80-7552-321-1.
10. TĚŠINOVÁ, J., R. ŽDÁREK a R. POLICAR. *Medicínské právo*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 414 s. ISBN 978-80-7400-050-8.
11. TOMANOVÁ, J. a M. KOPECKÝ. *Úrazy a první pomoc u dětí*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 74 s. ISBN 978-80-244-3506-0.
12. UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků: komplexní rozbor aktuální právní úpravy: výjimky a právní odpovědnost: řešení sporných či komplikovaných případů z praxe: praktickou součástí jsou zpracované vzory formulářů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. 182 s. ISBN 978-80-247-2658-8.
13. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky a Státní zdravotní ústav, 2014. 36 [75] s. ISBN 978-80-85047-47-9.
14. ZLÁMAL, Jaroslav. *Základy managementu: pro posluchače zdravotnických oborů*. Olomouc: Computer media, 2014. ISBN 978-80-7402-157-2.

Doporučená literatura

1. KOMÁREK, L. a K. PROVAZNÍK. *Ochrana a podpora zdraví*. 1. vyd. Praha: Nadace CINDI ve spolupráci s 3. lékařskou fakultou UK Praha, 2011. 99 s. ISBN 978-80-260-1159-0.
2. MALÁ, L. a D. PEŘAN. *První pomoc pro všechny situace: v souladu s evropskými doporučeními 2015*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 2016. 182 s. ISBN 978-80-7429-693-2.
3. POLICAR, R. *Zdravotnická dokumentace v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 223 s. ISBN 978-80-247-2358-7.

ZÁKLADY V KLINICKÝCH OBORECH

Povinná literatura

1. ČEVELA, R. a L. ČELEDVÁ. *Sociální gerontologie: východiska ke zdravotní politice a podpoře zdraví ve stáří*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 238 s. ISBN 978-80-247-4544-2.
2. ČEVELA, R., Z. KALVACH a L. ČELEDVÁ. *Sociální gerontologie: úvod do problematiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 263 s. ISBN 978-80-247-3901-4.
3. HLADÍK, M. a kol. *Kapitoly z pediatrické propedeutiky*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2014. 185 s. ISBN 978-80-7464-566-2.
4. HOSÁK, L. a kol. *Psychiatry and pedopsychiatry*. 1st english ed. Prague: Karolinum, 2016. 514 s. ISBN 978-80-246-3378-7.
5. HOSÁK, L. a kol. *Psychiatrie a pedopsychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2015. 647 s. ISBN 978-80-246-2998-8.
6. HRDLÍČKA, M. a V. KOMÁREK. *Dětský autismus*. 2. dopl. vyd. Praha: Portál, 2014. 212 s. ISBN 978-80-262-0686-6.
7. LUDÍKOVÁ, B. *Základy pediatrie pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 153 s. ISBN 978-80-244-3727-9.
8. MATĚJOVSKÁ KUBEŠOVÁ, H. a P. WEBER. Geriatrie. In: SOUČEK, Miroslav. *Vnitřní lékařství*. 2. díl. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. s. 1400-1475. ISBN 978-80-247-2110-1.
9. MENKES, J. H., H. B. SARNAT a B. L. MARIA. *Dětská neurologie*. 7. vyd. Praha: Triton, 2011. 2 sv. (1069 s., s. 1073-1965). ISBN 978-80-7387-341-7.
10. OŠLEJŠKOVÁ, H. a kol. *Dětská neurologie*. Olomouc: Solen, Medical education, 2015. 240 s. ISBN 978-80-7471-124-4.
11. PRAŠKO, J. a kol. *Obecná psychiatrie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. 527 s. ISBN 978-80-244-2570-2.
12. RABOCH, J., P. PAVLOVSKÝ a kol. *Psychiatrie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2012. 466 s. ISBN 978-80-246-1985-9.
13. RABOCH, J., P. PAVLOVSKÝ a D. JANOTOVÁ. *Psychiatrie – minimum pro praxi*. 5. vyd. Praha: Triton, 2012. 239 s. ISBN 978-80-7387-582-4.

Doporučená literatura

1. ČELEDVÁ, L., Z. KALVACH a R. ČEVELA. *Úvod do gerontologie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2016. 152 s. ISBN 978-80-246-3404-3.
-6.
2. KLÍMA, J. a kol. *Pediatrie pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 327 s. ISBN 978-80-247-5014-9.
3. TYRLÍKOVÁ, I. a kol. *Neurologie pro nelékařské obory*. 2. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. 305 s. ISBN 978-80-7013-540-2.

ODBORNÁ BEHAVIORÁLNĚ ANALYTICKÁ ČÁST

Povinná literatura

1. ADAMUS, P. *Strategie uplatňované v edukaci žáků s poruchami autistického spektra*. Ostrava: Montanex, 2016. 75 s. ISBN 978-80-7225-436-1.
2. BAILEY, J. S. a M. R. BURCH. *Ethics for behavior analysts*. 3rd ed. New York: Routledge 2016. 381 s. ISBN 978-1-138-94920-1.
3. BAILEY, J. S. a M. R. BURCH. *Research methods in applied behavior analysis*. 2nd ed. New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2018. 234 s. ISBN 978-1-138-68526-0.
4. BAKER, J. E. *Social skills training for children and adolescents with asperger syndrome and social-communication problems*. 2st ed. Shawnee: Autism Asperger Publishing Company, 2003. 231 s. ISBN 978-1-931282-20-8.
5. BARBERA, M. L. *The verbal behavior approach: how to teach children with autism and related disorders* [online]. London: Jessica Kingsley Publishers, 2007 [cit. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/natl/Doc?id=10196774>.
6. BAREKET, R. *Playing it right!*, Shawnee: Autism Asperger Publishing Company, 2006. 100 s. ISBN 978-1-931282-81-9.
7. BARLOW, D. H., M. K. NOCK a M. HERSEN. *Single case experimental designs: strategies for studying behavior change*. 3rd ed. Boston: Pearson Education, 2009. 393 s. ISBN 978-0-205-47455-4.
8. BAUM, W. M. *Understanding behaviorism: behavior, culture and evolution*. 3rd ed. Hoboken: Wiley Blackwell, 2017. 301 s. ISBN 978-1-119-14364-2.
9. BAZALOVÁ, B. *Poruchy autistického spektra v kontextu české psychopedie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 279 s. ISBN 978-80-210-5930-6.
10. COOPER, J. O., T. E. HERON a W. L. HEWARD. *Applied behavior analysis*. 2nd ed. Harlow: Pearson, 2014. 751 s. ISBN 978-1-29202-321-2.
11. GAST, D. L. a J. R. LEDFORD. *Single case research methodology: applications in special education and behavioral sciences*. 2nd ed. New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2014. 415 s. ISBN 978-0-415-82791-1.
12. GRAY, C. *The new social story book: over 180 social stories™ that teach everyday social skills to children and young adults with autism or Asperger's syndrome, and their peers*. Revised and expanded 15th anniversary ed. Arlington: Future Horizons, 2015. 335 s. ISBN 978-1-9
13. GULICK, R. F. a T. P. KITCHEN. *Effective instruction for children with autism*. Erie: Dr. Gertrude A. Barber National Institute, 2007. 330 s. ISBN 978-1-890032-10-4.
14. HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.
15. KEENAN, M. et al. *Applied behavior analysis and autism: building a future together*. London: Jessica Kingsley Publisher, 2006. 304 s. ISBN 978-1-843103-10-3.
16. KENNEDY, C. H. *Single-case designs for educational research*. Boston: Pearson/Allyn and Bacon, 2005. 252 s. ISBN 0-205-34023-7.
17. MARTIN, G. a J. PEAR. *Behavior modification: : what it is and how to do it*. 10th ed. Abingdon: Routledge, 2016. 365 s. ISBN 978-1-138-09097-2.
18. MAYER, G. R., B. SULZER-AZARHOFF a M. WALLACE. *Behavior analysis for lasting change*. 3rd ed. New York: Sloan Publishing, 2014. 818 s. ISBN 978-1-59738-050-8.8.
19. MILLER, L. K. *Principles of everyday behavior analysis*. 4th ed. Wadsworth: Cengage Learning, 2006. 668 s. ISBN 978-0-534-59994-2.

20. MILTENBERGER, R. G. *Behavior modification: principles and procedures*. 5th ed. Wadsworth: Cengage Learning, 2012. 554 s. ISBN 978-1-111-30612-0.
21. SCHRAMM, R. *Educate toward recovery: turning the tables on autism: a teaching manual for the verbal behavior approach to ABA*. [Německo?]: Pro-ABA, 2006. 299 s. ISBN 978-1-84799-146-1.
22. SKINNER, B. F. *Verbal behavior*. Mansfield Center: Martino Publishing, 2015. 478 s. ISBN 978-1-61427-865-8.
23. SKINNER, B. F. *About behaviorism*. New York: Vintage Books, 1976. 291 s. ISBN 978-0-394-71618-3.
24. SUNDBERG, M. L. a J. W. PARTINGTON. *Teaching language to children with autism or other developmental disabilities*. Concord: AVB Press, 1998. 246 s. ISBN 978-0-9818356-5-5.
25. VÁCHA, M., R. KŮNIGOVÁ a M. MAUER. *Základy moderní lékařské etiky*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-7367-780-0.

Doporučená literatura

1. MAŠTENOVÁ, Z., *Využitie aplikovanej behaviorálnej analýzy vo vzdelávaní detí s poruchami autistického spektra a inými vývinovými poruchami*. In: Špeciálny pedagóg. Časopis pre špeciálnopedagogickú teóriu a prax 2016, 5 (1), s. 71 - 77.
2. WEISS, P. a kol.: *Etické otázky v psychológii*. Praha: Portál, 2011 - Vyd.1, 352 s., ISBN 978-80-7367-845-6.

Periodika

1. *Journal of applied behavior analysis*. New Jersey: Wiley-Blackwell, 1968- . ISSN 0021-8855.
2. *European journal of behavior analysis*. Abingdon: Taylor&Francis Group, 2000- ., ISSN 1502-1149.
3. *Perspectives on behavior science*. Cham: Springer International Publishing, 1978- . ISSN 2520-8969.
4. *Československá psychologie: časopis pro psychologickou teorii a praxi*. Praha: Československá akademie věd, 1957- . ISSN 0009-062X. Dostupné také z: <http://csppsych.psu.cas.cz>.
5. *Česká a slovenská neurologie a neurochirurgie: časopis českých a slovenských neurologů a neurochirurgů*. Praha: Česká lékařská společnost J. E. Purkyně, 1993- . ISSN 1210-7859.

Související právní předpisy

1. ČESKO. Zákon č. 48 ze dne 7. března 1997 o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 16, s. 1185-1263. ISSN 1211-1244.
2. ČESKO. Zákon č. 101 ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 32, s. 1521-1532. ISSN 1211-1244.
3. ČESKO. Zákon č. 258 ze dne 14. července 2000 o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 27, s. 1451-1532. ISSN 1211-1244.

republiky. 2000, částka 74, s. 3622-3662. ISSN 1211-1244.

4. ČESKO. Zákon č. 96 ze dne 4. února 2004 o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 30, s. 1452-1479. ISSN 1211-1244.
5. ČESKO. Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190, s. 10262-10324. ISSN 1211-1244.
6. ČESKO. Zákon č. 372 ze dne 6. listopadu 2011 o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 131, s. 4730-4801. ISSN 1211-1244.
7. ČESKO. Vyhláška č. 189 ze dne 10. června 2009 o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka (vyhláška o zkouškách podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 56, s. 2735-2743. ISSN 1211-1244.
8. ČESKO. Vyhláška č. 55 ze dne 1. března 2011 o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 20, s. 482-543. ISSN 1211-1244.
9. ČESKO. Vyhláška č. 98 ze dne 22. března 2012 o zdravotnické dokumentaci [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*, 2012, částka 39, s. 1666-1685. ISSN 1211-1244.
10. ČESKO. Vyhláška č. 470 ze dne 21. prosince 2017, kterou se mění vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 169, s. 5652-5662. ISSN 1211-1244.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Akreditovaný kvalifikační kurz

Behaviorální technik

Akreditovaný kvalifikační kurz pořádá akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstva zdravotnictví České republiky k uskutečňování tohoto vzdělávacího programu.¹

¹ § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.).

Obsah

1 Profil absolventa	90
1.1 Uplatnění absolventa	90
1.2 Výsledky vzdělávání	90
2 Charakteristika vzdělávacího programu	92
2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu.....	92
2.2 Charakteristika obsahových složek.....	92
2.3 Organizace vzdělávání	93
2.4 Podmínky vzdělávání.....	93
3 Učební plán.....	95
4 Učební osnovy.....	96
5 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu	106
6 Studijní materiály a zdroje	107

1 Profil absolventa

Absolventi získají základní znalosti v oblasti aplikované behaviorální analýzy potřebné pro výkon asistence při měření funkčního hodnocení a funkční analýzy chování; asistence při plánování a provádění behaviorální prevence, poradenství a intervencí a budou schopni tyto znalosti aplikovat v praxi. Absolventi současně získají základní znalosti týkající se organizace a poskytování zdravotní péče a další všeobecné i odborné vědomosti z oblasti zdravotnictví. Vědomosti a dovednosti v oblasti základů behaviorální diagnostiky, rehabilitace a intervence navazují na lékařskou diagnostiku a terapii. Výstupní vědomosti a dovednosti behaviorálního technika, tj. profesní kompetence, jsou rozděleny na obecné a odborné a vycházejí z platné legislativy ČR².

1.1 Uplatnění absolventa

Koncepce vzdělávacího programu vytváří u absolventů předpoklady pro praktické uplatnění se v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb. Absolventi mohou pod odborným dohledem behaviorálního analytika nebo asistenta behaviorálního analytika pracovat v různých zdravotnických zařízeních ambulantního i lůžkového charakteru zaměřených na poskytování zdravotní, rehabilitační péče osobám s neurovývojovými poruchami, v zařízeních poskytujících sociální služby, např. organizacích poskytujících ranou péči, ve stacionářích, domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

1.2 Výsledky vzdělávání

1.2.1 Obecné vědomosti, dovednosti a postoje

- Sleduje odborné informace v oblasti činnosti, kterou je způsobilý vykonávat a umí s nimi efektivně pracovat, dále prohlubuje své vědomosti a dovednosti formou celoživotního vzdělávání;
- má znalosti základů klinických oborů, zejména pediatrie, geriatrické, neurologie a psychiatrie, se zaměřením na projevy neurovývojových poruch a duševních onemocnění;
- dodržuje požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví;
- asistuje při vedení zdravotnické dokumentace a další dokumentace vyplývající z jiných právních předpisů v rozsahu činností, ke kterým je způsobilý, dodržuje požadavky na ochranu informací včetně práce s informačním systémem;
- zná základy práva ve vztahu ke zdravotnické legislativě, základní principy organizace a řízení zdravotnictví, nové trendy v péči o zdraví obyvatelstva;
- umí vhodným způsobem komunikovat na požadované úrovni s pacienty/klienty s ohledem na jejich věk i stav, se spolupracovníky a jinými lidmi, zachovává obecně uznávaná pravidla slušného chování a dodržuje etická pravidla v rámci svého povolání;

² § 29a zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 30a vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

- při výkonu svých činností dodržuje práva pacientů/klientů; zachovává etické standardy své profese, jedná taktně, ohleduplně s empatií; u pacientů/klientů s neurovývojovým postižením respektuje jejich odlišnosti v oblasti komunikace, motivace, pozornosti, emočního prožívání a intelektových schopností;
- orientuje se v základech řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a v zajištění bezpečí pacientů;
- pečuje o své zdraví na základě osvojených základních znalostí a dovedností potřebných k péči o zdraví (své i zdraví občanů).

1.2.2 Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

- Má základní znalosti v konceptech a principech behaviorální analýzy, historii a vývoji behaviorálních teorií a aplikované behaviorální analýze;
- asistuje při provádění základního behaviorálně analytického hodnocení chování;
- dokáže provést základní měření chování a popsat data o chování se zaměřením na jeho topografii, frekvenci, trvání, latenci, intervaly výskytu, intenzitu;
- na základě stanoveného plánu behaviorální intervence asistuje při terapii, rehabilitaci a reedukaci chování u dětí i dospělých s neurovývojovými poruchami prostřednictvím metod aplikované behaviorální, přitom zejména
 - asistuje při sestavování individuálního plánu behaviorální intervence
 - motivuje pacienta/klienta a jeho sociální okolí k aktivitě v rámci činnosti behaviorální terapie
 - provádí základní zaznamenávání údajů o chování klienta/pacienta (měří frekvenci, dobu trvání, latenci, topografii, a další hodnoty cílového chování při interakci s klientem/pacientem)
 - asistuje při nácviku nových funkčních způsobů chování a odstraňování maladaptivního chování
- asistuje při realizaci programu prevence, výchovy a poradenství s cílem dosažení maximálního rozvoje širokého spektra nových způsobů chování a rozvoje dovedností, zejména v oblastech učení, sebeobslužných dovedností, komunikace, sociální a emocionální adaptace, trávení volného času a podpory nezávislosti.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu behaviorální technik připraví absolventy na výkon povolání behaviorálního technika, který bude schopen asistovat při zajišťování péče v oblasti aplikované behaviorální analýzy v rozsahu své odborné způsobilosti a podílet se pod odborným dohledem na diagnostické, preventivní, rehabilitační a intervenční péči v oboru behaviorální analýzy u jedinců s neurovývojovými poruchami všech věkových kategorií. Absolvent kvalifikačního kurzu získá odbornou způsobilost k výkonu povolání behaviorálního technika³. Cílem vzdělávacího programu je připravit kvalifikovaného odborníka se základním souborem vědomostí a dovedností v oblasti aplikované behaviorální analýzy.

2.2 Charakteristika obsahových složek

Vzdělávací obsah vychází z minimálních požadavků na vzdělávání behaviorálního technika stanoveného právními předpisy ČR⁴. Obsah vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu je rozdělen do teoretické výuky a praktického vyučování, které obsahují jednotlivé studijní předměty včetně odborné praxe.

Teoretická výuka v základech veřejného zdravotnictví zahrnuje vybrané základy disciplín, které pomáhají vytvářet odborné kompetence absolventů v oblasti zdravotnictví. Jsou to základy veřejného zdravotnictví jako multidisciplinárního medicínského oboru, který využívá a integruje poznatky různých vědních disciplín. Jeho základ tvoří řada medicínských a společenskovedních oborů (např. organizace, řízení a právo ve zdravotnictví, první pomoc, základy podpory a ochrany zdraví, apod.).

V základech klinických oborů jsou integrovány základy předmětů, které jsou významné pro porozumění zdravotnické problematice neurovývojových poruch (např. základy neurologie, psychiatrie, pediatrie, geriatric apod.).

Odborná behaviorálně analytická část zahrnuje teoretickou výuku a praktická vyučování formou cvičení poskytující znalosti v oblastech, které tvoří základ potřebný pro asistenci při poskytování behaviorálně analytické péče, jako např. základní znalosti teoretických a epistemologických východisek, konceptů a principů aplikované behaviorální analýzy jako vědního oboru; základní způsoby měření projevů chování užívané v praxi; etických a profesních standardů behaviorální analýzy; aplikaci metod behaviorální změny; behaviorálně analytické intervenci; a dalších. Výuka tak zahrnuje základní poznatky z aplikované behaviorální analýzy, a to zejména úvod do behaviorálně analytické diagnostiky pomocí funkčního hodnocení chování, praktický nácvik měření chování se zaměřením na jeho topografii, frekvenci, trvání, latenci, intervaly výskytu a intenzitu, asistenci při implementaci programů behaviorální změny včetně asistence při vytváření individuálních plánů učení a podmiňování, aplikaci různých plánů posilování vhodného chování, behaviorální intervence u deficitů a excesů v chování. Výuka vychází z experimentální analýzy chování a dalších behaviorálních věd a využívány jsou pouze poznatky založené na vědeckých důkazech.

Cílem praktického vyučování je osvojení dovedností a návyků umožňujících asistenci

³ § 29a zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

⁴ § 28a vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů

při poskytování péče v oblasti behaviorální analýzy pod odborným dohledem v rozsahu odborné způsobilosti absolventa. Obsahuje asistenci při provádění behaviorálně analytického hodnocení, přípravu, implementaci a základní hodnocení behaviorálních programů zaměřených na učení nových dovedností. Zahrnuje redukci problémového chování, asistenci při provádění behaviorálně analytické terapie, rehabilitace a reedukace chování v souladu s etickými a profesními standardy v behaviorální analýze, spolupráci při vedení zdravotnické dokumentace, spolupráce v multidisciplinárním týmu i s osobami blízkými a osobami určenými pacientem, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu.

Praktické vyučování probíhá formou odborné praxe zejména u poskytovatele zdravotních služeb, v zařízeních sociálních služeb, ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta a v akreditovaném zařízení pod přímým vedením kvalifikovaných behaviorálních analytiků nebo v odůvodněných případech jiných zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

2.3 Organizace vzdělávání

Vzdělávací program kvalifikačního kurzu je organizován kombinovanou formou vzdělávání⁵, využívá multimediální podpory a e-learningu. Vzdělávání zahrnuje teoretickou výuku a praktické vyučování včetně odborné praxe, obsahuje vyučování dle rozpisu učiva v učebním plánu, samostudium a odbornou praxi v celkovém rozsahu 100 hodin teoretické výuky a 40 hodin odborné praxe, 40 hodin praktických cvičení a 40 hodin praxe v akreditovaném zařízení. Odborná praxe je organizovaná denní formou vzdělávání a probíhá u poskytovatelů zdravotních služeb, v zařízeních sociálních služeb a ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta.

Odborné předměty jsou v učebním plánu i v osnovách koncipovány tak, aby na sebe navazovaly, vzájemně se doplňovaly a umožnily po jejich absolvování vykonávat adekvátní činnosti při poskytování zdravotní péče v oblastech, kde bude behaviorální technik vykonávat své povolání. Délka vyučovací hodiny je 45 minut a odborné praxe je 60 minut.

2.3.1 Metody výuky

V rámci studia jsou respektovány zvláštnosti ve vzdělávání dospělých. Ve výuce jsou uplatňovány zejména aktivizující metody, které napomáhají k vytvoření požadovaných odborných a dalších dovedností. Volba výukových metod (slovní, demonstrační, názorné, skupinové práce, dovednostní, exkurze, aj.) je v kompetenci vyučujících se zřetelem k charakteru předmětu, ke konkrétní situaci a možnostem akreditovaného zařízení.

2.4 Podmínky vzdělávání

2.4.1 Vstupní podmínky

- Absolvování úplného středního vzdělání nebo úplného středního odborného vzdělání⁶,
- zdravotní způsobilost.

⁵ § 25 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon

⁶ § 29a zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů

2.4.2 Průběžné podmínky

- Absolvování teoretické výuky a praktického vyučování v rozsahu stanoveném akreditovaným vzdělávacím programem;
- absolvování odborné praxe včetně odborné praxe v akreditovaném zařízení.

Do hodin praktického a teoretického vyučování akreditované zařízení započte nejvýše patnáctiprocentní omluvenou absenci z celkového počtu hodin.

Akreditované zařízení do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu započte část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení; o započtení vydá potvrzení. V případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo.

2.4.3 Způsob ukončení kvalifikačního kurzu

Kvalifikační kurz je ukončen závěrečnou zkouškou⁷, která se skládá z praktické a teoretické části, koná se zpravidla v jednom dni. Praktická část závěrečné zkoušky předchází části teoretické.

O úspěšně vykonané závěrečné zkoušce akreditované zařízení vydá osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

⁷ § 13 – § 16 vyhlášky č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka

3 Učební plán

Teoretická výuka	Počet hodin	
Základy veřejného zdravotnictví	21	
Organizace, řízení a právní souvislosti poskytování zdravotních služeb	7	
První pomoc	6	
Vybraná témata ochrany a podpory veřejného zdraví	5	
Zdravotnická dokumentace a informační technologie ve zdravotnictví	3	
Úvod do klinických oborů	36	
Úvod do psychiatrie	14	
Úvod do neurologie	8	
Úvod do pediatrie	8	
Úvod do geriatric	6	
Odborná behaviorálně analytická část	Počet hodin	
	teorie 43	cvičení 40
Koncepty a principy behaviorální analýzy	8	-
Základy měření chování	8	10
Etika a profesní chování pro behaviorální techniky	8	-
Základy diagnostiky a aplikace metod behaviorální změny	8	10
Základy intervence a implementace programů aplikované behaviorální analýzy	8	20
Mezinárodní standardy v aplikované behaviorální analýze	3	-
Praktické vyučování	120	
Odborná praxe	40	
Odborná praxe v akreditovaném zařízení	40	
Praktická cvičení	40	
Celkem	220	

4 Učební osnovy

ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ	
Název předmětu	ORGANIZACE, ŘÍZENÍ A PRÁVNÍ SOUVISLOSTI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
Rozsah	7 hodin
Anotace	Teoretický úvod do systému poskytování zdravotních služeb v ČR, základy financování zdravotnických služeb, systém managementu a vedení administrativy. Zabezpečení a rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví i sociální sféře. Cílem předmětu je poskytnout základní informace o systému zdravotní péče a provozu zdravotnických zařízení, získání základních informací o právním systému v ČR, základních právních pojmech, právních předpisech zahrnující současně právní odpovědnost při výkonu zdravotnického povolání. Důraz je kladen na orientaci v právním prostředí zejména s ohledem na základní prameny medicínského práva a jejich souvislosti s poskytováním zdravotní péče, nikoliv podrobnou znalost obsahu.
Obsahové zaměření	▪ struktura a systém péče o zdraví a zdravotnictví v ČR ▪ právní rámec pro poskytování zdravotní péče v ČR ▪ financování zdravotnictví ▪ ekonomika zdravotnictví a zdravotnického zařízení ▪ řízení kvality a bezpečí péče ve zdravotnických zařízeních.
Název předmětu	PRVNÍ POMOC
Rozsah	6 hodin
Anotace	První pomoc představuje soubor opatření, která slouží k bezprostřední pomoci při náhlém ohrožení zdraví. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu s jednotlivými stavy ohrožujícími zdraví a život pacientů/klientů a se zásadami poskytování neodkladné první pomoci.
Obsahové zaměření	▪ zásady poskytování první pomoci ▪ stavy ohrožující zdraví postiženého ▪ zhodnocení situace a stavu postiženého ▪ první pomoc u neodkladných stavů úrazového a neúrazového charakteru ▪ stavy ohrožující život postiženého ▪ poruchy základních životních funkcí a indikace k provádění neodkladné resuscitace (KPR) u dospělých a u dětí ▪ praktický nácvik na modelu. ▪

Název předmětu	VYBRANÁ TÉMATA OCHRANY A PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ
Rozsah	5 hodin
Anotace	Ve zdravotnických, sociálních zařízeních i v přirozeném prostředí pacienta se behaviorální technik při výkonu svého povolání setkává s pacienty/klienty s rozmanitými typy postižení a s různým rizikem vzniku dalších onemocnění, včetně onemocnění infekčních. Nezbytným předpokladem prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění je znalost základních principů a požadavků na provoz zdravotnických zařízení. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy ochrany veřejného zdraví a zásadami bezpečnosti práce ve zdravotnickém zařízení.
Obsahové zaměření	▪ determinanty zdraví ▪ definice zdravotních rizik životního a pracovního prostředí a možnosti ochrany před negativními účinky ▪ prevence vzniku specifických a nespecifických infekcí ▪ infekce, epidemie, jejich formy ▪ hygiena a bezpečnost práce při riziku vzniku infekce.
Název předmětu	ZDRAVOTNICKÁ DOKUMENTACE A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE VE ZDRAVOTNICTVÍ
Rozsah	3 hodiny
Anotace	Zdravotnický pracovník při výkonu svého povolání používá výpočetní techniku a využívá databáze v medicínských informačních systémech. Současně musí zpracovávat dokumentaci o pacientovi/klientovi a využívat elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace. Cílem předmětu je seznámit účastníky kurzu se základy výpočetní techniky včetně technických aspektů zdravotnické informatiky, využití informačních a komunikačních technologií v medicíně a poskytnout informace o zdravotnické dokumentaci a systému jejího vedení.
Obsahové zaměření	▪ technické aspekty zdravotnické informatiky ▪ zdravotnické informační systémy ▪ využití výpočetní techniky v diagnostice, terapii apod. ▪ platné právní předpisy vztahující se k vedení, archivaci a skartaci zdravotnické dokumentace ▪ ochrana osobních dat pacientů ▪ obsah a způsob vedení zdravotnické dokumentace a právo nahlížet do ní ▪ úplnost zdravotnické dokumentace ▪ zápisy a způsob vedení zdravotnické dokumentace (věcný obsah) ▪ elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace.

ÚVOD DO KLINICKÝCH OBORŮ	
Název předmětu	ÚVOD DO PSYCHIATRIE
Rozsah	14 hodin
Anotace	Předmět seznamuje se základními pojmy z medicínského oboru psychiatrie a s jeho zaměřením. V jednotlivých hodinách jsou představeny základy obecné i speciální psychiatrie s ohledem na studijní obor aplikovaná behaviorální analýza. Pozornost je věnována zejména tématům duševní zdraví a psychická porucha, samostatně jsou pojímána témata neurovývojových poruch a jejich psychiatrické diagnostiky a léčby a téma prevence a léčby v psychiatrii.
Obsahové zaměření	▪ obecná psychiatrie: úvod do psychiatrie, základní pojmy, historie ▪ speciální psychiatrie: organicky a symptomaticky podmíněné duševní poruchy ▪ neurobiologie a neurochemie v psychiatrii ▪ duševní poruchy a poruchy chování ▪ neurovývojové poruchy (ADHD, poruchy autistického spektra) ▪ specifika psychiatrické diagnostiky poruch autistického spektra a dalších neurovývojových poruch ▪ prevence a léčba v psychiatrii.
Název předmětu	ÚVOD DO NEUROLOGIE
Rozsah	8 hodin
Anotace	Cílem předmětu je získání základních vědomostí z neurologie pro potřeby behaviorálních techniků. Předmět seznamuje s tématy obecné a speciální neurologie. V rámci speciální neurologie se věnuje zejména tématům lehké mozkové dysfunkce, neurovývojovým poruchám, epileptickým syndromům, dětským neurózám a úrazům CNS.
Obsahové zaměření	▪ obecná neurologie ▪ speciální neurologie ▪ lehké mozkové dysfunkce ▪ neurovývojové poruchy ▪ epileptické syndromy ▪ dětské neurózy ▪ úrazy CNS.

Název předmětu	ÚVOD DO PEDIATRIE
Rozsah	8 hodin
Anotace	Cílem předmětu je seznámení účastníků s riziky a chorobami dětského věku, vč. období prenatálního a perinatálního, s možnostmi včasné prevence, diagnostiky a léčby. Důraz je kladen na brzké odhalení zdravotních problémů a týmovou spolupráci různých odborností. Jednotlivé patologické situace jsou probírány z hlediska rizikových faktorů, etiologie, symptomů, vývoje, klinického obrazu, komplikací, důsledků a prognózy s informacemi o možných způsobech prevence a léčby.
Obsahové zaměření	▪ růst a vývoj dítěte, jeho ovlivnění vč. prenatální a perinatální péče ▪ období dětského věku (novorozenecké, kojenecké, batolecí, předškolní, školní, dorostové), jejich charakteristika, význačná zdravotní a sociální rizika, možnosti ochrany ▪ zevní (biologické, chemické, fyzikální, sociální) a vnitřní (genetika, dispozice, stárnutí, imunita) faktory negativně ovlivňující zdraví ▪ role dětského lékaře a oboru pediatrie při depistáži a diagnostice neurovývojových poruch u dětí.
Název předmětu	ÚVOD DO GERIATRIE
Rozsah	6 hodin
Anotace	Cílem je seznámit účastníky kurzu se základními tématy oboru geriatry z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním.
Obsahové zaměření	▪ demografické a epidemiologické minimum ▪ zdravotní stav a funkční schopnosti v seniorském věku ▪ racionální farmakoterapie ve stáří ▪ zdravotnické a sociální služby pro seniory.

ODBORNÁ BEHAVIORÁLNĚ ANALYTICKÁ ČÁST	
Název předmětu	KONCEPTY A PRINCIPY BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZY
Rozsah předmětu	8 hodin
Stručná anotace předmětu	Předmět je úvodem do vědního oboru aplikované behaviorální analýzy, jeho historie a vývoje behaviorálních teorií a představuje základní principy uplatňované ve vědním oboru aplikovaná behaviorální analýza. Vymezuje roli behaviorálního technika v systému behaviorálně analytické intervence. Seznámí účastníky se základními termíny a principy využívanými v oboru aplikované behaviorální analýzy.
Obsahové zaměření	▪ obor aplikovaná behaviorální analýza – vymezení oboru, historie a vývoj behaviorálních teorií ▪ role behaviorálního technika v behaviorálně analytické intervenci ▪ základní principy a pojmy (respondentní a operantní podmiňování, chování, třídy odpovědí, stimul, pozitivní a negativní posilování, vyhasínání a trest, varování a řetězení chování, analýza úkolu, A-B- posloupnost, motivující operace atd.).
Název předmětu	ZÁKLADY MĚŘENÍ CHOVÁNÍ
Rozsah	8 hodin
Anotace	Předmět představuje základní nástroje a postupy pro měření chování, které jsou nezbytnou součástí praxe behaviorálního technika. Seznamuje účastníky se základními měřitelnými dimenzemi chování a představuje nástroje pro jejich sběr, zaznamenávání, analýzu a prezentaci.
Obsahové zaměření	▪ úvod do měření chování ▪ měřitelné dimenze chování (frekvence, doba trvání, latence, intenzita, topografie, atd.) ▪ kontinuální měření chování ▪ diskontinuální měření chování ▪ průběžný sběr a zaznamenávání dat ▪ využití grafů pro záznam a prezentaci dat.
Název předmětu	ETIKA A PROFESNÍ CHOVÁNÍ PRO BEHAVIORÁLNÍ TECHNIKY
Rozsah	8 hodin

Anotace	Předmět se zaměřuje jak na témata etického chování při jednání s lidmi v souvislosti s poskytováním zdravotní péče obecně tak na specifika etického chování při využívání programů behaviorální intervence a zodpovědnosti vůči pacientům/klientům společně se zodpovědností vůči dalším zainteresovaným osobám (osoby blízké a osoby určené pacientem, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu). Cílem předmětu je seznámit účastníky s etickými a profesionálními standardy, které vycházejí z mezinárodních pravidel pro zodpovědné chování asistentů behaviorálních analytiků, které jsou definovány v Etickém kodexu behaviorálních analytiků (Professional and Ethical Compliance Code for Behavior Analysts).
Obsahové zaměření	▪ etické aspekty výkonu nelékařského povolání ▪ zodpovědné chování behaviorálního technika vůči pacientům/klientům a ostatním zainteresovaným osobám ▪ práva pacientů, práva a povinnosti zdravotnického personálu ▪ profesionální disciplinární a etické standardy Mezinárodního výboru pro certifikaci behaviorálních analytiků (BACB).
Název předmětu	ZÁKLADY DIAGNOSTIKY A APLIKACE METOD BEHAVIORÁLNÍ ZMĚNY
Rozsah	8 hodin
Anotace	Předmět představuje základy diagnostiky a zákonitostí a pravidel pro aplikaci postupů směřujících ke změně chování jedince. V rámci předmětu budou vysvětleny základní principy a postupy funkčního hodnocení chování pomocí přímých i nepřímých behaviorálních diagnostických metod a technik. Předmět představí postupy funkční analýzy chování, včetně jejich variací (např. zkrácená funkční analýza chování, analýza chování s využitím latence nebo prekursorů problémového chování), zákonitosti ovlivňující chování jedince a vzájemné vztahy mezi antecedenty, chováním a následky chování (např. pozitivní a negativní posílení, vyhasínání, vytváření nových posílení, atd.). V neposlední řadě se předmět zaměří na postupy pro modifikaci chování a učení nových dovedností v konkrétních situacích.
Obsahové zaměření	▪ základy funkčního hodnocení a funkční analýzy chování ▪ asistence při funkčním hodnocení chování ▪ provádění funkční analýzy chování ▪ posilování ▪ rozvrhy posilování ▪ trest ▪ využití promptů a jejich postupné odstraňování ▪ intenzivní učení (discrete trial training)

	▪ postupy bezchybného učení.
Název předmětu	ZÁKLADY INTERVENCE A IMPLEMENTACE PROGRAMŮ APLIKOVANÉ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZY
Rozsah	8 hodin
Anotace	Předmět seznamuje účastníky se základy sestavování programů behaviorální intervence u pacientů/klientů a vymezuje roli behaviorálního technika v procesu implementace těchto programů. Důraz je kladen na jednotlivé kroky, které behaviorální technik provádí s cílem rozvinout u pacienta/klienta nové funkční projevy chování, které mu napomohou zvýšit kvalitu jeho života. Předmět tak rozvíjí praktické dovednosti pro implementaci individuálních plánů behaviorální intervence a jejich využití v přirozeném prostředí pacienta/klienta. Důraz je kladen na zvládnutí základních technik při intenzivním učení a učení v přirozeném prostředí, včetně technik promptování, tvarování, diferencovaného posilování, implementaci různých rozvrhů posilování a specializovaných technik aplikované behaviorální analýzy, které se zaměřují na rozvoj verbálních operantů.
Obsahové zaměření	▪ role behaviorálního technika v implementaci programů aplikované behaviorální analýzy ▪ odborný dohled a supervize behaviorálního programu ▪ základní postupy při učení dovedností a nabývání nových repertoárů chování ▪ učení v přirozeném prostředí pacienta/klienta ▪ základní postupy při intenzivním učení ▪ techniky diskriminačního tréninku a transferu kontroly stimulů ▪ techniky promptování (dopomoci s provedením úkolu) ▪ techniky tvarování a řetězení chování ▪ způsoby antecedentní intervence ▪ způsoby diferencovaného posilování a vyhasínání ▪ základní postupy při redukci problémového chování.
Název předmětu	MEZINÁRODNÍ STANDARDY V APLIKOVANÉ BEHAVIORÁLNÍ ANALÝZE
Rozsah	3 hodiny
Anotace	Předmět seznamuje s mezinárodními organizacemi, standardy, postupy a výzkumem v oblasti aplikované behaviorální analýzy. Účastníci kurzu se seznámí s posláním, cíli, aktivitami, právy a povinnostmi, které vyplývají z členství v mezinárodních odborných společnostech jako je např. Evropská asociace aplikované behaviorální analýzy (European Association of Applied Behavior Analysis), Mezinárodní společnost pro aplikovanou behaviorální analýzu (Applied Behavior Analysis

	International), Výbor pro certifikaci behaviorálních analytiků (Behavior Analyst Certification Board).
Obsahové zaměření	▪ aplikovaná behaviorální analýza v mezinárodních souvislostech▪ významné národní a mezinárodní organizace a instituce pro aplikovanou behaviorální analýzu▪ mezinárodní standardy a certifikace v behaviorální analýze▪ významné mezinárodní konference, semináře a odborné časopisy.

PRAKTICKÉ VYUČOVÁNÍ	Σ 120 hodin
Odborná praxe na vlastním/doporučeném pracovišti	40 hodin
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Příprava sběru dat	3
Provedení kontinuálního měření chování (např. záznam událostí)	3
Provedení průběžného sběru dat	3
Aktualizace grafů využitím zaznamenaných dat	5
Provedení popisu chování a prostředí využitím pozorovatelných a měřitelných jevů/termínů	1
Provedení hodnocení preference	2
Asistence při funkčním hodnocení chování	2
Určení klíčových bodů programu výuky nových dovedností	3
Příprava sezení s klientem dle programu intervence	5
Použití techniky učení v přirozeném prostředí	3
Použití vhodných rozvrhů posilování	3
Použití prompty a postupné odstraňování promptů	3
Použití techniky generalizace a upevnění dovedností	3
Asistence při proškolení zainteresovaných osob (osob blízkých, poskytovatelů zdravotnické a sociální péče, dalších profesionálů)	1
Určení klíčových bodů programu redukce nežádoucího chování	1
Popsání běžné funkce chování	3
Použití intervence založené na manipulaci s antecedenty, jako jsou motivující operace a diskriminační stimuly	3
Použití různých technik diferencovaného posilování	3
Použití technik pro kontrolu stimulem a odstraňování stimulu	5
Použití různých technik vyhasínání	3
Zaznamenání dalších proměnných, které mohou ovlivňovat chování klienta (např. nemoc, změna prostředí apod.)	2
Vytvoření objektivního záznamu sezení	5

Efektivní komunikace se supervizorem	5
Vytvoření záznam sezení v souladu s platnými právními, regulačními a pracovními požadavky	5
Sbírání, ukládání a předávání dat v souladu s platnými právními, regulačními a pracovními požadavky	5
Popsání role behaviorálního technika v systému behaviorálně analytické intervence	1
Reakce na zpětnou vazbu udržováním či zlepšováním standardu svých služeb	1
Komunikace se zainteresovanými osobami (osoby blízké a osoby určené pacientem, které mohou být informovány o jeho zdravotním stavu, poskytovatelé zdravotnické a sociální péče, další profesionálové)	3
Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení	40 hodin
Seznam výkonů	Počet výkonů
Provedení diskontinuálního měření chování, např. záznam částečného nebo celého intervalu, momentální vzorkování času	1
Zaznamenání dat	3
Použití technik intenzivního učení	2
Použití technik řetězení chování	1
Použití postupů pro kontrolu stimulem	1
Použití techniky postupného odstraňování stimulu	1
Použití techniky diferencovaného posilování	1
Použití techniky vyhasínání	1
Použití krizové techniky dle protokolu	1

4.1.1 Odborná praxe

Praxe bude směřována na pracoviště a do prostředí, kde se nacházejí pacienti/klienti s neurovývojovými poruchami v dětském, dospělém i seniorském věku.

Praxe bude probíhat na pracovištích, kde jsou poskytovány zdravotnické nebo sociální služby, v jiných zařízeních a ve vlastním sociálním prostředí pacienta/klienta (např. v domácím prostředí nebo v prostředí, kde pacient/klient tráví volný čas, atp.) včetně akreditovaného zařízení. Praxe bude probíhat tak, aby měl účastník kurzu možnost sledovat a prakticky si vyzkoušet všechny výkony uvedené v seznamu praktických výkonů výše. Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení Logbooku/záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe na vlastním (zvoleném nebo určeném) pracovišti a pracovišti akreditovaného zařízení pro praktickou část vzdělávacího programu.

5 Požadavky na zajištění realizace kvalifikačního kurzu

Personální požadavky	Vyučující teoretické výuky a učitel praktického vyučování může být zdravotnický pracovník nebo pracovník, jehož odbornost se vztahuje k příslušné problematice a vyučovanému předmětu (např. lékař, inženýr, právník, pedagog, speciální pedagog, apod.). Vyučujícím odborné behaviorálně analytické části programu může být pouze odborník, který je navíc držitelem mezinárodní certifikace v aplikované behaviorální analýze (Board Certified Behavior Analyst). Učitel praktického vyučování musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem.
Věcné a technické vybavení	Zařízení určené pro realizaci vzdělávacího programu musí být náležitě materiálně a technicky vybaveno pro práci behaviorálního technika. Jedná se zejména o prostorové vybavení, učebny pro teoretickou výuku s potřebnou multimediální výukovou technologií a cvičebny pro praktický nácvik dovedností. Učebny pro nácvik praktických dovedností musí být vybaveny pomůckami pro nácvik technik behaviorální intervence. Jedná se zejména o pomůcky k zaznamenávání a měření projevů chování (pomůcky k měření frekvence, latence, doby trvání chování), pomůcky k zaznamenávání projevů chování (informační a komunikační technologie s dostatečným zabezpečením pro zachování důvěrnosti zaznamenaných dat). Materiály pro diagnostiku chování, zejména behaviorální diagnostické nástroje (např. diagnostické nástroje a manuály VB-MAPP) a software pro vytváření individuálních behaviorálních program pacientů/klientů. Materiály pro záznam dat a informací (např. behaviorální formuláře, záznamové archy a formuláře s možností grafického záznamu dat o chování). Pro nácvik technik behaviorální intervence musí být učebny pro praktickou výuku vybaveny dostatečným množstvím herních prvků pro nácvik práce s pacienty/klienty v dětském věku a dostatečným množstvím specializovaných pomůcek pro motivaci osob s neurovývojovým postižením. Dále pak pomůckami k provádění hodnocení preferencí a rozvoji verbálních operantů (např. specializované karty pro nácvik mandů, taktů, echoických reakcí a intraverbálního chování). Pro pozorování přímé práce účastníka kurzu s klientem je vhodné, aby pracoviště disponovalo místností vybavenou jednosměrným zrcadlem, které umožní sledování práce účastníka kurzu bez nutnosti vstupu do prostředí, kde probíhá intervence. Dále musí být pracoviště vybaveno dostatečným množstvím současné odborné literatury z oblasti aplikované behaviorální analýzy a přístupu k mezinárodním odborným časopisům z oblasti aplikované behaviorální analýzy. V neposlední řadě je nutné, aby pracoviště disponovalo dostatečným množstvím odborné literatury z oblasti experimentálního výzkumného designu.
Bezpečnost a ochrana zdraví	Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

6 Studijní materiály a zdroje

ZÁKLADY VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

1. GLADKIJ, I. a kol. *Management ve zdravotnictví*. Brno: Computer Press, 2003. 380 s. ISBN 80-7226-996-8.
2. KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z. *První pomoc I*. 2. vydání. Praha: Grada, 2012. 100 s., ISBN 978-80-247-4199-4.
3. KELNAROVÁ, J., TOUFAROVÁ, J., SEDLÁČKOVÁ, J., ČÍKOVÁ, Z. *První pomoc II*. 2. vydání. Praha: Grada, 2013. 180 s. ISBN 978-80-247-4200-7.
4. KOMÁREK, L., PROVAZNÍK, K. *Ochrana a podpora zdraví*. Praha: 3. LF UK + CINDI, 2011, 99s., ISBN 978-80-260-1159-0
5. MALINA, A.: *Úvod do veřejného zdravotnictví pro nelékaře*, IPVZ, Praha 2013, ISBN 978-80-87023-29-7
6. ŠUSTEK, P. a kol. *Zdravotnické právo*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 850 s. ISBN 978-80-7552-321-1.
7. TĚŠINOVÁ, J., R. ŽDÁREK a R. POLICAR. *Medicínské právo*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 414 s. ISBN 978-80-7400-050-8.
8. UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 182 s. ISBN 978-80-247-2658-8.
9. *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Státní zdravotní ústav, 2014. ISBN: 978-80-85047-47-9.

ZÁKLADY V KLINICKÝCH OBORECH

Povinná literatura

1. ČEVELA, R., ČELEDOVÁ, L. *Sociální gerontologie: východiska ke zdravotní politice a podpoře zdraví ve stáří*. 1. vydání. Praha: Grada, 2014. 238 s. ISBN 9788024745442.
2. HOSÁK, L., HRDLIČKA, M. a kol. *Psychiatrie and pedopsychiatrie*. Praha: Karolinum, 2015. 648 s. ISBN 978-80-246-2998-8-
3. HRDLIČKA, M., KOMÁREK, V. *Dětský autismus*. 2. doplněné vydání. Praha: Portál, 2014. 212 s. ISBN 978-80-262-0686-6.
4. KOMÁREK, V., ZUMROVÁ, A. *Dětská neurologie: vybrané kapitoly*. 2. vydání. Praha: Galén, 2008. 195 s. ISBN 978-80-7262-492-8.
5. MRZENA, B. *Pediatric: vybrané kapitoly pro studující speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze*. 1. vydání. Brno: Paido, 2009. 109 s. ISBN 9788073151829.
6. RABOCH, J., PAVLOVSKÝ, P., JANOTOVÁ, D. *Psychiatrie – minimum pro praxi*. 4. vydání. Praha: Triton, 2006. 211 s. ISBN 978-80-7254-746-3.
7. SCHULER, M., OSTER, P. *Geriatric od A do Z pro sestry*. 1. české vydání. Praha: Grada, 2010. 336 s. ISBN 9788024730134.

Dopručená literatura

1. KLÍMA, J. *Pediatric*. 1. vydání. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. 320 s. ISBN 8086432386.
2. MATĚJOVSKÁ KUBEŠOVÁ, H., WEBER, P. *Geriatric*. In Vnitřní lékařství. Praha: Grada, 2011. 30 s. Vnitřní lékařství 1. ISBN 978-80-247-2110-1.
3. ŠLAPAL, R. *Dětská neurologie pro speciální pedagogy*. Brno: Paido, 1996. 42 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-85931-17-6.

ODBORNÁ BEHAVIORÁLNĚ ANALYTICKÁ ČÁST

Povinná literatura

1. ADAMUS, P. *Strategie uplatňované v edukaci žáků s poruchami autistického spektra*. Ostrava: Montanex 2016. 75s. ISBN 978-80-7225-436-1.
2. BAILEY, J. S., BURCH, M. R., *Ethics for Behavior Analysts*. 3. vydání. Oxford: Routledge 2016. 381 s. ISBN 978-1-138-94920-1.
3. BAZALOVÁ, B. *Poruchy autistického spektra v kontextu české psychopedie*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 279 s. ISBN 978-80-210-5930-6.
4. COOPER, J. O., HERON, T. E., HEWARD, W. L. *Applied Behavior Analysis*. 2. vydání. Harlow: Pearson Education Ltd., 2014. 751 s. ISBN 978-1-29202-321-2.
5. GRAY, C. *The New Social Story Book*. Arlington: Future Horizons, 2015. 335 s. ISBN 9781941765166.
6. GULICK, R. F., KITCHEN, T. P. *Effective Instruction for Children with Autism*. Erie: The Dr. Gertrude A. Barber National Institute, 2007. 330 s. ISBN 978-1-890032-10-4.
7. KEENAN, M., HENDERSON, M., KERR, K. P., DILLENBURGER, K., GREEN, G. *Applied Behavior Analysis and Autism: Building a Future Together*. London: Jessica Kingsley Publisher, 2006. 304s. ISBN 978-1843103103.
8. LYNCH BARBERA, M. *The Verbal Behavior Approach*. London: Jessica Kingsley Publishing, 2007. 200 s. ISBN 978-1843108528.
9. MAŠTENOVÁ, Z. *Využitie aplikovanej behaviorálnej analýzy vo vzdelávaní detí s poruchami autistického spektra a inými vývinovými poruchami*. In: Špeciálny pedagóg. Časopis pre špeciálnopedagogickú teóriu a prax 2016, 5 (1), s. 71-77.
10. SUNDBERG, M. L, PARTINGTON, J. W. *Teaching Language to Children with Autism or Other Developmental Disabilities*. Concord: AVB Press, 1998. 246 s. ISBN 978-0-9818356-5-5.
11. WEISS, P. a kol. *Etické otázky v psychologii*. Praha: Portál, 2011 - Vyd.1, 352 s., ISBN 978-80-7367-845-6.

Související právní předpisy

1. ČESKO. Zákon č. 48 ze dne 7. března 1997 o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 16, s. 1185-1263. ISSN 1211-1244.
2. ČESKO. Zákon č. 101 ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 32, s. 1521-1532. ISSN 1211-1244.

3. ČESKO. Zákon č. 258 ze dne 14. července 2000 o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 74, s. 3622-3662. ISSN 1211-1244.
4. ČESKO. Zákon č. 96 ze dne 4. února 2004 o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 30, s. 1452-1479. ISSN 1211-1244.
5. ČESKO. Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 190, s. 10262-10324. ISSN 1211-1244.
6. ČESKO. Zákon č. 372 ze dne 6. listopadu 2011 o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 131, s. 4730-4801. ISSN 1211-1244.
7. ČESKO. Vyhláška č. 189 ze dne 10. června 2009 o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka (vyhláška o zkouškách podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních) [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 56, s. 2735-2743. ISSN 1211-1244.
8. ČESKO. Vyhláška č. 55 ze dne 1. března 2011 o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 20, s. 482-543. ISSN 1211-1244.
9. ČESKO. Vyhláška č. 98 ze dne 22. března 2012 o zdravotnické dokumentaci [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*, 2012, částka 39, s. 1666-1685. ISSN 1211-1244.
10. ČESKO. Vyhláška č. 470 ze dne 21. prosince 2017, kterou se mění vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání [v platném znění]. *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 169, s. 5652-5662. ISSN 1211-1244.

Oznámení Ministerstva zdravotnictví o prodloužení platnosti statutů center vysoce specializované péče podle § 112 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování

Poskytovatelům zdravotních služeb, kteří získali statut centra vysoce specializované zdravotní péče na omezenou dobu, byla, po splnění požadovaných podmínek, prodloužena platnost tohoto statutu na další období.

• **Centra vysoce specializované onkogynekologické péče**

V seznamu center vysoce specializované onkogynekologické péče zveřejněném ve Věstníku MZ ČR částka 3/2014 se doba platnosti statutu centra vysoce specializované onkogynekologické péče prodlužuje do 31. 12. 2018.

Poskytovatel zdravotních služeb	statut centra CVSP udělen do:
Fakultní nemocnice Olomouc, I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc, IČO: 00098892	31. 12. 2018
Krajská zdravotní, a.s. - Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, o. z, Sociální péče 3316/12A, 401 13, Ústí nad Labem, IČ: 25488627	31. 12. 2018
Nemocnice Jihlava, příspěvková nemocnice, Vrchlického 4630/59, 586 33 Jihlava, IČO: 0090638	31. 12. 2018
Fakultní nemocnice Brno, Jihlavská 340/20, 625 00 Brno, IČO: 65269705	31. 12. 2018

• **Centra vysoce specializované onkologické péče**

V seznamu center vysoce specializované onkologické péče zveřejněném ve Věstníku MZ ČR částka 4/2015 se doba platnosti statutu centra vysoce specializované onkologické péče prodlužuje do 31. 12. 2019.

Poskytovatel zdravotních služeb	statut centra CVSP udělen do:
Krajská nemocnice Liberec, a.s., Husova 357/10, 460 63 Liberec, IČO: 27283933	31. 12. 2019
Krajská zdravotní, a.s. - Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, o. z, Sociální péče 3316/12A, 401 13, Ústí nad Labem, IČ: 25488627	31. 12. 2019
Nemocnice Jihlava, příspěvková nemocnice, Vrchlického 4630/59, 586 33 Jihlava, IČO: 0090638	31. 12. 2019
Krajská nemocnice T. Bati, a.s. Havlíčkovo nábřeží 600, 76 001 Zlín, IČO: 27661989	31. 12. 2019

• **Centra vysoce specializované cerebrovaskulární péče**

V seznamu center vysoce specializované cerebrovaskulární péče zveřejněném ve Věstníku MZ ČR částka 11/2015 se doba platnosti statutu centra vysoce specializované cerebrovaskulární péče prodlužuje do 31. 12. 2020.

Poskytovatel zdravotních služeb	statut centra CVSP udělen do:
Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Šrobárova 1150/50, 100 34 Praha 10, IČO: 00064173	31. 12. 2020

Centra vysoce specializované péče o pacienty s iktem

V seznamu center vysoce specializované péče o pacienty s iktem zveřejněném ve Věstníku MZ ČR částka 11/2015 se doba platnosti statutu centra vysoce specializované péče o pacienty s iktem prodlužuje do 31. 12. 2020.

Poskytovatel zdravotních služeb	statut centra CVSP udělen do:
Středomoravská nemocniční, a.s. – odštěpný závod Nemocnice Prostějov IČO: 27797660	31. 12. 2020

Oznamujeme, že dnem 1.6. 2018 byla do funkce vedoucí Národní referenční laboratoře pro diagnostiku tropických parazitárních infekcí v Nemocnici Na Bulovce jmenována RNDr. et M.Res. Lenka Richterová, Ph.D.

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – Redakce: Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 173. – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt.cz, e-mail: predplatne@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – Předpokládané roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. – Vychází podle potřeby – Tiskne: SEVT, a.s., Pekařova 4, Praha 8.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, fax: 233 553 422; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Brno, Česká 14, tel./fax: 542 233 962 – České Budějovice, Česká 3, tel./fax: 387 319 045 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno ŘPP Praha č.j. 1172/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 445/94 zo dňa 27. 12. 1994.

